

ROMSKI
MODLITEWNIK
I ŚPIEWNIK

**ROMSKI
MODLITEWNIK
I ŚPIEWNIK**

opracował: ANDRZEJ SOCHAJ

Nihil obstat

Ks. prof. dr hab. Edward Sienkiewicz

Imprimatur

+ Edward Dajczak, Biskup Koszalińsko-Kołobrzeski

Znak: B 26 – 5/17, Koszalin, dnia 25.10.2017 r.

Wydawca:

**Związek Romów Polskich
z siedzibą w Szczecinku**

**Instytut Pamięci i Dziedzictwa Romów
oraz Ofiar Holokaustu
78-400 Szczecinek, ul. Wyszyńskiego 32
tel./fax: 94 37 250 98
rom.ch@pro.onet.pl
www.romowie.com**

Prawa autorskie zastrzeżone

Publikacja została sfinansowana dzięki dotacji

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

ISBN 978-83-933600-3-1

Wydanie I

Nakład: 500 szt.

Druk:

Wydawnictwo PiK Bydgoszcz
**ul. Sobieskiego 1
85-060 Bydgoszcz**
www.wydawnictwo-pik.pl

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	7
PERŚE ŁAWA	13
1. EUCHARYSTIA	18
1.1. OBRZĘDY MSZY ŚWIĘTEJ	18
1.2. PRZYGOTOWANIE DO KOMUNII ŚWIĘTEJ	31
1.3. DZIĘKCZYNIENIE PO KOMUNII ŚWIĘTEJ	33
1.4. KOMUNIA DUCHOWA	36
1.5. ADORACJA NAJŚWIĘTSZEGO SAKRAMENTU	37
2. SAKRAMENT POKUTY I POJEDNANIA	43
2.1. ODPUST	43
2.2. RACHUNEK SUMIENIA	47
2.3. AKT ŻALU	55
2.4. SPOWIEDŹ ŚWIĘTA (OBRZĘD POJEDNANIA)	55
2.5. MODLITWA PO SPOWIEDZI	59
3. MODLITWY	60
3.1. MODLITWY W JĘZYKU ROMANI (ROMSKIM)	60
3.2. MODLITWY W JĘZYKU POLSKIM	62
3.3. MAŁY KATECHIZM	66
3.3.1. PRZYKAZANIA BOŻE	66
3.3.2. PRZYKAZANIA MIŁOŚCI	66
3.3.3. OSIEM BŁOGOSŁAWIEŃSTW	66
3.3.4. GŁÓWNE PRAWDY WIARY	67
3.3.5. PRZYKAZANIA KOŚCIELNE	67
3.3.6. SIEDEM DARÓW DUCHA ŚWIĘTEGO	67
3.3.7. OWOCE DUCHA ŚWIĘTEGO	67
3.3.8. SIEDEM SAKRAMENTÓW ŚWIĘTYCH	68
3.3.9. TRZY CNOTY BOSKIE	68
3.3.10. CZTERY CNOTY KARDYNALNE	68
3.3.11. WARUNKI DOBREJ SPOWIEDZI	68
3.3.12. UCZYNKI MIŁOSIERNE CO DO DUSZY	68
3.3.13. UCZYNKI MIŁOSIERNE CO DO CIAŁA	69
3.3.14. SIEDEM GRZECHÓW GŁÓWNYCH	69
3.3.15. GRZECHY PRZECIWKO DUCHOWI ŚWIĘTEMU	69
3.3.16. GRZECHY CUDZE	69
3.3.17. GRZECHY WOŁAJĄCE O POMSTĘ DO NIEBA	70

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

3.3.18. OSTATECZNE RZECZY CZŁOWIEKA	70
4. NABOŻEŃSTWO DO BOŻEGO MIŁOSIERDZIA	71
4.1. KORONKA DO BOŻEGO MIŁOSIERDZIA	71
4.2. AKT ZAWIERZENIA ŚWIATA MIŁOSIERDZIU BOŻEMU PRZEZ PAPIEŻA ŚW. JANA PAWŁA II	72
5. KULT NASZEGO PANA JEZUSA CHRYSYUSA	73
5.1. LITANIA DO NAJŚWIĘTSZEGO IMIENIA JEZUS	73
5.2. LITANIA DO NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANA JEZUSA	75
5.3. ANTYFONA DO SERCA TWOJEGO	77
5.4. AKT POŚWIĘCENIA RODZAJU LUDZKIEGO NAJŚWIĘTSZEMU SERCU PANA JEZUSA	77
5.5. LITANIA DO NAJDROŻSZEJ KRWI CHRYSYUSA	78
5.6. DROGA KRZYŻOWA	79
6. KULT NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY	87
6.1. GODZINKI O NIEPOKALANYM POCZĘCIU NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY	87
6.2. RÓŻANIEC	92
6.2.1. RÓŻANIEC Z PAPIEŻEM ŚW. JANEM PAWŁEM II	95
6.3. LITANIA LORETANSKA DO NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY	100
6.4. POD TWOJĄ OBRONĘ	102
6.5. WITAJ KRÓLOWO	103
6.6. POMNIJ	103
6.7. STAŁA MATKA BOLEŚCIWA	103
6.8. APEL JASNOGÓRSKI	105
6.9. AKT ODDANIA SIĘ MATCE BOŻEJ	107
6.10. AKT OSOBISTEGO ODDANIA SIĘ PRYMASA POLSKI STEFANA WYSZYŃSKIEGO MATCE NAJŚWIĘTSZEJ	107
6.11. AKT ODDANIA SIĘ NIEPOKALANEMU SERCU MARYI	108
6.12. AKT ODDANIA SIĘ ROMÓW MATCE BOŻEJ I	109
6.13. AKT ODDANIA SIĘ ROMÓW MATCE BOŻEJ II	110
6.14. MODLITWA DO MATKI BOŻEJ RYWAŁDZKIEJ	111
6.15. MODLITWA DO MATKI BOŻEJ LICHEŃSKIEJ	111
6.16. MODLITWA DO MATKI BOŻEJ TUCHOWSKIEJ	112
6.17. MODLITWA DO MATKI BOŻEJ GIETRZAŁDZKIEJ	112
6.18. MODLITWA DO MATKI BOŻEJ SKRZATUSKIEJ	112
6.19. APEL DO MATKI BOŻEJ LIMANOWSKIEJ	113
6.20. MODLITWA DO MATKI BOŻEJ NIEUSTAJĄCEJ POMOCY	114
7. KULT ŚWIĘTYCH	115
7.1. LITANIA DO WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH	115

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

7.2. LITANIA DO ŚWIĘTEGO JÓZEFA	120
7.3. MODLITWA DO ŚWIĘTEGO JÓZEFA PO ODMÓWIENIU RÓŻAŃCA ŚWIĘTEGO	121
7.4. LITANIA DO ŚWIĘTEJ ANNY (do prywatnego odmawiania)	122
7.5. MODLITWY PRZEZ WSTAWIENNICTWO PATRONÓW ROMÓW	124
7.5.1. MODLITWA O POWOŁANIA KAPŁAŃSKIE, ZAKONNE I MISYJNE	124
7.5.2. MODLITWA PRZEZ WSTAWIENNICTWO BŁ. ZEFIRYNA GIMENEZA MALLA – PATRONA ROMÓW I	124
7.5.3. MODLITWA PRZEZ WSTAWIENNICTWO BŁ. ZEFIRYNA GIMENEZA MALLA – PATRONA ROMÓW II	125
7.5.4. MODLITWA O KANONIZACJĘ BŁ. ZEFIRYNA GIMENEZA MALLA – PATRONA ROMÓW	125
7.5.5. MODLITWY, KTÓRYCH BŁ. ZEFIRYN GIMENEZ MALLA – PATRON ROMÓW – UCZYŁ SWE BRATANICE	126
7.5.6. MODLITWA PRZEZ WSTAWIENNICTWO BŁ. EMILII FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ	127
7.5.7. MODLITWA O WYPROSZENIE ŁASK PRZEZ WSTAWIENNICTWO SŁUGI BOŻEGO JUANA RAMONA GIL TORRESA (do prywatnego odmawiania)	127
8. INNE MODLITWY	128
8.1. MODLITWA PRZEZ WSTAWIENNICTWO PAPIEŻA ŚW. JANA PAWŁA II	128
8.2. MODLITWA ODMAWIANA PRZEZ ŚW. JANA PAWŁA II DO DUCHA ŚWIĘTEGO	128
8.3. LITANIA DO ŚW. JANA PAWŁA II	129
8.4. INNE MODLITWY PRZEZ WSTAWIENNICTWO ŚW. JANA PAWŁA II	131
8.5. MODLITWA DO ŚW. MICHAŁA ARCHANIOLA PAPIEŻA LEONA XIII	132
8.6. MODLITWA ŚW. BENEDYKTA	133
8.7. MODLITWA W INTENCJI PAPIEŻA	133
8.8. MODLITWA ŚW. GERTRUDY	133
8.9. MODLITWA EKUMENICZNA ZA POMORDOWANYCH ROMÓW I SINTI W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ (1939-1945)	134
8.10. PAMIĘCI ROMSKIEGO LUDU	134
8.11. MODLITWA OSOBY UZALEŻNIONEJ, PRAGNĄCEJ WYRWAĆ SIĘ Z NAŁOGU	135
8.12. MODLITWY PRZED POSIŁKIEM	135
8.13. MODLITWY PO POSIŁKU	135
8.14. MODLITWA KIEROWCY	136
8.15. MODLITWA PRZED PODRÓŻĄ	136
8.16. MODLITWA PO PODRÓŻY	136
9. ROZPOCZĘCIE I ZAKOŃCZENIE PIELGRZYMKI	137
9.1. ROZPOCZĘCIE PIELGRZYMKI	137

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

9.2. POWRÓT PIELGRZYMKI	138
10. ŚPIEWNIK	139
10.1. BARI BRAMA	139
10.2. BOGURODZICA	139
10.3. DYVES JUŠ ZĞAŁ (ZAPADA ZMROK)	140
10.4. MIRO VURDEN (BARKA)	141
10.5. O MRODEŁ HIN PASZO PANI	142
10.6. ME TUT KAMAV – PIEŚŃ ROMSKA	143
10.7. MIRO BARO DEVEŁ	145
10.8. GWIAZDO ŚLICZNA	146
10.9. CZARNA MADONNO	147
10.10. MATKO NAJŚWIĘTSZA	149
10.11. SERDECZNA MATKO	150
10.12. BOŻY CYGANIE	151
10.13. DOBRANOC, GŁOWO ŚWIĘTA (Teresa Mirga)	152
10.14. NASTAWIĘ UCHO ME (Teresa Mirga)	152
10.15. PACIAW ME TUKE ŁACIO DEWŁA	153
10.16. ME DEWŁES ME PACIAW	153
10.17. MATKO, KTÓRA NAS ZNASZ...	154
10.18. PIEŚŃ O BŁ. ZEFIRYNIE	157
10.19. DEWŁORESA	158
10.20. PRZYBIEŻELI DO BETLEJEM	159
10.21. CICHA NOC	159
10.22. WŚRÓD NOCNEJ CISZY	161
10.23. KAJ DO FORO? (GDZIE TO MIASTO?)	162
10.24. ROMANI KOLĘDA	163
10.25. DEWŁA KAJ TU SAN	163
10.26. PEN MANGIE DEWŁORO	164
10.27. ROMSKA PIEŚŃ WIELKANOCNA	164
10.28. TUMEN DZIANEN CZY WY WIECIE...	165
10.29. MREDEWŁESKRE RADISAŁOŁ	166
10.30. GILAW HOSANNA	166
10.31. AMARE WINA (AKT SKRUCHY)	167
10.32. BUD JEHIN JIŁA	167
10.33. GDY SERCA NASZE	168
BIBLIOGRAFIA	169
INFORMACJA O AUTORZE	174

WPROWADZENIE

Od wieków Polska jest państwem w Europie Środkowo-Wschodniej, w którym współżyli i współżyją przedstawiciele różnych narodów, grup i wyznań. Jedną z mniejszości narodowych i etnicznych, jaka od wieków zamieszkuje Polskę, stanowią Romowie oraz Sinti. Romowie wywodzą się z różnych grup: Polska Roma, Kelderasze, Lowarzy, Bergitka Roma. Najmocniej podkreślaną cechą romskiej tożsamości jest używany przez tę społeczność język romani, czyli język romski¹.

Większość Romów żyjących w Polsce jest katolikami. Można zauważyć zależność, że Romowie przyjmują religię, jaka jest wyznawana przez większość ludzi w danym miejscu, w którym akurat przebywają. Czymś naturalnym jest, że w języku, w jakim Romowie komunikują się między sobą, pragną również i próbują wyznawać swoją wiarę. W Polsce stosunek Romów do praktyk religijnych kształtuje się pod wpływem środowiska, w którym żyją ich rodziny. Powszechnie jest gromadzenie przez nich w swoich w mieszkaniach i samochodach rozmaitych dewocjonalistów: obrazków, figurek, krzyży, różańców, gdyż Romowie najczęściej tylko okazjonalnie mają kontakt z Kościołem i księdzem².

Od ponad pół wieku w Kościele jest możliwość odprawiania Eucharystii i innych sakramentów świętych, sakramentaliów oraz innych nabożeństw w językach ojczystych. Czytania mszalne, jak i sam ryt liturgiczny stały się nie czymś magicznym, dla wielu wiernych niezrozumiałym, ale czymś bliższym dla wszystkich

---

¹ **Język romski** jest jedynym indoaryjskim językiem (zbliżonym do hinduskiego, bengalskiego i pendzabskiego) używanym obecnie w Europie od czasów średniowiecza. Romowie nazywają swój język „romani ćib” (język romski) lub „romanes” (po romsku). W Europie językiem tym posługuje się według różnych danych od 3,5 do nawet 7 mln osób. Jest najczęściej używanym językiem mniejszości na obszarze całej Wspólnoty Europejskiej. Język romski, podobnie jak sami Romowie, nie jest jednorodny. Poprzez wieki powstały różnice w dialekcie poszczególnych romskich szczepów. Różni się używany język romani przez Polska Roma, Bergitka Roma czy też grupę Lowarów. Od kilku lat rocznie 5 listopada obchodzony jest m.in. jako **Międzynarodowy Dzień Języka Romskiego**. Jest to święto romskie, które jest znane jako Światowy Dzień Języka Romów. Zostało ono ustanowione z inicjatywy Międzynarodowego Związku Romów i organizacji „Kali Sara” (*Association „Kali Sara”*) w dniu 5 listopada 2009 r. na posiedzeniu Komisji do Spraw Języka w Zagrzebiu. Obchody tego święta są okazją do rozmowy o wyjątkowym języku, który jako jeden z niewielu na świecie nie posiada w zasadzie jednej usystematyzowanej pisowni swojej pisanej formy, a historia i tradycja Romów przekazywane są ustnie. Por. M. A. Babicki, *Język romski w Europie na początku XXI wieku*, [w:] *Romowie w Europie. Tożsamości współczesne wyzwania*, pr. zb. pod red. J. Farysia, P. J. Krzyżanowskiego, B. A. Orłowskiej, Gorzów Wielkopolski 2013, s. 185-190; https://pl.wikipedia.org/wiki/Mi%C4%99dzynarodowy_Dzie%C5%84_J%C4%99zyka_Romskiego (dostęp: 30.11.2015).

² Por. A. Bartosz, *Nie bój się Cygana*, Sejny 1994, 2004, s. 120; T. Pobożniak, *Cyganie*, Kraków 1972, s. 28.

członków zgromadzenia liturgicznego, dzięki czemu mają możliwość jego czynnego, pobożnego, świadomego, godnego, głębokiego i owocnego przeżycia. Widać to również u Romów, którzy bardzo cenią sobie wspólne starania tej społeczności oraz Krajowych Duszpasterzy Romów i innych opiekunów duchowych w celu inkulturacji³, adaptacji pewnych tradycji i obyczajów romskich do liturgii. Jednym z nich jest używanie w czasie Mszy św. i innych nabożeństw języka romskiego (np. Polska Roma i Bergitka Roma)⁴. Dzięki nim język romski w wierze i duszpasterstwie jest obecny do dzisiaj. W dokumencie opublikowanym przez Papieską Radę do spraw Duszpasterstwa Migrantów i Podróżujących zatytułowanym „Wytyczne dla duszpasterstwa Cyganów” zostało podkreślone, że konieczne jest, aby tłumaczyć teksty liturgiczne, Biblię i modlitewniki na języki używane przez różne grupy etniczne w różnych regionach. Podobnie muzyka – doceniona i grana przez Romów – jest to niezwykle skuteczna pomoc do opieki duszpasterskiej, która powinna być promowana i rozwijana podczas spotkań i uroczystości liturgicznych⁵.

W Polsce duszpasterstwem Romów zajął się w latach 70. młody wówczas jezuita ks. Edward Wesolek. Pracował w Bydgoszczy. Nauczył się języka romani, przyswajając sobie występujące w Polsce dialekty. W tym języku wygłaszał homilie, kazania, przetłumaczył ponadto kilka modlitw oraz pieśni z języka polskiego na język romski. W lutym 1979 r. ks. E. Wesolek został powołany na Krajowego Duszpasterza Romów. Od kwietnia 1979 r. rozpoczął wydawanie pisemka dla Romów w języku polskim, w którym publikowane były także teksty romskie. Nosiło ono tytuł „Devel Sarengro Dad” („Bóg ojcem wszystkich”). To on, podobnie jak na przykład we Francji⁶, zainauguował pielgrzymki Romów: w 1981 r. na Jasną Górę

---

³ **Inkulturacja**, czyli „wcielanie zasad ewangelicznych w kulturę i tradycję”, w tym przypadku romską, w teologii oznacza proces zakorzenienia Ewangelii w różnych kulturach, m.in. z wykorzystaniem narzędzi językowych tych kultur. Według *Relacji Końcowej Nadzwyczajnego Synodu Biskupów z 1985 roku*, inkulturacja to „wewnętrzne przekształcenie autentycznych wartości kulturowych przez ich integrację w chrześcijaństwie i zakorzenienie chrześcijaństwa w innych kulturach”. Jest ona procesem powolnym, który towarzyszy całemu życiu misyjnemu. Zob. Jan Paweł II, enc., *Redemptoris Missio*, 52.

⁴ A. Sochaj, *Rola języka ojczystego w wierze i duszpasterstwie*, „*Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie 2015*” nr 22, s. 275.

⁵ Por. Papieska Rada do Spraw Duszpasterstwa Migrantów i Podróżujących, *Wytyczne dla duszpasterstwa Cyganów*, Watykan 2005, 60-61.

⁶ Szczególnym kultem wśród Romów będących katolikami cieszy się Błogosławiona Dziewica Maryja. We Francji od 1957 r. między 31 sierpnia a 3 września odbywają się co roku romskie pielgrzymki do maryjnego sanktuarium w Lourdes. Innym szczególnie nawiedzonym przez nich miejscem jest Romainville. Por. Tamże; A. Bartosz, *Nie bój się...* dz. cyt., s. 127; A. Sochaj, *Rola języka ojczystego...* dz. cyt., s. 275-277.

– 8 grudnia ogłaszając NMP Niepokalanie Poczętą patronką Romów, a w 1984 r. do Rywałdu Królewskiego⁷.

Od 1996 roku Krajowym Duszpasterzem Romów jest ks. Stanisław Opocki – *Romano Raszaj* – *cygański ksiądz*⁸, kapłan diecezji tarnowskiej. Wcześniej od 1988 r. pełnił funkcję Diecezjalnego Duszpasterza Romów. Od 1985 r. organizuje co roku międzynarodową, około 5-kilometrową pielgrzymkę Romów z Łososiny Górnej do Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Limanowej, w której biorą także udział Romowie ze Słowacji. Dla Romów ksiądz, *raszaj*, jest osobą w pewien sposób szczególną, mędrcom, jest osobą, którą Romowie otaczają szacunkiem i czcią. Obecnie ks. Stanisław Opocki organizuje pielgrzymki Romów do sanktuariów maryjnych:

- w każdą pierwszą niedzielę grudnia na Jasną Górę (Częstochowa);
- w trzecią niedzielę września do Limanowej;
- w drugą niedzielę czerwca do Rywałdu Królewskiego na Kujawach – patronkę tego sanktuarium nazywają Matką Bożą Cygańską⁹.

Natomiast co roku, w czerwcu, w diecezji opolskiej współorganizowana jest przez Diecezjalnego Duszpasterza Romów pielgrzymka mniejszości narodowych i etnicznych na Górę świętej Anny¹⁰.

Dużą rolę w kulcie, w wierze i duszpasterstwie odgrywa postać Błogosławionego *Zefiryna Gimeneza Malla* (1861-1936) – patrona Romów nazywanego również

⁷ Por. A. Bartosz, *Nie bój się...* dz. cyt., s. 134-135; A. Sochaj, *Rola języka ojczystego...* dz. cyt., s. 276-277; A. Sochaj, *Wielka wędrówka – Wielki postój (50-lecie przymusowej akcji osiedleńczej Romów w Polsce)*, Szczecinek 2015, s. 57-59.

⁸ Por. U. Kacprzak, *Romano Raszaj – cygański ksiądz*, [w:] *Romowie w Europie. Tożsamość i współczesne wyzwania*, pr. zb. pod red. J. Farysia, P. J. Krzyżanowskiego, B. A. Orłowskiej, Gorzów Wielkopolski 2013, s. 327-342; D. Mrozowska, *Ks. Stanisław Opocki, Krajowy Duszpasterz Romów. Człowiek o wielkim sercu*, „*Romano Atmo*”, Szczecinek, nr 2 2012 (38), s. 24-25; S. Opocki, *Doświadczenia duszpasterza Romów*, [w:] *U nas dole i niedole. Sytuacja Romów w Polsce*, pr. zb. pod red. E. Nowickiej, Kraków 1999, s. 83-92; Tenże, *Dusza człowiek*, „*Romano Atmo*”, Szczecinek, nr 5 2013 (47), s. 12-13; Tenże, *Rola duszpasterstwa w rozbudzaniu aktywności społecznej Romów*, [w:] *Romowie w Europie. Tożsamość i współczesne wyzwania*, pr. zb. pod red. J. Farysia, P. J. Krzyżanowskiego, B. A. Orłowskiej, Gorzów Wielkopolski 2013, s. 319-326.

⁹ Por. D. Mrozowska, *Coroczna pielgrzymka Romów do Sanktuarium Maryjnego w Rywałdzie Królewskim*, „*Romano Atmo*”, Szczecinek, nr 4 2011 (34), s. 28-30; D. Mrozowska, *Romskie formy ewangelizacji*, „*Romano Atmo*”, Szczecinek, nr 6 2010 (30), s. 26; D. Mrozowska, *XXVI Międzynarodowa Pielgrzymka Romów do sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej do Limanowej*, „*Romano Atmo*”, Szczecinek, nr 5 2011 (35), s. 14-15; A. Sochaj, *XXVIII Międzynarodowa Pielgrzymka Romów do Sanktuarium NMP Matki Bolesnej w Limanowej*, „*Romano Atmo*”, Szczecinek, nr 6 2013 (48), s. 10-13.

¹⁰ Pielgrzymka ta organizowana jest od wielu lat. Dnia, 07.06.2015 r. odbyła się już XX Pielgrzymka Mniejszości Narodowych i Etnicznych zamieszkujących na Śląsku. Tego dnia w liturgii zabrzmiały trzy języki: niemiecki, polski i romani. Zob. <http://radioem.pl/doc/2528458.Kultura-niemiecka-ma-tu-swoje-zadomowienie> (dostęp: 06.07.2015).

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

El Pelé lub *El Kalo*, męczennika różańca świętego, którego 4 maja 1997 r. beatyfikował św. Jan Paweł II (1978-2005). „Życie Zefiryne Gimeneza Malla – powiedział wówczas św. Jan Paweł II – dowodzi, że Chrystus obecny jest w rozmaitych ludach i rasach i że wszyscy powołani są do świętości”. Bł. Zefyrin Gimenez Malla jest pierwszym przedstawicielem społeczności romskiej, który został przez Kościół katolicki ogłoszony błogosławionym. Jego wspomnienie jest obchodzone w kościele katolickim 2 sierpnia, w dzień jego męczeńskiej śmierci, narodzin dla nieba, czyli *dies natalis* – *narodzin do życia wiecznego*. Na jego cześć ks. Edward Wesołek napisał książkę „*Viva Cristo Rey*”. Jest również autorem słów pieśni „*Viva Cristo Rey!* – *Pieśń o bł. Zefiryne*” i skomponował do niej melodię¹¹.

W polskiej pobożności ludowej jedną z najcenniejszych i niezastąpionych pomocy służących wiernym świeckim była nieomal zawsze książeczka do nabożeństwa. Dla wielu ludzi była ona i pozostała do dzisiaj podstawowym podręcznikiem życia religijnego, używanym zawsze z czcią i pietyzmem, tak podczas nabożeństw w kościele, jak i w czasie indywidualnej bądź rodzinnej modlitwy w domu odmawianej przy różnych okazjach.

Celem opracowywanego przez wiele lat przez Instytut Pamięci i Dziedzictwa Romów oraz Ofiar Holokaustu romskiego śpiewnika i modlitewnika jest dalsza pomoc w organizowaniu pielgrzymek Romów do sanktuariów maryjnych oraz do innych miejsc świętych. Jest nim także troska o to, aby język i kultura Romów nie zaginęły, także w wierze i w duszpasterstwie, i były nadal w niej obecne w czasie wspólnych spotkań modlitewnych. Jako Instytut chcemy nadal dokumentować duchowość Romów – to, co jest im bliskie, co praktykują (życie liturgiczne, sakramentalne), jak przeżywają najważniejsze wydarzenia w swoim życiu, w życiu swoich rodzin, społeczności i jak towarzyszy im w tym Kościół, czyli to wszystko, co jest związane z życiem społecznym, z poszczególnymi etapami życia Romów¹².

Niniejsze opracowanie wychodzi naprzeciw potrzebie romskiej mniejszości, aby umożliwić Romom praktykowanie w ich ojczystym języku złotego środka prowadzącego do zbawienia, jakim jest modlitwa. I to nie tylko od święta czy w czasie dorocznych pielgrzymek do sanktuariów maryjnych w Polsce, jakie organizują Krajowi lub Diecezjalni Duszpasterze Romów, ale także na co dzień.

¹¹ Zob. S. Opocki, *Rola duszpasterstwa w rozbudzaniu...* dz. cyt., s. 323; A. Sochaj, *Rola języka ojczystego...* dz. cyt., s. 277-279; E. Wesołek, ¡Viva Cristo Rey!, Warszawa 2008, s. 154-157; http://episkopat.pl/kosciol/kosciol_w_polsce/duszpasterze_krajowi/68.1_duszpasterz.html (dostęp: 27.06.2013).

¹² Por. A. Sochaj, *Rola mediów regionalnych posługujących się językiem mniejszości (w ramach sesji Modele rozwoju edukacji mniejszości – od nauczania języka do nauczania w języku)*, [w:] *XIX Seminarium Śląskie. Kamień Śląski 2014. Edukacja mniejszościowa w Polsce, wczoraj – dziś – jutro*, Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, Gliwice – Opole 2015, s. 85-86.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Modlitwa jest naturalną potrzebą ludzkiego serca. Prowadzi ludzi wierzących do osobistego spotkania z Bogiem i dialogu z Nim. „Romski śpiewnik i modlitewnik” powstał również po to, by ocalić od zapomnienia powstałe na przestrzeni lat teksty i tłumaczenia modlitw oraz pieśni na język romski; by były one kultywowane przez osoby narodowości romskiej, pragnące razem z Błogosławioną Dziewicą Maryją i przez Jej wstawiennictwo oraz świętych i błogosławionych, w ten sposób indywidualnie lub wspólnotowo modlić się do Boga w Trójcy Świętej Jedyne. Oddając cześć żywemu Bogu w *duchu w prawdzie* (por. J 4, 23-24) w języku ojczystym, Romowie mogą nie tylko uświęcać siebie i czas, w którym żyją, ale także w ten sposób starać się zachować swoją tożsamość, swe prawdziwe imię¹³.

„Romski modlitewnik i śpiewnik” ukazuje się w roku wielkich maryjnych rocznic: 300. rocznicy koronacji cudownego obrazu Matki Bożej Częstochowskiej oraz setnej rocznicy objawień Maryi, Królowej Pokoju w Fatimie.

Dlatego Błogosławionej Dziewicy Maryi – Matce Chrystusa i Kościoła zawierzam i dedykuję to opracowanie powstałe na większą chwałę Bożą i ku pożytkowi wiernych, pragnących dzięki niemu kroczyć drogą świętości do portu zbawienia.

Oddając Drogiemu Czytelnikowi ten „Romski modlitewnik i śpiewnik”, mam nadzieję, że chętnie i obficie skorzysta on ze skarbcza proponowanych tu modlitw oraz pieśni. Dzięki temu będzie on znakomitym przewodnikiem dla modlitwy indywidualnej oraz zanoszonej w rodzinie czy we wspólnocie liturgicznej, na przykład w czasie pielgrzymek Romów do miejsc świętych odbywanych w ciągu roku liturgicznego. Ten romski modlitewnik i śpiewnik zarazem, spełni jednak swoje zadanie dopiero wówczas, gdy zawarte w nim modlitwy i pieśni nie tylko będą odmawiane i śpiewane – czy to indywidualnie, czy wspólnotowo, ale gdy przyczynią się do ożywienia i pogłębienia postawy modlitewnej ludzi, którzy zechcą z niego skorzystać dla pożytku duchowego.

Szczególne podziękowania pragnę przekazać wszystkim, którzy pomogli w powstaniu oraz opublikowaniu niniejszego romskiego śpiewnika i modlitewnika.

A zwłaszcza ks. Stanisławowi Opockiemu, Krajowemu Duszpasterzowi Romów i jego poprzednikowi ks. Edwardowi Wesołkowi; pastorowi Mieczysławowi Jodłowskiemu ze Zboru „Nowe Pokolenie” w Nowej Soli (Kościół Boży w Chrystusie), Romanowi Chojnackiemu, Prezesowi Związku Romów Polskich z siedzibą w Szczecinku, profesorowi Marcelowi Courthiade, Teresie Mirdze, Bronisławie Mirdze, Janowi Mirdze, Pawłowi Lechowskiemu, Monice Szewczyk, członkom

---

¹³ Zob. A. Sochaj, *Tożsamość prawdziwe imię człowieka*, Gdynia 2011, s. 5-166; Tenże, *Niezwykłe lustro Nikodema*, Szczecinek 2014, s. 9-84.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Towarzystwa Kulturalno-Społecznego Romów w Głubczycach i wielu innym osobom Bogu wiadomym.

Szczecinek, 30.11.2016, w święto św. Andrzeja Apostoła

PERŠE ŁAWA

Imar igen but wieki Polska sy ande Europa Środkowo-Wschodnia. Ande Polska beśenas he dźiwenas różna narodi he grupi etniczna. Maškar łende but wieki beśenas Roma he Sintii. Roma dzielinen pes pre kajse Romane grupi sar; Polska Roma, Kelderasze, Lowari, Bergitka Roma. Najzorafeder than ande Romani tożsamość załel Romani čhib¹⁴.

Buteder Roma ande Polska paćian ando katolicko wiara. Šaj pes dodikheł kaj o Roma przyłen kajsi religia sawi sy ando than kaj beśen. Naturalno sy kaj o Roma kamen te modlineł pes kawka sar wakieren maškar peste – ande peskri čhib. Najważnder than ando koda sar o Roma odden paćiw Dewłeskie załel kaj dźiwen jon he łengri familia, či tiż maškar sawe dźiene. Roma skiden ande khera či werdana różna dewocjonalia: święta obrazkici, figurki, kierestry, różańcy. Skiden łen waškoda kaj jekhwar pro sawo ćiasos dźian ande khangeri albo ko rašaj¹⁵.

Imar paś wiekos ande Khangeri šaj pes odprawineł Eucharystia he sakramenty święte, sakrementalia he awer nabożeństwa ande dadengri čhib. Waškoda ćitani os mszalno he celi liturgia khangerakri sy magiczno he choć perdało manuša so na dźianen Romani čhib niezrozumiało to perdało bareder grupa igen baro przeżycie, baroł manuśskie iło he łeskri wiara. Roma, Krajowy Duszpasterz Romów he awer dźiene starinen pes kaj waresawe elementi pał kultura he tradycja Romani te rakheł

---

¹⁴ Romani čhib sy jekh maškar indoaryjska čhiba (podobno ko hindusko, bengalsko he pendźabsko čhib). Wakierel pes łacha ande Europa a sas joj dźiani imar ando średniowiecze. Roma wićinen pre peskri čhib „romani čhib” (język romski) abo „romanes” (po romsku). Ande Europa romanes wakierel 3,5 a nawet 7 mln dźiene. Ande cali Wspólnota Europejsko najczęsteder używimen paś mniejszości sy romani čhib. Romani čhib kawka sar he o Roma nane jekh. Ande romani duma sy różna dialekty so dićhoł ko Polska Roma, Bergitka Roma, Lowary. So berś 5 listopada sy **Międzynarodowo Dźiwes Perdało Romani Čhib**. Sy koda romano święto he wakierel pes pre łeste Swetoskro Dźiwes Perdało Romani Čhib. Sas jow ustanowindo paś Międzynarodowo Romano Związkos he organizacja „Kali Sara” (*Association „Kali Sara”*) ando dźiwes 5 listopada 2009 berś. Pro posiedzenie Komisji pał Čhibakhre Srawi Zagrzebioste. Paś kaja okazja šaj powakierel pes pał romani čhib sawi sy joj wyjatkowo. Pro swetos sy igen ćiuo kajse čhiba sar romani. Nane ła jekh usystematyzowano pisownia a e historia he tradycja Roma przekazywimen pał wakeriben.

¹⁵ Por. A. Bartosz, *Na dara Romestar*, Sejny 1994, 2004, s. 120; T. Poboźniak, *Roma*, Kraków 1972, s. 28.

than ande kangerakri liturgia¹⁶. Pał lengro staranios jekh igen wažno elemtos udi-nias pes te wprowdzineł – Romani čhib (np. Polska Roma, Bergitka Roma)¹⁷ sy he šaj jaweł ande khangeri adadžiwes.

Ando dokumentos opublikowano paš Papieską Radę do Spraw Duszpasterstwa Migrantów i Podróżujących pt.: „Wytyczne dla duszpasterstwa Cyganów” pi-sindo sy kaj kamepeł te przetłumaćineł teksti liturgiczna, Biblię he modlitewniki pro čhiba sawonenca wakieren różna grupi etniczna ando różna thana. Kawka kamepeł te kierel tiż łe święte gilenca – Roma ła doceninen he bašawen – sy koda igen łachi pomoc perdało rašaja. Powinno pes łen te rozwinineł pre spotkania he uroczystości liturgiczna¹⁸.

Ande Polska duszpasterstwem perdało Roma zailas pes ando 70-te berša tero jezuicka rašaj Edward Wesołek. Kierełas jow bući Bydgoszczate. Siklilas Romani čhib he dzianelał te wakierel sawore Romane dilaktenca sawe sas ande Polska. Romanes wakierelał homilie, kazania, przetłumaczyndžias čiepo modlitwy he khangerarkre gila pre Romani čhib. Lutone ando 1979 berš o rašaj E. Wesołek aćilas powołano pro Krajowy Duszpasterz Romów. Kwietnione 1979 berš widynias gaze-ta perdało Roma ande polćiko čhib, sas tiż pisinde teksty ande Romani čhib. Tytułos sas „Devel Sarengro Dad” („Bóg ojcem wszystkich”). Kawka sar ande Francja¹⁹ kierdžias o rašaj Romane pielgrzymki: ando 1981 berš pre Jasno Góra – 8 grudnia ogłošindžias kaj NMP Niepokalanie Poczęta sy patronka Romów, a ando 1984 berš ko Rywałd Królewski²⁰.

---

¹⁶ **Inkulturacja**, sy „te wthoweł zasady ewangelicznia ande kultura he tradycja”, ande kada przypadk-os romani, ande teologia phenel pes kaj sy koda procesos zakorzenienia Ewangelii ande różna kul-turi, maškar lende kamepeł te wykorzystineł čhiba sawonenca wakieren. Według *Relacji Końcowej* Nadzwyczajnego Synodu Biskupów z 1985 roku, inkulturacja sy „wewnętrzne przekształcenie auten-tycznych wartości kulturowych przez ich integrację ando chrześcijaństwo he zakorzenienie chrześci-jaństwa ande awer kulturi”. Koda sy powolno procesos, sawo sy paš celo misijno džiwiwen. Zob. Jan Paweł II, enc., *Redemptoris Missio*, 52.

¹⁷ A. Sochaj, *Dadengri čhib ande wiara he duszpasterstwo*, „*Studia Koszalińsko-Kolobrzeszkie 2015*” nr 22, s. 275.

¹⁸ Por. Papieska Rada do Spraw Duszpasterstwa Migrantów i Podróżujących, *Wytyczne dla duszpaster-stwa Cyganów*, Watykan 2005, 60-61.

¹⁹ Igen bari paćiw Roma odden ła Błogšlawimen Paćiwali Maryjacie. Francjate od 1957 r. maškar 31 sierpnia a 3 września sy so beršeskre Romane pielgrzymki ko Maryjno sanktuarium Lourdes. Awer wažno than kaj phiren o Roma sy Romainville. Por. Tamże; A. Bartosz, *Na dara...* dz. cyt., s. 127; A. Sochaj, *Dadengri čhib...* dz. cyt., s. 275-277.

²⁰ Por. A. Bartosz, *Na dara...* dz. cyt., s. 134-135; A. Sochaj, *Dadengri čhib...* dz. cyt., s. 276-277; A. Sochaj, *Baro phiriben- Baro bešipen (50-lecie przymusowo akcja perdało bešipen Romengro ande Polska)*, Szczecinek 2015, s. 57-59.

1996 berś raśaj Stanisław Opocki aćilas Krajowym Duszpasterzem Romów. Raśaj Stanisław Opocki – *Romano Raszaj – cygański ksiądz*²¹, kapłan diecezji tarnowskiej. Sigieder od 1988 berś pełninelas funkcja Diecezjalnego Duszpasterza Romów. Od 1985 berś organizinel so berś 5 km miedzynarodowo Romengri pielgrzymka z Łososiny Górnej ko Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej Limanowate. Ande pielgrzymka ten tiż udziałos Słowacka Roma. Roma phenen kaj raśajeskie należinel pes łacho ław waškoda so kiereł. Akana raśaj Stanisław Opocki organizinel Romenie pielgrzymki ko sanktuarium maryjne:

- ande peršo kurko grudnione pre Jasno Góra (Częstochowa);
- ande trito kurko wrześnione ande Limanowa;
- ando dujto kurko czerwcone ando Rywałd Królewski pre Kujawy, Roma dine łakie naw Dewlikani Romani Dajori²².

So berś czerwcone o Dicezjalno Duszpasterz Romów współorganizinel ande diecezja opolsko pielgrzymka mniejszosci narodowych he etnicznych pre Góra świętej Anny²³.

Baro than ande wiara he duszpasterswo załeł o Błogosławiono *Zefiry nos Gimenez Malla* (1861-1936) – Romengro patronos, wićinen tiż pre łeste *El Pelé* lub *El Kalo*, męczennikos różańca świętego. 4 maja 1997 berś aćilas beatyfikowano przez Św. Jan Paweł II (1978-2005). „Dziwipen Zefiry na Gimenez Malla – phendźia o św. Jan Paweł II – udowodninel kaj o Chrystusos sy maškro różna narodi he rasy

---

²¹ Por. U. Kacprzak, *Romano Raszaj – cygański ksiądz*, ande: *Roma ande Europa. Tożsamość he adadžiwesutno wyzwanios*, pr. zb. pod red. J. Farysia, P. J. Krzyżanowskiego, B. A. Orłowskiej, Górzów Wielkopolski 2013, s. 327-34; D. Mrozowska, *Ks. Stanisław Opocki, Krajowy Duszpasterz Romów. Manuś le bare ileste*, „*Romano Atmo*”, Szczecinek, nr 2 2012 (38), s. 24-25; S. Opocki, *Doświadczenia duszpasterza Romów*, [w:] *Kie amende bach he bokh. Sytuacja Romów w Polsce*, pr. zb. pod red. E. Nowickiej, Kraków 1999, s. 83-92; Tenże, *Dusza manuśeski*, „*Romano Atmo*”, Szczecinek, nr 5 2013 (47), s. 12-13; Tenże, *Duszpastersko keriben ande Romengri aktywność społecznan*, ando: *Roma ande Europa. Tożsamość he adadžiwesutno wyzwanios* pr. zb. pod red. J. Farysia, P. J. Krzyżanowskiego, B. A. Orłowskiej, Górzów Wielkopolski 2013, s. 319-326.

²² Por. D. Mrozowska, *So berśeski Romengri pielgrzymka ko Sanktuarium Maryjakro ando Rywałdos Królewsko*, „*Romano Atmo*”, Szczecinek, nr 4 2011 (34), s. 28-30; D. Mrozowska, *Romane formi ewangelizacyjna*, „*Romano Atmo*”, Szczecinek, nr 6 2010 (30), s. 26; D. Mrozowska, *XXVI Międzynarodowo Romengri Pielgrzymka ko Sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej ande Limanowa*, „*Romano Atmo*”, Szczecinek, nr 5 2011 (35), s. 14-15; A. Sochaj, *XXVIII Międzynarodowo Romengri Pielgrzymka ko NMP Sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej ande Limanowa*, „*Romano Atmo*”, Szczecinek, nr 6 2013 (48), s. 10-13.

²³ Pielgrzymka organizinen but berśa. Ando dziwies 07.06.2015 berś sas imar XX Pielgrzymka Mniejszości Narodowych he Etnicznych so bešen pro Śląskos. Ande kada dziwies liturgia kierzdi sas ando trin chiba: niemciko, policko he pro romanes. Zob. <http://radioem.pl/doc/2528458.Kultura-niemiecka-ma-tu-swoje-zadomowienie> (dostęp: 06.07.2015).

he sawore chuden powołanie do świętości”. Bł. Zefiryros Gimenez Malla sy peršo Rom maškro Roma so aćilas przez Khangeri katolicko ogłosimem błogosławionym. Łeskro łeperiben ande khangeri katolicko priperel pro 2 sierpniós. Koda sy dźiwes łeskro męczeńsko meripen, ulilas perdało niebos, czyli *dies natalis-ulilas pro dźiwipen ando niebos*. Kaj łeskie de del paćiw o raśaj Edward Wesolek napisindźia książka „*Viva Cristo Rey*”. Napisindźia tiż ława ande gili „*Viva Cristo Rey! – Gili pał bł. Zefiryros*” he nabaśadźia melodia²⁴.

Jekh igen cenno he niezastąpio no pomoc ande polska pobożność ludowo sy książkica ando nabożeństwo. Sas joj he aćilas perdało but manuśa najważneder podręczników ando religijno dźidźipeni khere he ande khangeri.

Instytut Pamięci he Dziedzictwa Romów oraz Ofiar Holokaustu oprcowindźias romanés książkica święte gilenca he modlitwenca. Celos sawo peskie zathodźia o Instytutos sy kaj te na awel zabisterdźi ćhib he kultura Romani ande wiara, ando duszpasterstwo he ande modlitwy. Książkica del tiż pomocą organizacyjno paś Romane pielgrzymki ko sanktuaria maryjne he awer święta thana. Kamás te sikawel sawi sy duchowość Romani, so perdalende sy najważneder, sar widćioł łengro dźidźipen khangeragro,ći tiż sar praktikinen e wiara²⁵.

Kada opracowanios sy Romengie potrzebno. Del łen możliwość te praktikineł e wiara, he te modlineł pes ande peskri ćhib. Na ćiak sar sy święto ći pielgrzymki sawe organizineł o Krajowo lub Diecezjalno Duszpasterzís perdło Roma ko sanktuaria maryjne ande Polska, ale tiż pro sako dźiwes. Modlitwa sy ando manuśes-kro ilo he prowadzineł manuśes kaj pes te spotikineł he te wakiereł Dewłeja. But berśa kampałas kaj o teksti, modlitwy he święta gila te jawen pisimen ande Romani ćhib. Te na jawen jon zabisterde skidlam łen he uthodźiam ando „Romani książkica ande modlitwy he święte gila”. Pomogineła jow Romengie te modlineł pes wspólnie ći korkores łá Błogosławimen Paćiwali Maryjaha. Pał Łakro wstawiennictwo he meg awer Święta he Błogosławimen te modlineł pes ko Dewł Jekh ande Trójca Święto. Waškoda kaj o Roma ande dadengri ćhib odden paćiw Dewłeskie *ando duchos ando ćiaćipen* (por. J 4, 23- 24) śaj zachowinen peskri tożsamość he peskro ćiaćiu no naw²⁶.

²⁴ Zob. S. Opocki, *Duszpastersko keriben* ...dz. cyt., s. 323; A. Sochaj, *Dadengri ćhib* .. dz. cyt., s. 277-279; E. Wesolek, *¡Viva Cristo Rey!*, Warszawa 2008, s. 154-157; http://episkopat.pl/kosciol/kosciol_w_polsce/duszpasterze_krajowi/68.1.duszpasterz.html (dostęp: 27.06.2013).

²⁵ Por. A. Sochaj, *Rola mediów ando regiony kaj sy mniejszościowa ćhiba (ande sesja Modele rozwoju edukacji perdało mniejszości – (od siklaripen ćhib do siklaripen ande ćhib) ando: XIX Seminarium Śląskie. Kamień Śląski 2014. Edukacja mniejszościowa w Polsce, wczoraj – dziś – jutro*, Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, Gliwice – Opole 2015, s. 85-86.

²⁶ Zob. A. Sochaj, *Tożsamość ćiaćio manuseskro naw*, Gdynia 2011; s. 5-166; Tenże, *Niezwykło Nikodemskro gindalos*, Szczecinek, 2014, s. 9-84.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Oddas amare Ćitelnikoskie „Romani kniżkica ande modlitwy he święta gila”. Sy amen nadzieja kaj kamena te wykorzystineł modlitwy he święte gila sar pes kor-kore modlina, ande khangeri, ċi tiż sar tradena pre pielgrzymki ande święta thana perdało celo liturgiczno berś.

Oddaw saworengie „Romani kniżkica ande modlitwy he święta gila” he sy man nadzieja kaj kamena te skożystineł he wirakhena perdał peskie he pre peskre potrzebi modlitwy he święte gila. Wykożystinena kniżkica ande khangeri ċi pre so berśikane Romengre pielgrzymki ko święta thana.

Kamaw te palikierel saworengie so pomoginde mangie te napisineł „Romani kniżkica ande modlitwy he święta gila”.

A najbareder palikieriben: raśajaskie Stanisławowi Opockiemu, Krajowemu Duszpasterzowi Romów he łeskro poprzednikoskie raśajaskie Edwardowi Wesołkowi; pastoroskie Mieczysławowi Jodłowskiemu pał Zboris „Nowe Pokolenie” ande Nowej Soli (Kościół Boży w Chrystusie), Romanowi Chojnackiemu Prezesiskie Związku Romów Polskich ande Szczecinkos, profesoreskie Marcelowi Courthiade, Teresie Mirdze, Bronisławie Mirdze, Janowi Mirdze, Pawłowi Lechowskiemu, Monice Szewczyk, dzienengie pał Towarzystwo Kulturalno-Społeczne Romów ando Głubczyce he awronengie so ċiak o Dewel łen dzianel.

Tłum. Monika Szewczyk

Szczecinek, 30.11.2016, w święto św. Andrzeja Apostoła

1. EUCHARYSTIA

1.1. OBRZĘDY MSZY ŚWIĘTEJ

OBRZĘDY WSTĘPNE²⁷

KAPŁAN: W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

WSZYSCY: Amen.

KAPŁAN: Miłość Boga Ojca, łaska naszego Pana Jezusa Chrystusa i dar jedności w Duchu Świętym niech będą z wami wszystkimi.

WSZYSCY: I z duchem twoim.

Albo:

KAPŁAN: Pan z wami.

WSZYSCY: I z duchem twoim.

Albo:

BISKUP: Pokój z wami.

WSZYSCY: I z duchem twoim

AKT POKUTY

FORMA PIERWSZA

KAPŁAN WZYWA WIERNYCH DO POKUTY:

Uznajmy przed Bogiem, że jesteśmy grzeszni, abyśmy mogli z czystym sercem złożyć Najświętszą Ofiarę.

PO KRÓTKIM MILCZENIU WSZYSCY RAZEM ODMAWIAJĄ WYZNANIE GRZECHÓW:

WSZYSCY: Spowiadam się Bogu wszechmogącemu i wam, bracia i siostry, że bardzo zgrzeszyłem myślą, mową, uczynkiem, i zaniedbaniem:

BIJĄC SIĘ W PIERSI MÓWIĄ:

---

²⁷ Zob. *Mszal Rzymski dla diecezji polskich*, wyd. I, Poznań 1986, s. 2*-17*. 312*-319*; 368*-378*; <http://katecheta2.narod.ru/messapl.htm> (dostęp: 11.05.2015); *Uroczyste otwarcie II synodu Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. Koszalin, 25 lutego 2017 roku*, red. Sekretariat II synodu Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, Koszalin 2017, s. 14-27.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

moja wina, moja wina, moja bardzo wielka wina.

DALEJ MÓWIA:

Przeto błagam Najświętszą Maryję, zawsze Dziewicę, wszystkich Aniołów i Świętych, i was, bracia i siostry, o modlitwę za mnie do Pana Boga naszego.

KAPŁAN PROSI O ODPUSZCZENIE GRZECHÓW:

Niech się zmiłuje nad nami Bóg wszechmogący i odpuściwszy nam grzechy doprowadzi nas do życia wiecznego.

LUD ODPOWIADA:

Amen.

FORMA DRUGA

KAPŁAN WZYWA WIERNYCH DO POKUTY:

Przepróśmy Boga za nasze grzechy, abyśmy mogli godnie przyjąć słowo Boże i przyjąć Najświętszą Ofiarę.

NASTĘPUJE KRÓTKIE MILCZENIE. PÓTEM KAPŁAN MÓWI:

Zmiłuj się nad nami Panie.

LUD ODPOWIADA:

Bo zgrzeszyliśmy przeciw Tobie.

KAPŁAN:

Okaż nam, Panie, miłosierdzie swoje.

LUD:

I daj nam swoje zbawienie.

KAPŁAN PROSI O ODPUSZCZENIE GRZECHÓW:

KAPŁAN: Niech się zmiłuje nad nami Bóg wszechmogący i odpuściwszy nam grzechy doprowadzi nas do życia wiecznego.

LUD ODPOWIADA:

Amen.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

FORMA TRZECIA

KAPŁAN WZYWA WIERNYCH DO POKUTY:

Uznajmy przed Bogiem, że jesteśmy grzeszni i błagajmy Go o miłosierdzie, abyśmy mogli godnie złożyć Najświętszą Ofiarę.

NASTĘPUJE KRÓTKIE MILCZENIE. PÓTEM KAPŁAN LUB ODPOWIEDNIO PRZYGOTOWANY MINISTRANT WYGLASZA NASTĘPUJĄCE ALBO PODOBNE WEZWANIE SKIEROWANE DO CHRYS-TUSA, KOŃCZĄCE SIĘ SŁOWAMI: zmiłuj się nad nami.

Panie, który zostałeś posłany, aby uzdrowić skruszonych w sercu, zmiłuj się nad nami.

zmiłuj się nad nami.

LUD ODPOWIADA:

Zmiłuj się nad nami.

KAPŁAN:

Panie, który przyszedłeś wzywać grzeszników, zmiłuj się nad nami.

zmiłuj się nad nami.

LUD ODPOWIADA:

Zmiłuj się nad nami.

KAPŁAN:

Panie, który siedzisz po prawicy Ojca, aby się wstawiać za Twoim ludem, zmiłuj się nad nami.

LUD ODPOWIADA:

Zmiłuj się nad nami.

KAPŁAN PROSI O ODPUSZCZENIE GRZECHÓW:

Niech się zmiłuje nad nami Bóg wszechmogący i odpuściwszy nam grzechy, doprowadzi nas do życia wiecznego.

LUD ODPOWIADA:

Amen.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

FORMA CZWARTA

W niedzielę zamiast aktu pokuty może się odbyć poświęcenie i pokropienie wiernych²⁸.

Obrzęd poświęcenia wody i pokropienia wiernych może się odbywać we wszystkich kościołach i kaplicach podczas każdej Mszy niedzielnej, choćby była odprawiana w sobotę wieczorem. Obrzęd ten zastępuje akt pokuty przewidziany na początku Mszy.

PO POZDROWIENIU WIERNYCH KAPŁAN STOJĄC PRZY KRZEŚLE I MAJĄC PRZED SOBĄ NACZYNIĘ Z WODĄ, KTÓRA MA BYĆ POŚWIĘCONA, ZWRÓCONY DO LUDU ZACHĘCA GO DO MODLITWY SŁOWAMI NIŻEJ PODANYMI LUB PODOBNYMI:

Pokornie prosimy Pana Boga, aby pobłogosławił tę wodę, którą będziemy pokropieni na pamiątkę naszego chrztu. Niech Bóg nam dopomaga, abyśmy byli wierni Duchowi Świętemu, którego otrzymaliśmy.

PO KRÓTKIEJ CISZY CELEBRANS, TRZYMAJĄC RĘCE ZŁOŻONE, MÓWI:

Wszchemogący, wieczny Boże, Ty chcesz, aby przez wodę, która podtrzymuje życie i służy do oczyszczenia, także nasze dusze zostały oczyszczone i otrzymały zadatek życia wiecznego, prosimy Cię, pobłogosław tę wodę, którą będziemy pokropieni w dniu Twoim, Panie. Odnów w nas źródło swojej łaski i broń od wszelkiego zła nasze dusze i ciała, abyśmy mogli zbliżyć się do Ciebie z czystym sercem i otrzymać Twoje zbawienie. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

Albo:

Panie, Boże wszchemogący, Ty jesteś źródłem i początkiem życia ciała i duszy. Prosimy Cię, pobłogosław tę wodę, którą z ufnością się posługujemy, aby uzyskać przebaczenie naszych grzechów i uzyskać obronę przeciwko wszelkim chorobom i zasadzkom szatana. Spraw, Boże, w miłosierdziu swoim, niech źródła żywej wody zawsze tryskają dla naszego zbawienia, abyśmy mogli zbliżyć się do Ciebie wewnętrznie oczyszczeni i uniknęli wszelkich niebezpieczeństw duszy i ciała. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

ZAMIAST TEJ MODLITWY, W OKRESIE WIELKANOCNYM MOŻNA ODMÓWIĆ NASTĘPUJĄCĄ:

---

²⁸ Zob. *Mszal Rzymski dla diecezji polskich*, wyd. I, Poznań 1986, s. (2) – (5).

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Panie, Boże wszechmogący, wysłuchaj łaskawie prośb swojego ludu, który wspomina wspaniałe dzieło stworzenia i jeszcze wspanialsze dzieło odkupienia i pobłogosław † tę wodę. Stworzyłeś ją, aby przez nią użyźnić ziemię oraz wzmacniać i oczyszczać nasze ciała. Woda była również narzędziem Twojego miłosierdzia: przez nią wyprowadziłeś Twój lud z niewoli i ugasiłeś jego pragnienie na pustyni. Prorocy zapowiedzieli wodę jako znak nowego przymierza, które miałeś zawrzeć z ludźmi. Przez wodę, którą Chrystus uświęcił w Jordanie, odnowiłeś w odradzającej kąpeli chrztu naszą upadłą naturę. Niech ta woda przypomina nam przyjęty chrzest, abyśmy się radowali z naszymi braćmi ochrzczeniymi w czasie uroczystości wielkanocnych. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

JEŻELI MIEJSCOWE ZWYCZAJE LUB TRADYCJA ZALECAJĄ ZACHOWAĆ PRZY POŚWIĘCENIU WODY OBRZĘD ZMIESZANIA JEJ Z SOLĄ, KAPŁAN BŁOGOSŁAWI SÓL, MÓWIĄC:

Wszechmogący Boże, pokornie Cię prosimy, w swojej ojcowskiej dobroci pobłogosław † tę sól. Ty kazałeś prorokowi Elizeuszowi wrzucić sól do wody, aby oczyszczona woda mogła służyć życiu. Prosimy Cię, Panie, spraw, niech wszędzie tam, gdzie padną krople tej poświęconej wody, ustaną napaści szatana i niech nas zawsze strzeże obecność Ducha Świętego. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

KAPŁAN WRZUCA SÓL DO WODY, NIC NIE MÓWIĄC.

KAPŁAN BIERZE KROPIDŁO, KROPI USŁUGUJĄCYCH, NASTĘPNIE DUCHOWIEŃSTWO I LUD. JEŻELI TRZEBA, PRZECHODZI PRZEZ KOŚCIÓŁ. **W** TYM CZASIE WYKONUJE SIĘ ODPOWIEDNI ŚPIEW.

KAPŁAN WRACA DO KRZESŁA I GDY ŚPIEW SIĘ SKOŃCZY, ZWRÓCONY DO LUDU, TRZYMAJĄC RĘCE ZŁOŻONE, MÓWI:

Niech Bóg wszechmogący oczyści nas z grzechów i sprawi, abyśmy przez odprawienie tej eucharystycznej Ofiary stali się godnymi udziału w ucztie niebieskiej.

W. Amen.

NASTĘPNIE ŚPIEWA SIĘ LUB ODMAWIA HYMN CHWAŁA NA WYSOKOŚCI, GDY JEST PRZEWIDZIANY. **W** ADWENCIE I **W**IELKIM POŚCIE NASTĘPUJE BEZPOŚREDNIO KOLEKTA.

WEZWANIA DO CHRYSZTUSA PANA

NASTĘPUJĄ WEZWANIA DO CHRYSZTUSA, JEŚLI NIE UŻYTO TRZECIEJ LUB CZWARTEJ FORMY AKTU POKUTY:

KAPŁAN: Panie, zmiłuj się nad nami.

Albo

K: Kyrie, eleison.

WSZYSTYCY: Panie, zmiłuj się nad nami.

W: Kyrie, eleison.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

KAPŁAN: Chryste, zmiłuj się nad nami.   **K:** Christe, eleison.
WSZYSCY: Chryste, zmiłuj się nad nami.   **W:** Christe, eleison.
KAPŁAN: Panie, zmiłuj się nad nami.   **K:** Kyrie, eleison.
WSZYSCY: Panie, zmiłuj się nad nami.   **W:** Kyrie, eleison.

HYMN

WSZYSCY: Chwała na wysokości Bogu, a na ziemi pokój ludziom dobrej woli. Chwalimy Cię. Błogosławimy Cię. Wielbimy Cię. Wysławiamy Cię. Dzięki Ci składamy, bo wielka jest chwała Twoja. Panie Boże, Królu nieba, Boże, Ojcze wszechmogący. Panie, Synu Jednorodzony, Jezu Chryste. Panie Boże, Baranku Boży, Synu Ojca. Który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami. Który gładzisz grzechy świata, przyjm błaganie nasze. Który siedzisz po prawicy Ojca, zmiłuj się nad nami. Albowiem tylko Tyś jest święty. Tylko Tyś jest Panem. Tylko Tyś Najwyższy, Jezu Chryste. Z Duchem Świętym w chwale Boga Ojca. Amen.

Kolekta

PO SKOŃCZENIU HYMNU KAPŁAN Z ROZŁOŻONYMI RĘKAMI MÓWI:
Módlmy się.

WSZYSCY RAZEM Z KAPŁANEM MODLĄ SIĘ PRZEZ PEWIEN CZAS W MILCZENIU. NASTĘPNIE KAPŁAN Z ROZŁOŻONYMI RĘKAMI ODMAWIA MODLITWĘ, NA KTÓRĄ LUD ODPOWIADA:
Amen.

LITURGIA SŁOWA

LEKTOR LUB KAPŁAN CZYTA 1 ALBO 2 TEKSTY Z PISMA ŚWIĘTEGO, KOŃCZĄC JE SŁOWAMI:

LEKTOR: Oto słowo Boże.
WSZYSCY: Bogu niech będą dzięki.

Po pierwszym czytaniu śpiewa się psalm responsoryjny. Po drugim czytaniu, przed Ewangelią wszyscy wstają, gdyż następuje śpiew *Alleluja*. Kapłan zaś z pochyłą głową modli się.

NASTĘPNIE KAPŁAN ALBO DIAKON POZDRAWIA WIERNYCH I CZYTA EWANGELIĘ.
KAPŁAN ALBO DIAKON: Pan z wami.
WSZYSCY: I z duchem twoim.
KAPŁAN ALBO DIAKON: Początek *albo* Słowa Ewangelii według świętego N.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Równocześnie czyni znak krzyża na księdze, czole, ustach i piersi.

NA TE SŁOWA CZYNIMY WIELKIM PALCEM PRAWEJ RĘKI ZNAK KRZYŻA NA CZOLE, USTACH I PIERSIACH.

WSZYSCY ODPOWIADAJĄ:

Chwała Tobie, Panie.

PO EWANGELII KAPŁAN ALBO DIAKON MÓWI:

KAPŁAN ALBO DIAKON: Oto słowo Pańskie.

WSZYSCY: Chwała Tobie, Chryste.

PO CZYM CZYTAJĄCY CAŁUJĘ KSIĘGĘ MÓWIĄC CICHU:

Niech słowa Ewangelii zgładzą nasze grzechy.

NASTĘPUJE HOMILIA, A PO NIEJ, JEŚLI JEST PRZEPISANE (W NIEDZIELE I GDY PRZYPADA UROCZYSTOŚĆ), SKŁADA SIĘ WYZNANIE WIARY.

WYZNANIE WIARY

Wierzę w jednego Boga, Ojca Wszchemogącego, Stworzyciela nieba i ziemi, wszystkich rzeczy widzialnych i niewidzialnych. I w jednego Pana Jezusa Chrystusa, Syna Bożego Jednorodzonego, który z Ojca jest zrodzony przed wszystkimi wiekami. Bóg z Boga, Światłość ze Światłości, Bóg prawdziwy z Boga prawdziwego. Zrodzony, a nie stworzony, współistotny Ojcu, a przez Niego wszystko się stało. On to dla nas ludzi i dla naszego zbawienia zstąpił z nieba.

W CZASIE NASTĘPUJĄCYCH SŁÓW, aż do „stał się człowiekiem”, WSZYSCY SIĘ POCHYLAJĄ.

I za sprawą Ducha Świętego przyjął ciało z Maryi Dziewicy i stał się człowiekiem. Ukrzyżowany również za nas, pod Poncjuszem Piłatem został umęczony i pogrzebany. I zmartwychwstał dnia trzeciego, jak oznajmia Pismo. I wstąpił do nieba; siedzi po prawicy Ojca. I powtórnie przyjdzie w chwale sądzić żywych i umarłych, a Królestwu Jego nie będzie końca. Wierzę w Ducha Świętego, Pana i Ożywiciela, który od Ojca i Syna pochodzi. Który z Ojcem i Synem wspólnie odbiera uwielbienie i chwałę; który mówił przez Proroków. Wierzę w jeden, święty, powszechny i apostołski Kościół. Wyznaję jeden chrzest na odpuszczenie grzechów. I oczekuję wskrzeszenia umarłych. I życia wiecznego w przyszłym świecie. Amen.

MODLITWA POWSZECHNA

KAPŁAN: Do Boga, naszego Ojca z pokorą i ufnością zanieśmy nasze prośby i błagania:

Modlitwa powszechna (w dwóch językach: romskim i polskim)²⁹.

1. Módlmy się za Ojca świętego Franciszka, aby Duch Święty wspierał jego wysiłki w kierowaniu Łodzią Piotrową. Ciebie prosimy... **WSZYSCY:** Wysłuchaj nas Panie.

Modlinas pes amen pało Ojciec Święto Franciszka, kaj Duch Święto te sykla-
roł łenge, kierinoł khangeraha. Tut mangas... **WSZYSCY:** Wiszun amen Mrodoł.

2. Módlmy się za Krajowego Duszpasterza Romów, Księdza Stanisława Opoc-
kiego i za wszystkich jego współpracowników, aby prowadzili Romów do Boga. Cie-
bie prosimy... **WSZYSCY:** Wysłuchaj nas Panie.

Modlinas amen pał raszaj Stanisław Opocki, he pał sawore romano raszaje, kaj
te cyrdeł manusza ko Mrodoł. Tut mangas... **WSZYSCY:** Wiszun amen Mrodoł.

3. Módlmy się za wszystkich Romów, aby Błogosławiony Zefiryń był dla nich
wzorem wiary, wierności Bogu i Kościołowi. Ciebie prosimy... **WSZYSCY:** Wysłuchaj
nas Panie.

Modlinas pes amen pał sawore Roma, kaj te Błogosławiony Zefiryń, te sykla-
ren łenge ade Khangeri Ewangelia dziwen. Tut mangas... **WSZYSCY:** Wiszun amen
Mrodoł.

4. Módlmy się za wszystkich Romów pomordowanych w obozach śmierci
drugiej wojny światowej oraz za wszystkie ofiary zbrodni hitlerowskich, pomordo-
wane w imię pogardy i nienawiści do drugiego człowieka, aby Pan Bóg przyjął ich
do siebie. Ciebie prosimy... **WSZYSCY:** Wysłuchaj nas Panie.

Modlinas pes pał sawore murdarde Roma, adi Auszwic- Birkenał, he ade awer
obozis mułe, kaj Mrodoł te łoł len ke peste. Tut mangas... **WSZYSCY:** Wiszun amen
Mrodoł.

---

²⁹ Źródło: Zasoby Archiwum Instytutu Pamięci i Dziedzictwa Romów oraz Ofiar Holokaustu działającego przy Związku Romów Polskich z siedzibą w Szczecinku, Sygn. 284.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

5. Prośmy Pana Boga za naszych zmarłych, aby dobry Bóg przyjął ich do nieba. Ciebie prosimy... **WSZYSCY:** Wysłuchaj nas Panie.

Mangas Mredewłes pał amare mułorende, kaj te łacies Deweł pryłeł łen adro niebos. Tut mangas... **WSZYSCY:** Wiszun amen Mrodoł.

6. Módlmy się za chorych Romów, aby Pan Bóg obdarzył ich zdrowiem. Ciebie prosimy... **WSZYSCY:** Wysłuchaj nas Panie.

Mangas Mredewłes pał sawore naswałe Roma, ke sastypen. Tut mangas... **WSZYSCY:** Wiszun amen Mrodoł.

7. Módlmy się za wszystkich Romów, aby nie opuszczali Mszy świętej w niedzielę i w święta. Ciebie prosimy... **WSZYSCY:** Wysłuchaj nas Panie.

Modlinas amen pał sawore Roma, kaj te naomuken Msza święto o kurko o inepa. Tut mangas... **WSZYSCY:** Wiszun amen Mrodoł.

8. Módlmy się za wszystkich Romów i za wszystkich Polaków, żeby się wzajemnie szanowali. Ciebie prosimy... **WSZYSCY:** Wysłuchaj nas Panie.

Modlinas amen pał sawore Roma i pał sawore Gadzie, kaj sawore rado pes te dikhoł. Tut mangas... **WSZYSCY:** Wiszun amen Mrodoł.

KAPŁAN: Dobry Boże, przyjmij nasze pokorne prośby, które dzisiaj z wiarą, nadzieją i miłością zanosimy do Ciebie, jeśli są one zgodne z Twoją świętą i zbawczą wolą. Przez Chrystusa Pana naszego.

WSZYSCY: Amen.

LITURGIA EUCHARYSTYCZNA

Przygotowanie darów

KAPŁAN NA OŁTARZU PRZYGOTOWUJE CHLEB I WINO I DZIĘKUJE ZA TE DARY BOGU. MY SKŁADAMY OFIARĘ NA POTRZEBY BIEDNYCH I KOŚCIOŁA. W TYM CZASIE ŚPIEWAMY PIEŚŃ LUB ODPOWIADAMY NA MODLITWĘ KAPŁANA, KTÓRY PODNOSI PATENĘ Z CHLEBEM I MÓWI:

KAPŁAN: Błogosławiony jesteś, Panie Boże wszechświata, bo dzięki Twojej hojności otrzymaliśmy chleb, który jest owocem ziemi i pracy rąk ludzkich; Tobie go przynosimy, aby stał się dla nas chlebem życia.

WSZYSCY: Błogosławiony jesteś, Boże, teraz i na wieki.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

NAD KIELICHEM Z WINEM KAPŁAN MODLI SIĘ SŁOWAMI:

KAPŁAN: Błogosławiony jesteś, Panie Boże wszechświata, bo dzięki Twojej hojności otrzymaliśmy wino, które jest owocem winnego krzewu i pracy rąk ludzkich; Tobie je przynosimy, aby stało się dla nas napojem duchowym.

WSZYSCY: Błogosławiony jesteś, Boże, teraz i na wieki.

NASTĘPNIE KAPŁAN POCHYLONY MÓWI CICHKO:

KAPŁAN: Przyjmij nas, Panie, stojących przed Tobą w duchu pokory i z sercem skruszonym; niech nasza Ofiara tak się dzisiaj dokona przed Tobą, Panie Boże, aby się Tobie podobała.

KAPŁAN STOJĄC Z BOKU OŁTARZA, OBYWA RĘCE MÓWIĄC CICHKO:

KAPŁAN: Obmyj mnie Panie z mojej winy i oczyść mnie z grzechu mojego.

NASTĘPNIE ZWRÓCONY DO LUDU ZACHĘCA DO WSPÓLNEJ MODLITWY NAD DARAMI:

KAPŁAN: Módlcie się, aby moją i waszą Ofiarę przyjął Bóg, Ojciec Wszechmogący.

WSZYSCY: Niech Pan przyjmie Ofiarę z rąk twoich na cześć i chwałę swojego imienia, a także na pożytek nasz i całego Kościoła świętego.

NASTĘPNIE KAPŁAN Z ROZŁOŻONYMI RĘKAMI ODMAWIA MODLITWĘ NAD DARAMI, NA KTÓRĄ LUD ODPOWIADA:

WSZYSCY: Amen.

Modlitwa eucharystyczna II

KAPŁAN: Pan z wami.

WSZYSCY: I z duchem twoim.

KAPŁAN: W górę serca.

WSZYSCY: Wznosimy je do Pana.

KAPŁAN: Dzięki składajmy Panu Bogu naszemu.

WSZYSCY: Godne to i sprawiedliwe.

KAPŁAN Z ROZŁOŻONYMI RĘKAMI ODMAWIA LUB ŚPIEWA PREFACJĘ.

PO ZAKOŃCZENIU PREFACJI WSZYSCY ŚPIEWAJĄ LUB RECYTUJĄ:

WSZYSCY: Święty, Święty, Święty, Pan Bóg Zastępów. Pełne są niebios a ziemia chwały Twojej. Hosanna na wysokości. Błogosławiony, który idzie w imię Pańskie. Hosanna na wysokości.

KAPŁAN STOJĄC Z ROZŁOŻONYMI RĘKAMI, MÓWI:

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

KAPŁAN: Zaprawdę, święty jesteś, Boże, źródło wszelkiej świętości.

KAPŁAN WYCIĄGA RĘCE NAD KIELICHEM I HOSTIĄ, MÓWIĄC:

Uświęć te dary mocą Twojego Ducha, aby stały się dla nas Ciałem † i Krwią naszego Pana Jezusa Chrystusa.

On to, gdy dobrowolnie wydał się na mękę, wziął chleb i dzięki Tobie składając, łamał i rozdawał swoim uczniom, mówiąc:

BIERZCIE I JEDZCIE Z TEGO WSZYSCY: TO JEST BOWIEM CIAŁO MOJE, KTÓRE ZA WAS BĘDZIE WYDANE.

KAPŁAN UKAZUJE LUDOWI KONSEKROWANĄ HOSTIĘ, NASTĘPNIE SKŁADA JĄ NA PATE-NIE I PRZYKŁĘKA.

Podobnie po wieczerzy wziął kielich i ponownie dzięki Tobie składając, podał swoim uczniom, mówiąc:

BIERZCIE I PIJCIE Z NIEGO WSZYSCY: TO JEST BOWIEM KIELICH KRWI MOJEJ, NOWEGO I WIECZNEGO PRZYMIERZA, KTÓRA ZA WAS I ZA WIELU BĘDZIE WYLANA NA ODPUSZCZENIE GRZECHÓW. TO CZYŃCIE NA MOJĄ PAMIĄTKĘ.

KAPŁAN UKAZUJE LUDOWI KIELICH, STAWIA GO NA OLTARZU I PRZYKŁĘKA.

NASTĘPNIE ROZPOCZYNA JEDNĄ Z AKLAMACJI:

AKLAMACJA PIERWSZA

KAPŁAN: Oto wielka tajemnica wiary.

WSZYSCY: Głosimy śmierć Twoją, Panie Jezu, wyznajemy Twoje zmartwychwstanie i oczekujemy Twego przyjścia w chwale.

AKLAMACJA DRUGA

KAPŁAN: Wielka jest tajemnica naszej wiary.

WSZYSCY: Ile razy ten chleb spożywamy i pijemy z tego kielicha, głosimy śmierć Twoją, Panie, oczekując Twego przyjścia w chwale.

AKLAMACJA TRZECIA

KAPŁAN: Uwielbiamy tajemnicę wiary.

WSZYSCY: Panie, Ty nas wybawiłeś przez krzyż przez krzyż i zmartwychwstanie swoje, Ty jesteś Zbawicielem świata.

AKLAMACJA CZWARTA

KAPŁAN: Tajemnica wiary.

WSZYSCY: Chrystus umarł, Chrystus zmartwychwstał, Chrystus powróci.

KAPŁAN: Wspominając śmierć i zmartwychwstanie Twojego Syna, ofiarujemy Tobie, Boże, Chleb życia i Kielich zbawienia i dziękujemy, że nas wybrałeś, abyśmy stali przed Tobą i Tobie służyli. Pokornie błagamy, aby Duch Święty zjednoczył nas wszystkich, przyjmujących Ciało i Krew Chrystusa.

Pamiętaj, Boże, o Twoim Kościele na całej ziemi. Spraw, aby lud Twój wzrastał w miłości razem z naszym Papieżem N., naszym Biskupem N. oraz całym duchowieństwem.

Pamiętaj także o naszych zmarłych braciach i siostrach, którzy zasnęli z nadzieją zmartwychwstania, i o wszystkich, którzy w Twojej łasce odeszli z tego świata. Dopuszcz ich do oglądania Twojej światłości. Prosimy Cię, zmiłuj się nad nami wszystkimi i daj nam udział w życiu wiecznym z Najświętszą Bogurodnicą Dziewicą Maryją, ze świętym Józefem, Jej Oblubieńcem, ze świętymi Apostołami i wszystkimi świętymi, którzy w ciągu wieków podobali się Tobie, abyśmy z nimi wychwalali Ciebie przez Twojego Syna, Jezusa Chrystusa.

Przez Chrystusa, z Chrystusem i w Chrystusie, Tobie, Boże Ojczy wszechmogący, w jedności Ducha Świętego, wszelka cześć i chwała, przez wszystkie wieki wieków.

WSZYSCY: Amen.

OBRZĘDY KOMUNII

KAPŁAN: Pouczeni przez Zbawiciela i posłuszni Jego słowom, ośmielamy się mówić:

WSZYSCY MÓWIĄ RAZEM Z KAPŁANEM:

Ojczy nasz, któryś jest w niebie, święć się imię Twoje, przyjdź Królestwo Twoje, bądź wola Twoja jako w niebie, tak i na ziemi. Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj. I odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom. I nie wódz nas na pokuszenie, ale nas zbaw ode Złego.

KAPŁAN: Wybaw nas, Panie, od zła wszelkiego i obdarz nasze czasy pokojem. Wspomóż nas w swoim miłosierdziu, abyśmy zawsze wolni od grzechu i bezpieczni od wszelkiego zamętu, pełni nadziei oczekiwali przyjścia naszego Zbawiciela, Jezusa Chrystusa.

WSZYSCY: Bo Twoje jest królestwo i potęga, i chwała na wieki.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

KAPŁAN: Panie Jezu Chryste, Ty powiedziałeś swoim Apostołom: Pokój wam zostawiam, pokój mój wam daję. Prosimy Cię, nie zważaj na grzechy nasze, lecz na wiarę swojego Kościoła i zgodnie z Twoją wolą napełniaj go pokojem i doprowadź do pełnej jedności. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków.

WSZYSCY: Amen.

KAPŁAN: Pokój Pański niech zawsze będzie z wami.

WSZYSCY: I z duchem twoim.

KAPŁAN ALBO DIAKON MÓWI:

Przeżycie sobie znak pokoju.

WSZYSCY WEDŁUG MIEJSCOWEGO ZWYCZAJU PRZEKAZUJĄ SOBIE WZAJEMNIE ZNAK POKOJU I MIŁOŚCI.

NASTĘPNIE KAPŁAN BIERZE HOSTIĘ, ŁAMIE JĄ NAD PATENĄ I CZĄSTKĘ WPUSZCZA DO KIELICHA, MÓWIĄC CICHU:

KAPŁAN: Ciało i Krew naszego Pana, Jezusa Chrystusa, które łączymy i będziemy przyjmować, niech nam pomogą osiągnąć życie wieczne.

W TYM CZASIE ŚPIEWA SIĘ LUB MÓWI:

WSZYSCY: Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami.

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami.

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, obdarz nas pokojem.

KAPŁAN PRZYKŁĘKA, BIERZE HOSTIĘ I TRZYMAJĄC JĄ NIECO PODNIESIONĄ NAD PATENĄ, ZWRÓCONY DO LUDU, GŁOŚNO MÓWI:

KAPŁAN: Oto Baranek Boży, który gładzi grzechy świata. Błogosławieni, którzy zostali wezwani na Jego ucztę.

WSZYSCY: Panie, nie jestem godzien, abyś przyszedł do mnie, ale powiedz tylko słowo, a będzie uzdrowiona dusza moja.

KAPŁAN ZE CZCІĄ PRZYJMUJE CIAŁO I KREW CHRYSZTUSA.

NASTĘPNIE BIERZE PATENĘ LUB PUSZKĘ, PODCHODZI DO PRZYSTĘPUJĄCYCH DO KOMUNII I KAŻDEMU UKAZUJE HOSTIĘ, MÓWIĄC:

KAPŁAN: Ciało Chrystusa.

WSZYSCY: Amen.

PO KOMUNII KAPŁAN STOJĄC NA MIEJSCU PRZEWODNICZENIA ALBO PRZY OŁTARZU, MÓWI:

KAPŁAN: Módlmy się.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

KAPŁAN Z ROZŁOŻONYMI RĘKAMI ODMAWIA MODLITWĘ PO KOMUNII; NA JEJ ZAKOŃCZENIE LUD ODPOWIADA:

WSZYSCY: Amen.

OBRZĘDY ZAKOŃCZENIA

KAPŁAN: Pan z wami.

WSZYSCY: I z duchem twoim.

KAPŁAN: Niech was błogosławi Bóg wszechmogący, Ojciec i Syn, i Duch Święty.

WSZYSCY: Amen.

POTEM DIAKON ALBO SAM KAPŁAN ZE ZŁOŻONYMI RĘKAMI, ZWRÓCONY DO LUDU, MÓWI:

Idźcie w pokoju Chrystusa.

WSZYSCY: Bogu niech będą dzięki.

BŁOGOSŁAWIEŃSTWO PONTYFIKALNE

BISKUP: Niech imię Pańskie będzie błogosławione.

WSZYSCY: Teraz i na wieki.

BISKUP: Wspomożenie nasze w imieniu Pana.

WSZYSCY: Który stworzył niebo i ziemię.

BISKUP: Niech Was błogosławi Bóg wszechmogący, Ojciec i Syn, i Duch Święty.

WSZYSCY: Amen.

POTEM DIAKON ALBO GŁÓWNY CELEBRANS ZE ZŁOŻONYMI RĘKAMI, ZWRÓCONY DO LUDU, MÓWI:

Idźcie w pokoju Chrystusa.

WSZYSCY: Bogu niech będą dzięki.

1.2. PRZYGOTOWANIE DO KOMUNII ŚWIĘTEJ

Modlitwa św. Ambrożego

O dobry Jezu, oto ja grzesznik, nie polegający na swoich zasługach, lecz ufając jedynie Twemu miłosierdziu i dobroci, z drżeniem i bojaźnią przystępuję do stołu Twojej Uczty Najświętszej. Albowiem moje serce i ciało, Tobie poświęcone, skalałem licznymi grzechami; nie strzegłem pilnie moich myśli i języka. Dlatego, Dobroci nieskończona i pełen potęgi Majestacie, z lękiem, ale i z ufnością uciekam się

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

w moim ucisku do Ciebie, który jesteś źródłem litości, śpieszę do Ciebie, aby doznać uzdrowienia, i szukam Twojej opieki; a nie mogąc ostać się wobec sprawiedliwości Sędziego, wzdycham do miłosierdzia Zbawiciela.

Tobie, Panie, odkrywam moje rany, przed Tobą mój wstyd wyznaję. Na widok licznych i wielkich moich grzechów ogarnia mnie trwoga, ale ufam Twojemu miłosierdziu, które nie ma granic.

Wejrzyj więc na mnie z litością, Panie Jezu Chryste, Królu wieczności, który jesteś Bogiem i Człowiekiem, ukrzyżowanym dla człowieka. Wysłuchaj mnie, bo w Tobie pokładam nadzieję; zmiłuj się nade mną, pełnym win i nędzy, bo zdrój Twojej litości nigdy nie wysycha.

Bądź pozdrowiona, Ofiara zbawienia, zawieszona na drzewie krzyża dla mnie i wszystkich ludzi. Bądź pozdrowiona, o Krwi najcenniejsza, która spływasz z ran mojego ukrzyżowanego Zbawiciela, Jezusa Chrystusa, i obmywasz grzechy całego świata. Wspomnij, o Panie, na swoje stworzenie, które Krwią swoją odkupiłeś.

Żałuję, że zgrzeszyłem, i pragnę naprawić zło popełnione. Ojczy litościwy, oddal więc ode mnie wszystkie moje nieprawości i grzechy, abym cały oczyszczony mógł godnie spożywać Święte Świętych. Spraw swoją łaską, by ta Ofiara Twojego Ciała i Krwi, którą ja niegodny zamierzam przyjąć, wyjednała mi odpuszczenie grzechów. Niech ona mnie oczyści całkowicie z moich win i niechaj rozproszy wszystkie złe myśli; niech odrodzi we mnie dobre uczucia; niech mi pomoże spełniać uczynki miłe Tobie i niech się stanie dla mojej duszy bezpieczną obroną przeciw wrogim zasadzkom.

Modlitwa św. Tomasza z Akwinu

Wszchemogący, wieczny Boże, oto zbliżam się do najświętszych tajemnic Twojego Syna Jednorodzonego, naszego Pana, Jezusa Chrystusa. Zbliżam się do nich jak chory do lekarza życia, jak nieczysty do źródła miłosierdzia, jak ślepy do światła wiecznej jasności, jak ubogi i nędzny do Pana nieba i ziemi.

Błagam Cię, abys dzięki swej nieskończonej hojności uleczył moją słabość, obmył moje grzechy, rozświetlił moje mroki, wzbogacił moje ubóstwo i okrył nagość, abym mógł przyjąć Chleb aniołów, Króla nad królami i Pana nad panami z taką czcią i pokorą, skruczą i pobożnością, z taką czystością i wiarą, z takim zamiarem i uwagą, jak tego wymaga moje zbawienie.

Spraw łaskawie, abym przyjął nie tylko znak zewnętrzny sakramentu Ciała i Krwi Pańskiej, lecz istotę i całą moc tego sakramentu. Najłaskawszy Boże, daj mi tak przyjąć Ciało Twego Syna Jednorodzonego, naszego Pana, Jezusa Chrystusa, które wziął z Maryi Dziewicy, abym mógł być wcielony w Jego ciało mistyczne i zaliczony między Jego członki.

Ojcie najmilszy, pozwól mi wiecznie wpatrywać się bez zasłony w oblicze umiłowanego Syna Twojego, którego teraz w czasie ziemskiej wędrówki pragnę przyjąć pod postacią Chleba. Amen.

1.3. DZIĘKCZYNIENIE PO KOMUNII ŚWIĘTEJ

Modlitwa Eucharystyczna
z Nauki Dwunastu Apostołów

Dziękujemy Ci, Ojcie nasz,
Za święty, winny szczerp Dawida, sługi Twego,
Który nam poznać dałeś przez Jezusa, sługę swego.
Tobie chwała na wieki!

Dziękujemy Ci, Ojcie nasz, za życie i wiedzę,
Którą nam poznać dałeś przez Jezusa, sługę swego.
Tobie chwała na wieki!

Jak ten łamany Chleb rozsiany był po górach,
A zebrany stał się jedno,
Tak niech się zbierze Kościół Twój z krańców ziemi
Do królestwa Twego,
Gdyż Twoją jest chwała i moc przez Jezusa Chrystusa,
Na wieki!

Dziękujemy Ci, Ojcie święty,
Za święte imię Twoje.
Któremu zgotowałeś mieszkanie w sercach naszych,
I za wiedzę, i za wiarę, i za nieśmiertelność,
Którą nam poznać dałeś przez Jezusa, sługę swego.
Tobie chwała na wieki!

Ty, Panie Wszechmocny,
Stworzyłeś wszystko dla imienia swego.
Pokarm i napój dałeś ludziom na pożywienie,
Aby do Ciebie dziękczynne zanosili modły.
Nam zaś darowałeś pokarm duchowy i napój,
I żywot wieczny
Przez Sługę swego.

Przede wszystkim dziękczynne do Ciebie zanosimy modły,
Bo jesteś Wielmożny,
Tobie chwała na wieki!

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Pomnij, Panie, na Kościół swój
I wybaw go od wszelkiego złego,
I doprowadź go do doskonałości w miłości swojej,
I zgromadź go od czterech wiatrów,
Pełen świętości,
Do królestwa swego,
Któreś mu zgotował.
Albowiem Twoja jest moc i chwała na wieki!
Niech przyjdzie łaska
I niech przeminie ten świat!
Hosanna Bogu Dawidowemu!
Kto święty, niech przystąpi,
Kto zaś nim nie jest, niech czyni pokutę.
Przyjdź, Panie Jezu. Amen.

Modlitwa św. Tomasza z Akwinu

Dzięki Ci składam, Panie Ojcze święty, wszechmogący, wieczny Boże, za to, żeś mnie grzesznika, niegodnego służyć swojego, bez żadnej mojej zasługi, a jedynie z Twego miłosierdzia posilić raczył najdroższym Ciałem i Krwią Twojego Syna, naszego Pana Jezusa Chrystusa.

Proszę Cię, niech ta Komunia święta nie stanie się dla mnie wyrokiem potępienia, ale niech będzie dla mnie zbawiennym zadatkiem Twojego przebaczenia, zbroją mojej wiary i puklerzem dobrej woli. Niech mnie ona uwolni od mych występków, wyniszczy we mnie pożądlivość i zmysłowość, a wzmocni miłość i cierpliwość, pokorę, posłuszeństwo i wszystkie cnoty. Niech mi będzie mocną obroną przeciw zasadzkom nieprzyjaciół tak widzialnych, jak niewidzialnych. Niech całkowicie uspokoi we mnie poruszenia cielesne i duchowe. Niech przez nią mocno przylgnę do Ciebie, jedyne, prawdziwego Boga. Niech wreszcie będzie szczęśliwym zakończeniem mojego życia.

Proszę Cię także, abyś mnie grzesznika raczył doprowadzić do tej niewymownej uczyty, na której z Twoim Synem i Duchem Świętym jesteś dla swoich wybranych prawdziwą światłością, całkowitym nasyceniem, wiekuistym weselem, pełnią szczęścia i radością doskonałą. Amen.

Modlitwa św. Ignacego

Duszo Chrystusowa, uświęć mnie.
Ciało Chrystusowe, zbaw mnie,
Krwi Chrystusowa, napój mnie.
Wodo z boku Chrystusowego, obmyj mnie.
Męko Chrystusowa, pokrzep mnie.
O dobry Jezu, wysłuchaj mnie.
W ranach swoich ukryj mnie.
Nie dopuść mi oddalić się od Ciebie.
Od nieprzyjaciela złośliwego broń mnie.
W godzinę śmierci wezwij mnie.
I każ mi przyjść do siebie,
Abym z świętymi Twymi chwalił Cię,
Na wieki wieków. Amen.

Modlitwa papieża Klemensa XI

Wierzę w Ciebie, Panie, lecz wzmocnij moją wiarę.
Ufam Tobie, ale wspomóż moją nadzieję.
Miłuję Ciebie, lecz uczyni moją miłość bardziej gorącą.
Żałuję za moje grzechy, ale spraw, bym żałował doskonalej.
Uwielbiam Ciebie jako Stwórcę wszechrzeczy.
Napełnij mnie swoją mądrością.
Otocz swoją dobrocią.
Chroń swoją potęgą.
Ofiaruję Ci moje myśli, by trwały przy Tobie;
moje słowa i uczynki, aby były zgodne z Twoją wolą;
i całe moje postępowanie, by było życiem wyłącznie dla Ciebie.
Chcę tego, czego Ty chcesz.
Chcę, jak Ty chcesz i jak długo chcesz.
Proszę Cię, Panie, abyś oświecił mój rozum, pobudził moją wolę,
oczyścił intencje, uświęcił serce.
Daj mi, Dobry Boże, miłość ku Tobie i wstręt do moich wad,
szczerą troskę o bliźnich i pogardę tego, co sprowadza na świat zło.
Pomóż mi zwyciężyć pożałliwości – umartwieniem,
skapstwo – jałmużną, gniewliwość – łagodnością,
a lenistwo – pracowitością.
Spraw, bym był skupiony w modlitwie,

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

wstrzemięzliwy przy posiłkach, dokładny w pracy,
wytrwały w podejmowanych działaniach.
Naucz mnie, jak małe jest to, co ziemskie, jak wielkie to, co Boskie;
Jak przemijające, co doczesne, jak nieskończone, co wieczne.
Proszę o to przez Chrystusa, mojego Pana. Amen.

Modlitwa do Najświętszej Maryi Panny

Maryjo, Dziewico i Matko pełna świętości, oto przyjąłem Twego umiłowanego Syna, którego poczęłaś w swym przeczystym łonie, którego zrodziłaś, karmiłaś i tuliłaś do siebie. Z pokorą i miłością oddaję Ci Tego, którego obecność napełniała Cię największym szczęściem i radością, abyś otworzyła Mu swoje ramiona i miłowała swoim sercem. Ofiaruję Go przez Ciebie Trójcy Najświętszej jako wyraz najwyższej czci Bożej, a także ku Twojej chwale oraz za potrzeby moje i całego świata.

Proszę Cię, o dobra Matko, uprosz mi odpuszczenie moich grzechów, obfitą łaskę, abym odtąd gorliwiej służył Chrystusowi, i łaskę wytrwania aż do końca, abym mógł razem z Tobą wielbić Go przez całą wieczność. Amen.

1.4. KOMUNIA DUCHOWA

Formuły komunii duchowej:

Pragnę Cię przyjąć Panie z tą samą czystością, pokorą i pobożnością, z jaką przyjęła Cię Twoja Najświętsza Matka, z duchem i żarliwością świętych.

O mój Jezu, wierzę, że jesteś prawdziwie obecny w Najświętszym Sakramencie. Kocham Cię nade wszystko i pragnę Cię posiadać w mej duszy.

Skoro nie mogę Cię teraz przyjąć sakramentalnie, przyjdź duchowo do mego serca.

Miłuję Cię już obecnego w moim sercu i łączę się całkowicie z Tobą; nigdy nie pozwól mi oddalić się od Ciebie.

Panie Jezu, ponieważ nie mogę w tej chwili przyjąć Ciebie w Świętym Sakramencie Eucharystii (tu można wymienić dlaczego), błagam Cię, abyś przyszedł duchowo do mego serca w duchu Twojej świętości, w prawdzie Twojej dobroci, w pełni Twojej władzy, w łączności z Twoimi tajemnicami i w doskonałości Twoich dróg. O Panie, wierzę, zawierzam, wychwalam Ciebie. Żałuję za wszystkie moje grzechy. O najświętszy Sakramencie, o Boski Sakramencie, zawsze niech będzie Twoja chwała i dziękczynienie.

Mój Jezu, wierzę w Ciebie w tym Najświętszym Sakramencie! Mam nadzieję w Łasce i Miłosierdziu Twoim! Miłuję Cię nade wszystko! Z miłości ku Tobie żałuję serdecznie za wszystkie moje grzechy! Wolę tysiąc razy umrzeć, niżeli Cię obrazić. Pragnę Cię przyjąć. Przyjdź, mój Jezu! Przyjdź do mej duszy!

Jezu, pragnę Cię przyjąć z taką wiarą, nadzieją i miłością, jak Maryja w chwili Zwiastowania. Panie Jezu Chryste, Synu Boży, zmiłuj się nade mną grzesznikiem.

1.5. ADORACJA NAJŚWIĘTSZEGO SAKRAMENTU

ADORACJA Z MATKĄ BOŻĄ BOLESNĄ³⁰

Pieśń: Bądźże pozdrowiona, Hostio żywa, w której Jezus Chrystus Bóstwo ukrywa!

Ref.: *Witaj Jezu, Synu Maryi, Tyś jest Bóg prawdziwy w Świętej Hostii.*

2. Bądźże pozdrowione, drzewo żywota! Niech kwitnie niewinność, anielska cnota.

3. Bądźże pozdrowiony, Baranku Boży, zbaw nas, gdy miecz Pański na złych się sroży!

4. Bądźże pozdrowiony, Anielski Chlebie! W tym tu Sakramencie wielbimy Ciebie!

KŁANIAMY SIĘ TOBIE, O JEZU

Najukochańszy Zbawicielu, nasz oto my stajemy dziś przed Tobą, naszym Królem i najlepszym Przyjacielem. Przychodzimy oddać Ci cześć najgłębszą i podziękować za wszystkie nieocenione dobrodziejstwa Twoje. Ofiarujemy Ci chwile modlitwy u tronu Twojego.

Panie Jezu, nieskończona Twa miłość ku nam skłoniła Cię do pozostania z nami w Najświętszym Sakramencie. Jesteś tutaj ten sam, który chodziłeś po świecie, nauczałeś i uzdrawiałeś, i tak ukochałeś człowieka.

Wierzmy całą duszą, że Ty, o Jezu, przebywałeś w tabernakulum żywy, choć ukryty jako Bóg i jako człowiek.

Wierzmy, że z miłością spoglądasz w tej chwili na nas, chociaż my nie widzimy Ciebie ani uszy nasze nie słyszą Twego głosu.

³⁰ Por. <http://adoremus.pl/index.php?page=czuwanie-55> (dostęp: 13.09.2017).

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Wierzymy, że przebywałeś tutaj dlatego, byśmy mogli często przychodzić do Ciebie jako najmilszego Przyjaciela i Ojca. Wierzymy, że w tym Najświętszym Sakramencie pragniesz być częstym pokarmem dusz naszych.

O Jezu, Panie i Boże nasz. Ponieważ wierzymy, iż jesteś na tym ołtarzu obecny, oddajemy Ci pokłon w najgłębszej pokorze i czci.

Wraz z wszystkimi świętymi Twoimi i Aniołami
Kłaniamy się Tobie o Jezu

Z najmilszą Matką Twoją Najświętszą Marią Panną
Kłaniamy się Tobie o Jezu

Chwalimy Cię, błogosławimy Cię, dziękujemy Tobie dla wielkiej chwały Twojej.

O Jezu, który z miłości ku nam ustanowiłeś ten Najświętszy Sakrament, aby w nim z nami zawsze przebywać i pokarmem być codziennym dla dusz naszych, wielbimy Cię za to czcimy i dziękujemy.

ZBAWICIELU MIŁOSIERNY I WSPÓŁCZUJĄCY

Panie Jezu, Zbawicielu miłosierny i współczujący,
Tyś światłość wśród ciemności, Samarytanin pochylony nad naszymi ranami.

Ty powiedziałeś do wdowy z Naim: Nie płacz.
Ty pełen dobroci czekasz na syna marnotrawnego.
Ty sercem bez urazy przyjmujesz Piotra zaprzańca
i Pawła prześladowcę nieświadomego.

Przyjacielu ludzi,
Ty gniewasz się, kiedy się gardzi „małymi”.
Ty potępiasz tych, co po nich depcą.
Ty modlisz się do Ojca za swoich katów
i obiecujesz raj skruszonemu łotrowi.
Ty przywracasz wzrok ślepemu Bartymeuszowi,
którego żałosne wołanie chcieli ludzie zagłuszyć.
Twoje serce współczuje każdej nędzy
i nie odpycha nikogo.
Ty dotykasz ran ludzi dotkniętych trądem,
języka niemych i uszu głuchych.

Dobroci nieskończona, która oddalasz każdą złośliwość.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Serce niedostępne dla samolubstwa,
zapominające o zniewagach i zawsze otwarte.
Czułość i delikatność tych, którzy miłują.
Przyjaźń pewna i stała.

Ty płakałeś nad grobem Łazarza umiłowanego
i nad Jerozolimą, która się czuje opuszczona.

Daj mi Twoją miłość i dobroć, i słodycz.
Spraw, bym dzielił z Tobą Twoje radości
i Twoje pragnienia.

Bądź w moim sercu, na moich wargach
i w moich spojrzeniach.

Ułysz moją prośbę, mój Boże, światłości moich oczu.

Uczyń mnie takim, jakim chcesz, żebym był.

Nadzieję moją pokładam tylko w Twoim sercu.

Moją prośbę powierzam wstawiennictwu Dziewicy Maryi,
Twojej Matki, bo ja też jestem Jej dzieckiem.

UWIELBIAMY I DZIĘKUJEMY

Śpiew: Ojcie chwala Tobie, swe życie składał Tobie, kocham Cię.

Śpiew: Jezu chwala Tobie, swe życie składał Tobie, kocham Cię.

Śpiew: Duchu chwala Tobie, swe życie składał Tobie, kocham Cię.

Pieśń: Trójco chwala Tobie, swe życie składał Tobie, kocham Cię.

PROŚBY DO MATKI BOŻEJ BOLESNEJ

Wpatrując się w Maryję napelnioną bólem, ale wierną Panu, i posługując się pięknymi określeniami, jakie stosujemy wobec Niej, warto kontemplować trwanie Maryi przy Chrystusie. Podziwiamy Ją zwłaszcza w godzinie śmierci Jezusa. Przecież tak wielu ludzi stało pod krzyżem. Wielu spośród nich drwiło nie tylko z Jezusa, ale także z Jego Matki. Przecież stała Ona tam jako matka zbrodniarza. Mimo szyderstw, złośliwych spojrzeń i komentarzy wytrwała przy krzyżu.

Pieśń: Bolesna Matko, do Syna prowadź nas, ucz nas miłości, pokój daj, Bolesna Matko.

Matko naszego Pana, uproś nam prawdziwe zrozumienie męki Twojego Syna. „Święta Matko, spraw to, proszę, niech Jezusa rany noszę, w duszy mojej głęboko”.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Pieśń: Matko Bolesna, do Syna prowadź nas, ucz nas miłości, pokój daj, Bolesna Matko.

Matko naszego Zbawiciela, uproś nam też głębokie zrozumienie tajemnicy Najświętszego Sakramentu, który Twój Syn a nasz Pan pozostawił nam na pamiątkę swej Męki. W Nim pragnie obdarzyć nas owocami swego Cierpienia.

Pieśń: Bolesna Matko, do Syna prowadź nas, ucz nas miłości, pokój daj, Bolesna Matko.

Święta Matko, z krzyża dał nam Pan Ciebie za Matkę. Z krzyża powiedział do Jana: „Oto Matka Twoja” – byś nam wszystkim była Matką. Więc przychodzimy do Ciebie, stojącej pod krzyżem, z bezgranicznym zaufaniem, bądź naszym wspomoczeniem we wszystkich kłopotach i trudach dnia codziennego, bądź z nami we wszystkich pokusach przeciw wierze, bądź z nami, gdy ból i cierpienie nas przygniatają.

Pieśń: Bolesna Matko, do Syna prowadź nas, ucz nas miłości, pokój daj, Bolesna Matko.

Boża Matko i nasza Matko, uproś nam siłę wiary, byśmy umieli znosić nasze krzyże i cierpienia z Chrystusem, Twoim Synem, byśmy za Twoim wstawiennictwem mogli czerpać ze źródeł Zbawienia.

Pieśń: Bolesna Matko, do Syna prowadź nas, ucz nas miłości, pokój daj, Bolesna Matko.

Panie, Jezu Chryste, jak zapowiedział starzec Symeon, Twoja Męka stała się mieczem, który przebijał serce Twej Matki, daj nam, którzy czcimy Jej boleści, przez Jej wstawiennictwo, łaskę trwania przy Tobie do końca naszego życia na ziemi.

PODZIĘKOWANIE

Dziękujemy Ci, Maryjo, żeś chciała być Matką Jezusa, żeś się wyrzekła swoich własnych planów, aby służyć tylko Jemu, żeś chciała się zająć tyloma sprawami, że naprawdę najlepszą część obrałaś, ale sobie przysporzyłaś bezmiar kłopotów, bólów i cierpień. Wzięłaś na siebie tyle mieczów boleści, że w boleściach nieustannie rodzisz, nie tylko swego Syna, ale Kościół święty i każdego z nas; że przyjmujesz na siebie cierpienia, które Tobie składamy, udręki, całą naszą słabość, nasze wszystko...

Dziękujemy Ci, Maryjo, za to, że w chwili najtrudniejszej dla Chrystusa, Apostołów i rodzącego się Kościoła nie usunęłaś się, ale ramiona swoje poddałaś pod Krzyż Chrystusowy i odtąd od Kalwarii niesiesz go poprzez całe dzieje Kościoła;

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

zawsze gotowa, usłużna, niczym nie zrażona, czynna, wnikliwa, zawsze pomocna nad każdym sercem człowieka udręczonego, chorego... Nieustępliwa nawet tam, gdzie jest odrzucona.

Dziewica Wspomożycielka! Dziewica Czuwająca! Czuwająca, aby nic nie zginęło, co jest własnością Jej Syna, niezwykle wytrwała, nie tylko Święta Panna nad pannami, ale i ucieczka grzeszników, wiecznie o nich zatroskana, zawsze gotowa do wstawiennictwa.

Pieśń: Ref.: Maryjo, dziękujemy Ci, że pomagasz nam, że ocierasz łzy, dziękujemy Ci.

1. Że miłujesz nas, pragniesz z nami być. Gdyż bez Ciebie tu, ciężko ludziom żyć.
2. Że przynosisz nam, Boże Dziecię Swe. Że rozdzielasz w krąg blaskiem łaski Twe.
3. Żeś tak blisko wciąż, żeś jest Matką nam, że prowadzisz nas do niebieskich bram.

NAUCZ NAS MATKO BOŻA KOCHAĆ JEZUSA

Matko Najświętsza, uproś nam,
abyśmy choć trochę
tak uwierzyli w Jezusa.
Choć trochę tak Mu ufali,
choć trochę tak Go kochali
jak Ty.

Najpiękniejsza, a przy tym taka człowiecza,
taka prosta, taka macierzyńska
serdeczna
Nie przerażasz ogromem,
Nie odpychasz sprawiedliwością
Jesteś nam bliska
Z jaką miłością uśmiesz się.
Do kogo? – Do Jezusa, którego
trzymasz na rękach.
Naucz nas, Święta Matko
Kochać Jezusa.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Pieśń: 1. Daj mi Jezusa o Matko moja na krótki życia ziemskiego dzień. Bo dusza moja Tobie oddana wciąż pragnie siły, co spływa zeń. Ref.: O daj mi, daj, Jezusa daj.

2. Daj mi o Matko Jezusa duszę, daj Serce Jego i świętą Krew, On jest mym życiem, ja Go mieć muszę, usłysz mej prośby błagalny zew. Ref.: O daj mi, daj, Jezusa daj.

3. U stóp Mu świętych me serce złożę, wszystkie pragnienia i wszelki ból. Kochać Go będę w cichej pokorze, bo On mój Jezus, mój Bóg i Król. Ref.: O daj mi, daj, Jezusa daj!

4. A gdy, o Matko, życie przeminie i dusza przejdzie w wieczności próg, daj mi Jezusa w niebios krainie i mały kącik u Jego stóp. Ref.: O daj mi, daj, Jezusa daj.

BŁOGOSŁAWIENSTWO PRZED TAK WIELKIM SAKRAMENTEM

Tekst: św. Tomasz z Akwinu (1227-1274)

Przed tak wielkim Sakramentem upadajmy wszyscy wraz. Niech przed Nowym Testamentem Starych praw ustąpi czas. Co dla zmysłów niepojęte, Niech dopełni wiara w nas.

Bogu Ojcu i Synowi hołd po wszystkie nieśmy dni. Niech podaje wiek wiekowi hymn triumfu, dzięki, czci. A równemu im Duchowi niechaj wieczna chwała brzmi. Amen.

Można śpiewać inne hymny i pieśni eucharystyczne.

MÓDLMY SIĘ: Boże, Ty w Najświętszym Sakramencie zostawiłeś nam pamiątkę swej męki, † daj nam taką czcią otaczać święte tajemnice Ciała i Krwi Twojej, * abyśmy nieustannie doznawali owoców Twego odkupienia. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków.

(Błogosławieństwo Najświętszym Sakramentem).

2. SAKRAMENT POKUTY I POJEDNANIA

Sakrament pokuty i pojednania jest jednym z siedmiu sakramentów świętych. Jest jednym z dwóch sakramentów *uzdrowienia*. „Ci zaś, którzy przystępują do sakramentu pokuty, otrzymują od miłosierdzia Bożego przebaczenie zniewagi wyrządzonej Bogu i równocześnie dostępują pojednania z Kościołem, któremu, grzesząc, zadali ranę, a który przyczynia się do ich nawrócenia miłością, przykładem i modlitwą”. Składa się z trzech aktów penitenta: żal za *grzechy* („doskonały” – jeśli jego źródłem jest miłość do Boga albo „niedoskonały” – jeśli opiera się na innych motywach); *ujawnienie grzechów przed kapłanem* oraz *postanowienie wypełnienia zadłużenia i czynów pokutnych*) oraz z *rozgrzeszenia kapłana*. Indywidualna i integralna spowiedź z grzechów śmiertelnych (ciężkich) oraz rozgrzeszenie stanowią jedyny zwyczajny sposób pojednania się z Bogiem i Kościołem. Tylko kapłani, którzy zostali upoważnieni przez władzę kościelną do spowiadania, mogą przebaczać grzechy w imieniu Chrystusa. Ważne jest, aby mieć tego świadomość, że *pojednania z Kościołem łączy się nierozdzielnie z pojednaniem z Bogiem*. Grzech jest przede wszystkim obrazą Boga, zerwaniem jedności z Nim. Narusza on równocześnie komunie z Kościołem. Dlatego też nawrócenie przynosi przebaczenie ze strony Boga, a także pojednanie z Kościołem, co wyraża i urzeczywistnia w sposób liturgiczny sakrament pokuty i pojednania. Skutki duchowe sakramentu pokuty i pojednania są następujące:

- *pojednanie z Bogiem, przez które penitent odzyskuje łaskę;*
- *pojednanie z Kościołem;*
- *darowanie kary wiecznej spowodowanej przez grzechy śmiertelne;*
- *darowanie, przynajmniej częściowe, kar doczesnych, będących skutkiem grzechu;*
- *pokój i pogoda sumienia oraz pociecha duchowa;*
- *wzrost sił duchowych do walki, jaką musi prowadzić chrześcijanin*³¹.

2.1. ODPUST ³²

Pod zwykłymi warunkami można uzyskać *odpust zupełny*.

Nauka o odpustach i jej praktyczne zastosowanie w Kościele ściśle łączą się ze skutkami sakramentu pokuty i pojednania. „Odpust jest to darowanie przed

³¹ Zob. *Katechizm Kościoła Katolickiego*, 1422-1497.

³² Por. KPK, kan. 992-997; *Indulgentiarum Doctrina, Posoborowe Prawodawstwo Kościelne*, t. I, z. 2; *Enchiridion indulgentiarum* (wyd. 4, lipiec 1999), *Posoborowe Prawodawstwo Kościelne*, t. IX, z. 3); cyt. za: <http://www.opoka.org.pl/slownik/odpust.html> (dostęp: 13.09.2017).

Bogiem kary doczesnej za grzechy, zgładzone już co do winy. Dostępuje go chrześcijanin odpowiednio usposobiony i pod pewnymi, określonymi warunkami, za pośrednictwem Kościoła, który jako szafarz owoców odkupienia rozdaje i prawomocnie przydziela zadośćuczynienie ze skarbca zasług Chrystusa i świętych. Odpust jest częściowy albo zupełny zależnie od tego, czy od kary doczesnej należy za grzechy uwalnia w części, czy w całości³³. Każdy wierny może uzyskać odpusty dla siebie lub ofiarować je za zmarłych³³.

Odpust jest darowaniem wobec Boga kary doczesnej za grzechy odpuszczone już co do winy. Może go uzyskać wierny, odpowiednio przygotowany – po wypełnieniu pewnych określonych warunków – przy pomocy Kościoła, który jako służebnica odkupienia autorytatywnie rozporządza i dysponuje skarbcem zadośćuczynienia Chrystusa i świętych. Odpustami są czynności wiernych, w wielu wypadkach łączące się z jakimś miejscem (np. kościołem) lub z rzeczą (np. różańcem).

1. Odpust jest częściowy albo zupełny, zależnie od tego, czy uwalnia od kary doczesnej należy za grzechy w części lub w całości. Odpust częściowy jest oznaczany bez określania dni lub lat. Kryterium miary tego odpustu stanowi wysiłek i gorliwość, z jaką ktoś wykonuje dzieło obdarzone odpustem częściowym. Mianowicie zyskującemu odpust Kościół przydziela ze swego skarbca tyle darowania kary doczesnej, ile on sam jej otrzymuje przez wykonanie dobrej czynności. Stąd tym więcej będzie darowania, im więcej gorliwości okaże osoba zyskująca odpust.
2. Nikt nie może przekazywać innym osobom żyjącym odpustów, jakie sam zyskuje. Odpusty zarówno częściowe, jak i zupełne mogą być zawsze ofiarowane za zmarłych na sposób wstawiennictwa.
3. Odpust zupełny można uzyskać tylko jeden w ciągu dnia. Jednakże w momencie śmierci wierny może uzyskać odpust zupełny, chociażby tego dnia zyskał już inny odpust zupełny. Odpust częściowy można uzyskać kilka razy dziennie, chyba że co innego jest wyraźnie zaznaczone.
4. Do uzyskania odpustu zupełnego wymaga się wykonania dzieła obdarzonego odpustem oraz wypełnienia trzech następujących warunków: 1) spowiedź sakramentalna, 2) Komunia eucharystyczna, 3) modlitwa w intencjach Ojca Świętego.
5. Ponadto wymaga się wykluczenia wszelkiego przywiązania do grzechu, nawet powszedniego. Jeśli brakuje pełnej tego rodzaju dyspozycji albo nie zostaną spełnione wyliczone warunki, wtedy odpust będzie tylko częściowy.

---

³³ *Katechizm Kościoła Katolickiego*, 1471.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

6. Wypada, by Komunia święta i modlitwa w intencjach Ojca Świętego miały miejsce w tym dniu, w którym wykonuje się dzieło obdarzone odpustem.
7. Po jednej spowiedzi sakramentalnej można uzyskać kilka odpustów zupełnych. Natomiast po jednej Komunii eucharystycznej i po jednej modlitwie w intencjach Ojca Świętego zyskuje się tylko jeden odpust zupełny.
8. Warunek dotyczący modlitwy w intencjach Ojca Świętego wypełnia się całkowicie przez odmówienie jeden raz „Ojcze nasz” i „Zdrowaś”. Pozostawia się wiernym swobodę wyboru jakiegokolwiek modlitwy zgodnie z ich pobożnością.
9. Jeżeli do uzyskania odpustu związanego z jakimś dniem wymagane jest nawiedzenie kościoła lub kaplicy, to można go dokonać od południa dnia poprzedzającego aż do północy kończącej dzień oznaczony.
10. Wierni mogą uzyskać odpust zupełny, wypełniając warunki określone w punkcie 5 i następujące dzieła obdarzone odpustem:
  1. adoracja Najświętszego Sakramentu trwająca przynajmniej przez pół godziny,
  2. pobożne przyjęcie – choćby tylko przez radio – Błogosławieństwa Papieskiego udzielanego Miastu i Światu,
  3. nawiedzenie cmentarza w dniach od 1 do 8 listopada połączone z modlitwą – choćby tylko w myśli – za zmarłych (odpust ten może być ofiarowany tylko za dusze w czyśćcu cierpiące),
  4. pobożny udział w obrzędzie liturgicznym w Wielki Piątek i ucałowanie krzyża,
  5. udział w ćwiczeniach duchowych trwających przynajmniej przez trzy dni,
  6. publiczne odmówienie Aktu Wynagrodzenia w uroczystość Najświętszego Serca Jezusowego,
  7. publiczne odmówienie Aktu poświęcenia rodzaju ludzkiego Chrystusowi Królowi w uroczystość Chrystusa Króla,
  8. w uroczystość św. św. Apostołów Piotra i Pawła każdy, kto pobożnie używa przedmiotu religijnego (krzyża, różańca, szkaplerza, medalika) poświęconego przez Papieża lub Biskupa i w tym dniu odmówi Wyznanie wiary,
  9. wysłuchanie w czasie misji kilku kazań i udział w uroczystym ich zakończeniu,
  10. przystąpienie po raz pierwszy do Komunii św. lub udział w takiej pobożnej ceremonii,
  11. odprawienie pierwszej Mszy św. lub pobożne uczestnictwo w niej,
  12. odmówienie różańca w kościele, w rodzinie, we wspólnocie zakonnej (należy odmówić przynajmniej jedną część, jednakże pięć dziesiątek

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

- w sposób ciągły, z modlitwą ustną należy połączyć pobożne rozważanie tajemnic, w publicznym odmawianiu tajemnice winne być zapowiadane zgodnie z zatwierdzoną miejscową praktyką, w odmawianiu prywatnym wystarczy, że wierny łączy z modlitwą ustną rozważanie tajemnic),
13. odnowienie przez kapłana w 25-, 50-, 60-lecie święceń kapłańskich postanowienia wiernego wypełniania obowiązków swojego powołania, uczestniczenie w Mszy św. jubileuszowej,
  14. czytanie Pisma św. z szacunkiem należnym słowu Bożemu, przynajmniej przez pół godziny,
  15. nawiedzenie kościoła, w którym trwa Synod diecezjalny i odmówienie tam „Ojcze nasz” i „Wierzę”,
  16. odmówienie w sposób uroczysty hymnu „Przed tak wielkim Sakramentem” w Wielki Czwartek,
  17. odmówienie tego samego hymnu w uroczystość Bożego Ciała,
  18. publiczne odmówienie hymnu „Ciebie Boże wielbimy” w ostatnim dniu roku,
  19. publiczne odmówienie hymnu „Przybądź Duchu” w Nowy Rok i w Zesłanie Ducha Świętego,
  20. pobożne odprawienie Drogi Krzyżowej (przed stacjami prawnie erygowanymi, połączone z rozważaniem Męki i Śmierci Chrystusa i przechodzeniem od stacji do stacji; w publicznym odprawianiu wystarczy przechodzenie prowadzącego),
  21. pobożne nawiedzenie kościoła w święto tytułu i dnia 2 sierpnia (odpust Porcjunkuli) i odmówienie „Ojcze nasz” i „Wierzę”,
  22. pobożne nawiedzenie kościoła lub ołtarza w dniu jego konsekracji i odmówienie „Ojcze nasz” i „Wierzę”,
  23. pobożne nawiedzenie kościoła w Dniu Zadusznym i odmówienie „Ojcze nasz” i „Wierzę” (odpust ten może być ofiarowany tylko za dusze w czyśćcu cierpiące),
  24. pobożne nawiedzenie kościoła lub kaplicy zakonnej w święta Założyciela i odmówienie „Ojcze nasz” i „Wierzę”,
  25. udział w czynności świętej, której przewodniczy wizytator w czasie odbywania wizytacji pasterskiej,
  26. odnowienie przyrzeczeń chrztu św. w czasie nabożeństwa Wigilii Paschalnej lub w rocznicę swego chrztu,
  27. pobożne nawiedzenie jednej z czterech patriarchalnych bazylik rzymskich i odmówienie tam „Ojcze nasz” i „Wierzę” w: święto tytułu, jakiegokolwiek święto nakazane, raz w roku w innym dniu wybranym przez wiernego,

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

28. udział w świętych czynnościach sprawowanych w kościołach stacyjnych w Rzymie w określonych dniach roku zaznaczonych w Mszałe Rzymskim,
29. w momencie śmierci, o ile wierny miał za życia zwyczaj odmawiania jakichkolwiek modlitw (w tym wypadku wymieniony warunek zastępuje trzy zwyczajne warunki uzyskania odpustu zupełnego), dla uzyskania tego odpustu chwalebną rzeczą jest posługiwać się krucyfiksem lub krzyżem,
30. Pobożne odmówienie Koronki do Miłosierdzia Bożego (dodane wg. dekretu Penitencjarii Apostolskiej z 12.01.2002)³⁴.

2.2. RACHUNEK SUMIENIA

Modlitwa do Ducha Świętego przed rachunkiem sumienia

Przyjdź Duchu Święty, Duchu światła i prawdy, który przenikasz tajemnice serca ludzkiego, przed którym nie ma nic skrytego; przyjdź i oświeć mój rozum, abym przypomniał sobie swoje grzechy i poznał ich złość. Przyjdź i skrusz moje serce, abym za te grzechy szczerze żałował, a wolę umocnij do powzięcia skutecznego postanowienia poprawy.

Najświętsza Panno, święty Aniele Stróżu i wszyscy moi święci Patronowie, wyproście mi łaski potrzebne do poznania, czym obraziłem Najświętszego Boga. Amen.

RACHUNEK SUMIENIA DLA DOROSŁYCH

PIERWSZE PRZYKAZANIE BOŻE

Nie będziesz miał bogów cudzych przede mną

1. Nie modliłem się w ogóle...
2. Dobrowolnie wątpiłem o prawdach wiary (jakich?).

---

³⁴ Pełny wykaz odpustów częściowych (70) znajduje się w „Wykazie odpustów”, *Posoborowe Prawodawstwo Kościelne*, t. IX, z. 3, Warszawa 1978. Zob. Tamże.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

3. Zaparłem się wiary (zg)^{35*} – (mw).
4. Publicznie krytykowałem prawdy wiary (zg) – (mw).
5. Wstydziłem się swojej wiary.
6. Nie starałem się o pogłębienie swojej wiedzy religijnej przez słuchanie kazań, czytanie Pisma Świętego, książek religijnych itp.
7. Nie ufałem Bogu, np. w grzechowych utrapieniach...
8. Narzekałem na Pana Boga, np. w niepowodzeniach (zg).
9. Poddawałem się rozpacy i zwątpieniu...
10. Wierzyłem w zabobony, wróżby czy horoskopy...
11. Znieważyłem osoby duchowne, miejsca i rzeczy poświęcone, np. kościoły, cmentarze, krzyże, obrazy itp. (zg).
12. Przeszkadzałem drugim w spełnianiu praktyk religijnych, np. w rodzinie, w środowisku pracy...
13. Cenilem pieniądze, wygody, przyjemności, sport... itp. bardziej niż sprawy Boże i zbawienie własnej duszy...
14. Narazałem się na utratę wiary przez złe widowiska, filmy, książki, programy telewizyjne, towarzystwo... itp.
15. Należałem lub należę do organizacji ateistycznej (zg) – (mw).
16. Zapierałem się Boga lub Go zwalczałem (zg) – (mw).
17. Odwodziłem innych od Boga...
18. Występowałem przeciw nauce Bożej lub nauce Kościoła (zg) – (mw).
19. Dałem zgorszenie swoim złym zachowaniem lub złym mówieniem...

---

³⁵ ***UWAGA!** Umieszczone w nawiasach „zg” oznacza, że ten grzech jest także grzechem zgorszenia, rozumianym w sensie popularnym jako **zły przykład**, powodujący oburzenie lub zachętę do zła, a **dla źle czyniących** jest niebezpiecznym umocnieniem. Wielkość zgorszenia zależy od osoby, jej godności, sprawowanej funkcji, pozycji społecznej itp.

W niniejszym schemacie rachunku sumienia są wymienione grzechy, których materia jest zawsze wielka i są zaznaczone w nawiasie „mw”. Inne grzechy w tym schemacie mogą mieć materię wielką w zależności od wielkości szkody (krzywdy), jaką człowiek przez ten grzech wyrządził: 1) Bogu, 2) sobie, 3) bliźniemu, 4) grupie społecznej lub społeczeństwu. Oto niektóre przykłady:

ad 1) „Odwodziłem innych od Boga”, wykazując, że Bóg w ogóle nie istnieje.

ad 2) „Szkodziłem sobie na zdrowiu”, np. przez nadmierne picie alkoholu i dawałem tym wielkie zgorszenie.

ad 3) „Namawiałem do grzechu”, np. do grzechu nieczystego, do wielkiej kradzieży, do krzywoprzysięstwa itp.

ad 4) „Przekazywałem innym złe książki”, które spowodowały wiele zła.

UWAGA! Wielkość materii należy oceniać nie według własnego odczucia szkody, ale według odczucia osoby lub osób poszkodowanych.

DRUGIE PRZYKAZANIE BOŻE

Nie będziesz brał imienia Pana Boga Twego nadaremno

1. Wymawiałem imiona Świętych lub imię Boże – bez uszanowania, bez potrzeby, w żartach, w gniewie, z przyzwyczajenia...
2. Błuźniłem przeciw Bogu lub Świętym (zg) – (mw)...
3. Nie dotrzymywałem przysięgi albo ślubu złożonego Bogu (mw).
4. Przysięgałem niepotrzebnie lub złożyłem fałszywą lub niemoralną przysięgę. Czy naprawiłem wyrządzoną przez to krzywdę? (mw).
5. Przyjąłem po świętokradzku Sakramenty święte – które? (mw).
6. Przeklinałem kogoś w myślach lub publicznie (zg).
7. Rozmawiałem o sprawach religijnych lekceważąco...
8. Wstydiłem się chrześcijańskiego pozdrowienia lub zewnętrznych gestów religijnych, jak znak krzyża świętego, przyklęknięcia, zdjęcie czapki przed kościołem lub krzyżem... itp. (zg).
9. Nosilem lub noszę symbole religijne (dewocjonalia) jako ozdobę, maskotkę lub fetysz – a nie jako zewnętrzny wyraz wiary...
10. Używałem słów z Pisma Świętego dla żartów, dla obrony grzesznych interesów, dla poparcia błędnej nauki...
11. Brałem udział w seansach spirytystycznych.

TRZECIE PRZYKAZANIE BOŻE

Pamiętaj, abys dzień święty święcił

1. Opuściłem z własnej winy Mszę świętą w niedzielę lub w święto nakazane (zg) – (mw).
2. Spóźniłem się na Mszę świętą w niedzielę lub w święto nakazane.
3. We Mszy świętej nie brałem czynnego udziału.
4. Przeszkadzałem innym w skupieniu w czasie Mszy świętej.
5. Pracowałem w niedzielę lub w inne święto bez koniecznej potrzeby (zg).
6. Znieważyłem Dzień Pański przez pijaństwo lub udział w grzesznych zabawach i rozrywkach (zg)³⁶.

---

³⁶ **UWAGA!** Każdy grzech popełniony przeciw pierwszym trzem przykazaniom Bożym, godzi bezpośrednio w „przykazanie miłości Boga”, które brzmi: „Będziesz miłował Pana Boga Twego z całego serca, z całej duszy, ze wszystkich myśli i ze wszystkich sił swoich”.

Każdy grzech popełniony przeciw przykazaniom Bożym od czwartego do dziesiątego godzi pośrednio w „przykazanie miłości Boga”, a bezpośrednio w „przykazanie miłości bliźniego”, które brzmi: „Będziesz miłował bliźniego swego jak siebie samego”.

CZWARTE PRZYKAZANIE BOŻE

Czczij ojca twego i matkę swoją

1. Nie okazywałem swoim rodzicom miłości i szacunku...
2. Odnosiłem się do rodziców w sposób ubliżający, kłóciłem się z nimi, obmawiałem ich, biłem ich, wstydziłem się swoich rodziców...
3. Nie starałem się pomóc rodzicom...
4. Nie byłem posłuszny rodzicom, nauczycielom, wychowawcom...
5. Nie modliłem się za rodziców...

Obowiązki rodziców

6. Nie dbałem o moralne i religijne wyrobienie i wychowanie dzieci (modlitwa, Msza święta w niedziele i święta, uczęszczanie na lekcje religii, przyjmowanie Sakramentów świętych... itp.).
7. Nie starałem się o współpracę z duszpasterzem w katechizacji dzieci...
8. Nie dawałem dzieciom dobrego przykładu w wypełnianiu obowiązków religijnych, w pracy zawodowej, we współżyciu z sąsiadami...
9. Nie poświęcałem dzieciom czasu, nie interesowałem się ich problemami zyciowymi...
10. Nie dbałem o ich wykształcenie, utrzymanie i odpoczynek...
11. Nie starałem się ich kochać i traktować jednakowo...
12. Byłem niesprawiedliwy w karaniu.
13. Rozpieszczałem swoje dzieci przez spełnianie wszystkich ich zachcianek, np. w oglądaniu telewizji...
14. Nie starałem się o wspólną modlitwę, czytanie Pisma Świętego, rozmowy religijne oraz o znak wiary w mieszkaniu (krzyż, obrazy religijne)...
15. Byłem obojętny na to, z kim się moje dziecko przyjaźni...
16. Nie wymagałem od dzieci odpowiedniego szacunku dla rodziców, kapłanów, nauczycieli, ludzi starszych i dla każdego człowieka...
17. Krytykowałem w obecności dzieci duchowieństwo (zg).
18. Wtrącałem się w życie małżeńskie dzieci, powodując konflikty...
19. Nie wypełniałem obowiązków wobec chrześniaka...

Obowiązki małżonków

20. Nie kochałem szczerze męża/żony.
21. Nie troszczyłem się o zdrowie współmałżonka.
22. Nie poczuwam się do odpowiedzialności za uświęcenie i zbawienie współmałżonka.
23. Ukrywaliśmy przed sobą ważne sprawy.

24. Utrudnialiśmy sobie życie przez zły humor, kaprysy, gniew itp.
25. Rozjątrzaliśmy niezgodę, opowiadając innym, co nas dzieli...
26. Nie dochowałem wierności małżeńskiej (mw).
27. Unikaliśmy potomstwa w sposób grzeszny (mw).
28. Ograniczaliśmy liczbę dzieci dla własnej wygody.
29. Nasz dom nie jest wzorem i przykładem życia chrześcijańskiego.

Obowiązki względem Ojczyzny

30. Nie szukałem szczerze dobra mojego Kraju...
31. Nie spełniałem solidnie swoich obowiązków zawodowych...
32. Nie dałem dobrego przykładu współpracownikom...
33. Szerzyłem zło w środowisku pracy przez: przekleństwa, wulgarne słowa, używanie alkoholu, obmowy...
34. Patrzyłem przez palce na zło, aby mieć spokój.
35. Zmuszałem podwładnych do pracy ponad siły.
36. Niedobrze żyłem lub żyję z kolegami w pracy...
37. Dawałem niesprawiedliwą zapłatę...
38. Pomijałem pracowników w awansie.

PIĄTE PRZYKAZANIE BOŻE

Nie zabijaj

Wszelka krzywda: fizyczna, psychiczna czy moralna, wyrządzona pośrednio lub bezpośrednio, sobie lub bliźniemu – godzi w piąte przykazanie Boże.

1. Szkodziłem sobie na zdrowiu, np. przez nadmiar jedzenia, palenie tytoniu, picie alkoholu, przeciążenie pracą, lekceważenie snu, wypoczynku...
2. Usiłowałem popełnić samobójstwo (mw).
3. Życzyłem sobie lub bliźniemu śmierci.
4. Lekkomyślnie narażałem swoje zdrowie i życie...
5. Zabiłem człowieka, może nienarodzonego (mw).
6. Stosowałem środki wczesnoporonne (mechaniczne lub chemiczne) lub namawiałem do tego (mw).
7. Zachęcałem, namawiałem lub zmuszałem do przerwania ciąży (zg) – (mw).
8. Żywię do bliźnich nienawiść lub niechęć...
9. Pobiłem lub pokaleczyłem kogoś...
10. Gorszyłem bliźnich swoim postępowaniem...
11. Szkodziłem bliźniemu (w jaki sposób?).
12. Namawiałem do grzechu (jakiego?).
13. Prowadziłem pojazd w stanie nietrzeźwym.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

14. Lekceważyłem przepisy bezpieczeństwa na drodze lub przy pracy...
15. Nie traktowałem środowiska naturalnego jako dzieła Bożego...
16. Niszczyłem moje naturalne otoczenie lub nie przestrzegałem obowiązujących przepisów odnośnie do ochrony środowiska naturalnego...
17. Znęcałem się nad zwierzętami...
18. Gardziłem drugim człowiekiem...
19. Wyśmiewałem się z bliźniego, przezywałem go...
20. Nie modliłem się za osobistych wrogów i prześladowców...
21. Nie przebaczyłem komuś w swoim sercu...
22. Nie ratowałem bliźniego w zagrożeniu, odmówiłem mu pomocy...
23. Nie panowałem nad swoimi złymi skłonnościami, np. do gniewu, chciwości, zmysłowości, zazdrości... itp.
24. Bawiłem się cudzym kosztem...
25. Przyczyniłem się do rozwoju nałogu u siebie lub u innych (zg).
26. Zadawałem świadomie cierpienia fizyczne, psychiczne lub moralne...
27. Niszczyłem przyjaźń między ludźmi...
28. Zaniedbuję swój rozwój intelektualny, moralny, religijny, fizyczny, umysłowy, psychiczny...
29. Przebywałem w złym towarzystwie...

SZÓSTE PRZYKAZANIE BOŻE

Nie cudzołóż

DZIEWIĄTE PRZYKAZANIE BOŻE

Nie pożądaj żony bliźniego twego

1. Nie miałem należytego poszanowania dla ciała i jego sił rozrodczych...
2. Miałem upodobanie w myślach nieskromnych (mw).
3. Pragnąłem widzieć nieskromności.
4. Podniecałem się do grzechu nieczystego przez lekturę, fantazję, filmy, widowiska, pornografię... itp. (mw)...
5. Popełniłem grzechy nieczyste ze sobą lub z inną osobą (zg) – (mw).
6. Pożądałem drugiej osoby.
7. Prowadziłem nieprzyzwoite rozmowy (zg) – (mw).
8. Nie odsunąłem od siebie okazji do grzechów nieczystych. np. podejrzane osoby, obrazki porno, książki, zdjęcia, filmy, programy telewizyjne...
9. Przekazywałem innym złe książki, filmy, obrazki porno... itp. (zg) – (mw).
10. Nie przestrzegałem rozumnej wstydlivosti w ubiorze i zachowaniu...

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

11. Nadużywałem praw małżeńskich (stosunki przerywane, środki poronne, antykoncepcyjne...) (mw).
12. Nie starałem się poznać etycznych metod kierowania płodnością...
13. Nie szanowałem w małżeństwie czasowej niemożności współżycia...
14. Nie uświadamiałem stopniowo swoich dzieci w dziedzinie seksualnej...
15. Stwarzałem sytuacje rozbudzające pożądanie (zg) – (mw).
16. Podglądałem życie seksualne innych...
17. Wciągałem w przeżycia seksualne osoby nieletnie (zg) – (mw).
18. Obnażałem się publicznie dla podniecenia innych (zg) – (mw).
19. Spowodowałem zwleknięcie z rodzeniem dzieci z urojonych przyczyn.
20. Podejmowałem współżycie seksualne w małżeństwie w stanie nietrzeźwym (mw).
21. Planowałem i zmierzałem do rozwodu (mw).
22. Rozwiodłem się (zg) – (mw).
23. Wszedłem po rozwodzie w następny związek małżeński (cywilny) (zg) – (mw).

UWAGA! Każdy grzech przeciw szóstemu i dziewiętemu przykazaniu Bożemu popełniony w obecności innej osoby jest równocześnie wielkim **grzechem zgorszenia**, zwłaszcza popełniony w obecności dziecka.

SIÓDME PRZYKAZANIE BOŻE

Nie kradnij

DZIESIĄTE PRZYKAZANIE BOŻE

Nie pożądaj żadnej rzeczy bliźniego twego

1. Przywłaszczyłem sobie cudzą rzecz (prywatną, społeczną).
2. Przywłaszczyłem sobie owoce cudzej pracy lub zasługi innych...
3. Zabierałem innym czas, każąc na siebie czekać...
4. Wyrządziłem szkodę przez lenistwo, spóźniałstwo, niedotrzymanie umowy lub ustalonych terminów...
5. Zatrzymałem rzecz znalezioną lub pożyczoną...
6. Nie oddałem długu w terminie albo w ogóle nie oddałem...
7. Rzecz skradzioną kupiłem albo sprzedałem...
8. Dałem się przekupić przez dawanie albo branie łapówek...
9. Zniszczyłem cudzą własność...
10. Nie dopilnowałem rzeczy będących własnością wspólną, społeczną...
11. Oszukałem bliźniego w handlu...
12. Byłem chciwy, zazdrosny, pożądałem dobra cudzego...

13. Nie wynagrodziłem krzywd ani przed Spowiedzią świętą ani potem..
14. Urządziłem się materialnie cudzym kosztem...
15. Nie wynagradzałem sprawiedliwie za pracę...
16. Przywiązywałem się zbyt do rzeczy materialnych...
17. Byłem nieoszczędny, a skąpy wobec potrzebujących...
18. Marnowałem talenty swoje i innych (np. wykładowca nie przygotowany prowadzi lekcję)...
19. Zabierałem innym bezmyślnie czas...
20. Wykorzystywałem czas pracy lub środki służbowe dla celów prywatnych...
21. Oszukiwałem przy transakcjach...

Uwaga! Wszelka szkoda wyrządzona bliźniemu musi być naprawiona przed Spowiedzią świętą albo w jak najkrótszym czasie po niej, ponieważ inaczej Spowiedź święta może być świętokradzka.

ÓSME PRZYKAZANIE BOŻE

Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu twemu

1. Kłamałem i kłamię z przyzwyczajenia...
2. Posądzałem lekkomyślnie...
3. Bez potrzeby mówiłem o wadach lub grzechach bliźnich (obmowy)...
4. Oczerniałem bliźniego, opowiadając o nim nieprawdziwe, złe rzeczy...
5. Byłem obłudny wobec bliźniego...
6. Nie naprawiłem krzywd spowodowanych moim kłamstwem...
7. Nie zachowałem powierzonej mi tajemnicy albo sekretów...
8. Nie zachowałem tajemnicy zawodowej (np. lekarz, pielęgniarka)...
9. Nie dotrzymałem słowa, obietnic...
10. Osądzałem bliźnich...
11. Pozywałem do sądu z błahych powodów...
12. Stawałem po stronie nieprawdy (np. dla korzyści) (zg)...
13. Byłem wścibski, podsłuchiwałem, podglądałem...
14. Zwalałem winę na bliźniego...
15. Doniosłem fałszywie lub fałszywie zeznawałem...
16. Mówiłem bezmyślnie, głupio (gadulstwo)...
17. Fałszowałem dokumenty...
18. Zmuszałem kogoś do przyjęcia poglądów sprzecznych z jego przekonaniem...³⁷

---

³⁷ Por. <http://adonai.pl/sakramenty/spowiedz/?id=16> (dostęp: 13.09.2017).

2.3. AKT ŻALU

Boże mój, z całego serca żałuję za moje grzechy, ponieważ grzesząc, zasłużyłem na Twoją karę. Boleję nad nimi, bo obraziłem Ciebie, nieskończenie dobrego i, ponad wszystko, godnego miłości. Postanawiam, że przy Twojej świętej pomocy nie obrażę Cię nigdy więcej i będę unikał wszelkich okazji do grzechu. Panie, łaski! Wybacz mi. Spowiadam się Bogu wszechmogącemu i wam bracia i siostry, że bardzo zgrzeszyłem myślą, mową, uczynkiem i zaniedbaniem. Moja wina, moja wina, moja bardzo wielka wina. Przeto błagam Najświętszą Maryję zawsze Dziewicę, aniołów, Świętych i was, bracia i siostry, o modlitwę za mnie do Pana Boga naszego.

Ach, żałuję za me złości jedynie dla Twej miłości. Bądź miłościw mnie grzesznemu, do poprawy dążącemu.

Albo:

Ojcze, dzięki Twemu światłu poznałem mój grzech, poznałem moją słabość. Poznałem, jak daleko od Ciebie, ja – syn marnotrawny – odszedłem. Daj mi teraz siłę, abym znalazł odwagę, by do Ciebie powrócić i wobec Ciebie, wobec Twojego Kościoła wyznać moje grzechy. Daj mi łaskę doskonałego żalu za moje grzechy, daj łaskę naprawienia wszystkich krzywd. Przez Mękę Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, a mojego Pana, udziel mi przebaczenia moich grzechów.

Umocnij swoją Miłością moje postanowienie, aby żyć w pokoju z Tobą i wszystkimi moimi braćmi i siostrami, daj mi łaskę wewnętrznego pokoju. Bądź zawsze ze mną, Ojcze mojej nadziei.

2.4. SPOWIEDŹ ŚWIĘTA (OBRZĘD POJEDNANIA)

PRZYJĘCIE PENITENTA

Gdy penitent przychodzi, aby wyznać grzechy, kapłan życzliwie go przyjmuje.

PENITENT WYPOWIADA SŁOWA POZDROWIENIA:

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus.

KAPŁAN ODPOWIADA:

Na wieki wieków. Amen

NASTĘPNIE PENITENT ŻEGNA SIĘ, MÓWIĄC:

W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Amen.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

KAPŁAN RÓWNOCZEŚNIE KREŚLI ZNAK KRZYŻA NAD PENITENTEM, NIC NIE MÓWIĄC. NASTĘPNIE KAPŁAN ZACHĘCA PENITENTA DO UFNOŚCI W MIŁOSIĘDZIE BOŻE NASTĘPUJĄCYMI SŁOWAMI:

Niech Bóg będzie w twoim sercu, abyś skruszony w duchu wyznał swoje grzechy.

Albo:

Bóg, który oświeca nasze serca, niech ci da prawdziwe poznanie swoich grzechów i Jego miłosierdzia.

Albo:

Przystąp z ufnością do Boga, który nie chce śmierci grzesznika, lecz aby się nawrócił i żył. (Ez 33,11).

Albo:

Niech przyjmie cię Pan Jezus, który nie przyszedł wzywać do nawrócenia sprawiedliwych, lecz grzeszników. Jemu zaufaj. (Łk 5,32).

Albo:

Łaska Ducha Świętego niech oświeci Twoje serce, abyś wyznał z ufnością swoje grzechy i poznał miłosierdzie Boże.

Albo:

Jeżeli zgrzeszyłeś, nie trać nadziei, mamy rzecznika wobec Ojca, Jezusa Chrystusa sprawiedliwego. On bowiem jest ofiarą przebłagalną za nasze grzechy, i nie tylko za nasze, lecz również za grzechy całego świata. (1 J 2, 1-2).

PENITENT MOŻE ODPOWIEDZIEĆ: **Amen.**

Penitent, zwłaszcza gdy nie jest znany spowiednikowi, określa swój stan, czas ostatniej spowiedzi, trudności w prowadzeniu życia chrześcijańskiego oraz inne okoliczności, których poznanie jest potrzebne spowiednikowi do wykonywania posługi.

CZYTANIE SŁOWA BOŻEGO (DOWOLNE)

Jeżeli przemawiają za tym okoliczności, kapłan może odczytać albo przytoczyć z pamięci urywek z Pisma św., który obwieszcza miłosierdzie Boże i wzywa

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

penitenta do odnowy życia. Przy spowiedziach odbywanych w konfesjonałach wskazane jest, aby penitent sam odczytał urywek Pisma św. w czasie przygotowania do spowiedzi.

Polecane teksty biblijne: *Iz 53, 4-6; Ez 11, 19-20; Mt 6, 14-15; Mk 1, 14-15; Łk 6, 31-38; Łk 15, 1-7; J 20, 19-23; Rz 5, 8-9; Ef 5, 1-2; Kol 1, 12-14; Kol 3, 8-10.12-17; 1 J 1, 6-7.9.*

WYZNANIE GRZECHÓW

Tam, gdzie istnieje taki zwyczaj, przed wyznaniem grzechów penitent może odmówić spowiedź powszechną (np. „Spowiadam się”).

Następnie penitent wyznaje swoje grzechy.

Jeżeli zachodzi potrzeba, kapłan pomaga penitentowi w odbyciu zupełnej spowiedzi, udziela stosownych rad, zachęca go do żalu za grzechy, przypominając, że chrześcijanin przez sakrament pokuty odnawia się w tajemnicy paschalnej, umierając i zmartwychwstając z Chrystusem. Następnie wyznacza mu czyn pokutny, który penitent przyjmuje, aby zadośćuczynić za popełnione grzechy i poprawić swoje życie. Kapłan niech stara się we wszystkim dostosować do poziomu penitenta, tak w sposobie mówienia, jak i w udzielaniu pouczeń.

MODLITWA PENITENTA I ROZGRZESZENIE

NASTĘPNIE KAPŁAN ZACHĘCA PENITENTA DO OKAZANIA ŻALU, KTÓRY PENITENT MOŻE WYRAZIĆ W TYCH LUB PODOBNYCH SŁOWACH:

Boże, bądź miłościw mnie grzesznemu (Łk 18,13).

Albo:

Boże, zgrzeszyłem przeciw Tobie, już nie jestem godny nazywać się Twoim dzieckiem. Bądź miłościw mnie grzesznemu (Łk 15,18; 18,13).

Albo:

Boże mój żałuję, że Ciebie obraziłem swoimi grzechami. Mocno postanawiam więcej nie grzeszyć i unikać okazji do grzechu. Przez zasługi męki Jezusa Chrystusa zmiłuj się nade mną.

KAPŁAN WYCIĄGA PRAWĄ RĘKĘ W KIERUNKU PENITENTA I WYPOWIADA SŁOWA ROZGRZESZENIA:

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Bóg, Ojciec miłosierdzia, który pojednał świat ze sobą przez śmierć i zmartwychwstanie swojego Syna i zesłał Ducha Świętego na odpuszczenie grzechów, niech ci udzieli przebaczenia i pokoju przez posługę Kościoła.

I JA ODPUSZCZAM TOBIE GRZECHY W IMIĘ OJCA I SYNA, + I DUCHA ŚWIĘTEGO.

PENITENT ODPOWIADA: **Amen.**

UWIELBIENIE BOGA I ZAKOŃCZENIE OBRZĘDU POJEDNANIA

PO UDZIELENIU ROZGRZESZENIA KAPŁAN MÓWI:

Wysławiajmy Pana, bo jest dobry.

PENITENT KOŃCZY:

Bo jego miłosierdzie trwa na wieki.

KAPŁAN ODSYŁA PENITENTA, MÓWIĄC:

Pan odpuścił tobie grzechy. Idź w pokoju.

ZAMIAST DZIĘKCZYNIENIA I FORMUŁY ROZESŁANIA PENITENTA KAPŁAN MOŻE POWIEDZIEĆ:

Męka Jezusa Chrystusa, naszego Pana, wstawiennictwo Najświętszej Maryi Panny i wszystkich Świętych, dobro, które spełniasz, i cierpienie, które zniesiesz, niech będą zadośćuczynieniem za twoje grzechy, wyjednają ci wzrost łaski i nagrodę życia wiecznego.

Albo:

Pan ciebie uwolnił od grzechu, niech da ci udział w swoim królestwie. Jemu chwała na wieki wieków. Amen.

Albo:

Szczęśliwy człowiek, któremu zostanie odpuszczona wina, a jego grzech zapomniany. Raduj się i wesel w Panu. Idź w pokoju.

Albo:

Idź w pokoju i głoś światu cudowne dzieła Boga, który cię zbawił³⁸.

---

³⁸ *Obrzędy pokuty. Dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*, wydanie drugie, Katowice 1996, s. 37-41.

2.5. MODLITWA PO SPOWIEDZI

Niech Ci będzie chwała i dziękczynienie, Boże w Trójcy Jedyny, żeś mi z nieskończonego miłosierdzia Twego przez rozgrzeszenie kapłańskie odpuścił moje grzechy.

Dzięki Ci, Ojczy niebieski, żeś mnie nędznego grzesznika przyjął na powrót, jako swoje dziecko.

Dzięki Ci, Jezu Zbawicielu mój, żeś krwią obmył mą duszę i przywrócił jej życie nadprzyrodzone.

Dzięki Ci, Duchu Święty, żeś mi dał łaskę prawdziwego żalu i żeś przez ten Sakrament odbudował w duszy mej świątynię Bożą.

O jakże wielkie jest moje szczęście!

Pragnę przez całą wieczność wysławiać dobroć Twoją, Boże, a tymczasem na ziemi zmienić zupełnie moje życie i oddać Ci serce moje, boś Ty, Panie, godzien całej mojej miłości.

Przyjmij łaskawie te modlitwy i uczynki pokutne, które mi sługa Twój naznażył; przyjmij też wszystkie moje prace, ofiary i przykrości życia.

Niech to wszystko posłuży mi na zgładzenie kar doczesnych, a co jeszcze nie dostaje mojej pokucie, niech to uzupełniają zasługi męki Twojej, Zbawicielu najmiłociwszy.

Udziel mi, Panie, łaski wytrwania w moich postanowieniach. Amen.

Albo:

Panie i Boże mój, dziękuję Ci za to, żeś mnie stworzył, żeś mnie powołał do wiary w Jezusa Chrystusa, Syna Twojego, Zbawiciela naszego. Ty udzielasz nam Ducha Świętego, abyśmy się stali Twoimi dziećmi i dziedzicami. Ty nie opuszczasz grzesznika, lecz szukasz go z ojcowską miłością. Ty stale odnawiasz nas przez Sakrament Przebaczenia i Pojednania, abyśmy coraz doskonalej upodobniali się do Twojego Syna. Dziękuję Ci za cudowne dzieło Twego Miłosierdzia i wielbię Cię wraz z całym Kościołem za nasze zbawienie. Tobie niech będzie chwała przez Chrystusa w Duchu Świętym teraz i na wieki. Amen.

Wszchemgący miłosierny Boże, proszę Cię pokornie w imię Syna Twego, Jezusa Chrystusa, daj mi wytrwałość w dobrem aż do śmierci. Wspieraj mnie i nie dozwól mi oddalać się od Ciebie. Amen.

3. MODLITWY

3.1. MODLITWY W JĘZYKU ROMANI (ROMSKIM)

3.1.1. POZDROWIENIE

(na wzór: Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus)

- BARY PATYV DEVŁORESKE
- AMEN.

Lub

- BARY PAĆIV DEVŁORESKE
- AMEN³⁹.

3.1.2. MODLITWY W NARZECZU POLSKA ROMA

W IMIĘ OJCA I SYNA I DUCHA ŚWIĘTEGO. Amen.

Dro Dadeskro, te Ćhaveeskro, te Śvante Duxoskro łav. Amen.

UWIELBIENIE TRÓJCY PRZENAJSWIĘTSZEJ

Bary patyv Dedeske, tre Ćhaveske, te Śvante Duxoste, syr isys pro jangił, kana te dre sare ćiry. Amen.

MODLITWA PAŃSKA (OJCZE NASZ...)

Jamaro Dad dro bolipen, te javeł śvanćindo tyro łav, te javeł tro thangarypen, te ćheł tro kamiben pry phuv syr te dro bolipen. Jamaro maro sodyvesuno de menge dadyves te mekh jamenge jkamare bangenge, te na ġas dro zumavipen, ale rakh men xyrjunestyr. Amen (Mt 6, 9-13).

POZDROWIENIE ANIELSKIE (ZDROWAŚ MARYJO...)

Frejġuv, Marja, but baxtali, o Raj tusa, patyvali Tu maškir ġuvlende te patyvało tro Ćhavoro, Jezuso. Śvanty Maryja, Devłeskry Daj, mang jamende bangende kana te dre jamare merybnaskro ćiro. Amen. (por. Łk 1, 28.42.)

---

³⁹ *Devel Sarengro Dad*, nr 7 grudzień 1983, s. 23.

SKŁAD APOSTOLSKI

Pačav dre sarodaštune Devļeste Dadeste, kaj kerġa o bolipen te i phuv čhestyr, te dre ľeskre jakhore Čhaveste, Jezusoste Xrystoste, jamare Devļeste, kaj čhija Švante Duxostyr, ľochija Patyvaľe Čatyr Marjaty. Dukhaľys teľ Poncjoste Pilatoste, sys truśakirdo, meja te paryskirdo, geja ko muľengro tchem, tryte dyvese xtyja grobostyr, geja ko bolipen, bešto pro sarodaštune Devļeskro Dadeskro čačo vast. Doryg javľa te kereľ čačipen ġidenge te muľenge. Pačav dre Svante Duxoste, dry švanty Sarengry Khangery, švantengro bažyńipen, bangengro mekhipen, muľengro xtyben grobendyr, bićiroskro ġipen. Amen⁴⁰.

3.1.3. MODLITWY W NARZECZU BERGITKA ROMA
(AMARE ROMA, NASI ROMOWIE, ROMOWIE KARPACCY)

W IMIĘ OJCA I SYNA I DUCHA ŚWIĘTEGO. Amen.

Bachtalo naw Dadeskro, ľeskre Čhaskro, he Duchos święto. Amen.

UWIELBIENIE TRÓJCY PRZENAJSWIĘTSZEJ

Bari paćiw Dadeskie he Čhaweskie he Święte Duchoskie sar sas angľa, kawka me jaweľ akana he pre sawore berśa. Amen.

MODLITWA PAŃSKA (OJCZE NASZ...)

Amaro dad, so saľ, andro ņebos, me aveľ švincimen tiro nav, me aveľ tiro kralipen, me kiereľ pes so kames, sar andro ņebos avka the pre phuv. Amaro maro giveseskro da amenge adagives the odmukh amnge amare dośaľenge the na ľiġa amen pro probalipen, čak likier amen phiupnastar. Amen.

POZDROWIENIE ANIELSKIE (ZDROWAŚ MARYJO...)

Rado av, Marja, paćivali, Mrodeľ tuha, najbaxtaľeder guvľendar the baxtaľotiro Čavoro, Jezusis. Svento Marja, Devļeskri Dajori, mang paľa mende greśńikende akana the andre amare meribnaskri hodzina. Amen.

SKŁAD APOSTOLSKI

Pačav andre savoremožinde Devļestar Dadestar, so kierġas o ņebos the e phuv Nisostar. The andre ľeskre jekhore Chavestar, so naćhińġas pes Sven-te Duxostar, ulilas pes paćivala Chatar Marjatar. Menćimen paľo Poncjostar Pilatostar, primardo pro kerestos, mulas the parumen, zġielas andro muľengro svetos, andro trito gives ućilas grobostar, ġelas andro ņebos. Bešto pro savoremožinde Devļeskro Dadeskro čačo vast. Kodarig aveľa te kiereľ čačipen Ģidenge

⁴⁰ Por. *Devel Sarengro Dad*, nr 1, grudzień 1982, s. 16; *Devel Sarengro Dad*, nr 9, grudzień 1989, s. 14-15.

the mułenge. Paćav andre Svente Duxostar, andre svento Savorengri Khangeri, Sventengro ulikieriben, grexengro odmukhipen, mułengro uścipen łe groben-dar, ġivipen bi o ćasos. Amen⁴¹.

3.2. MODLITWY W JĘZYKU POLSKIM

3.2.1. W IMIĘ OJCA I SYNA I DUCHA ŚWIĘTEGO. AMEN.

3.2.2. UWIELBIENIE TRÓJCY PRZENAJSWIĘTSZEJ

Chwała Ojcu i Synowi i Duchowi Świętemu, jak była na początku, teraz i zawsze i na wieki wieków. Amen.

3.2.3. MODLITWA PAŃSKA (OJCZE NASZ...)

„Ojcze nasz, któryś jest w niebie,
święć się imię Twoje;
przyjdź Królestwo Twoje;
bądź wola Twoja jako w niebie, tak i na ziemi.
Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj;
i odpuść nam nasze winy,
jako i my odpuszczamy naszym winowajcom;
i nie wódź nas na pokuszenie,
ale nas zbaw ode Złego”⁴².

3.2.4. POZDROWIENIE ANIELSKIE (ZDROWAŚ MARYJO...)

Zdrowaś Maryjo,
łaski pełna, Pan z Tobą,
błogosławionaś Ty między niewiastami
i błogosławiony owoc żywota Twojego, Jezus.
Święta Maryjo, Matko Boża,
módl się za nami grzesznymi
teraz i w godzinę śmierci naszej.
Amen.

---

⁴¹ Por. *Devel Sarengro Dad*, nr 7, grudzień 1983, s. 23-24.

⁴² *Katechizm Kościoła Katolickiego*, 2759.

3.2.5. SKŁAD APOSTOLSKI

Wierzę w Boga Ojca wszechmogącego,
Stworzyciela nieba i ziemi,
i w Jezusa Chrystusa, Syna Jego jedynego, Pana naszego,
który się począł z Ducha Świętego,
narodził się z Maryi Panny,
umęczon pod Ponckim Piłatem,
ukrzyżowan, umarł i pogrzebion,
zstąpił do piekieł, trzeciego dnia zmartwychwstał,
wstąpił na niebiosa, siedzi na prawicy Boga Ojca wszechmogącego,
stamtąd przyjdzie sądzić żywych i umarłych.
Wierzę w Ducha Świętego,
Święty Kościół Powszechny,
Świętych obcowanie, grzechów odpuszczenie,
ciała zmartwychwstanie, żywot wieczny.
Amen.

3.2.6. ANIOŁ PAŃSKI

Anioł Pański zwiastował Pannie Maryi.
I poczęła z Ducha Świętego.
Zdrowaś Maryjo...

Oto ja Służebnica Pańska.
Niech mi się stanie według słowa Twego.
Zdrowaś Maryjo...

A Słowo Ciałem się stało.
I zamieszkało między nami.
Zdrowaś Maryjo...

- Módl się za nami święta Boża Rodzicielko,
- Abyśmy się stali godnymi obietnic Chrystusowych.

MÓDLMY SIĘ: Łaskę Twoją prosimy Cię, Panie, racz wlać w serca nasze, abyśmy którzy za zwiastowaniem anielskim Wcielenie Chrystusa, Syna Twego poznali, przez Mękę Jego i Krzyż do chwały zmartwychwstania byli doprowadzeni. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

Chwała Ojcu i Synowi i Duchowi Świętemu

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

jak była na początku teraz i zawsze i na wieki wieków.

Amen. (3 razy)

Wieczny odpoczynek racz im dać Panie,
a światłość wiekuista niechaj im świeci.
Niech odpoczywają w pokoju wiecznym. Amen.

3.2.7. KRÓLOWO NIEBA, WESEL SIĘ

(W okresie wielkanocnym zamiast modlitwy *Anioł Pański*)

Królowo nieba, wesel się, alleluja,
Albowiem Ten, któregoś nosić zasłużyła, alleluja,
Zmartwychwstał, jak powiedział, alleluja,
Módl się za nami do Boga, alleluja.

– Raduj się i wesel, Panno Maryjo, alleluja.

– Bo zmartwychwstał Pan prawdziwie, alleluja.

MÓDLMY SIĘ: Boże, któryś przez zmartwychwstanie Syna Twego, Pana naszego Jezusa Chrystusa, świat uweselić raczyłeś, daj nam, prosimy, abyśmy przez Matkę Jego, Najświętszą Maryję Pannę, radości żywota wiecznego dostąpili. Przez tegoż Chrystusa, Pana naszego.

Amen.

Chwała Ojcu i Synowi i Duchowi Świętemu

jak była na początku teraz i zawsze i na wieki wieków.

Amen. (3 razy)

Wieczny odpoczynek racz im dać Panie,
a światłość wiekuista niechaj im świeci.
Niech odpoczywają w pokoju wiecznym. Amen.

3.2.8. MODLITWA DO ANIOŁA STRÓŻA

Aniele Boży, stróżu mój,
Ty zawsze przy mnie stój.
Rano, wieczór, we dnie, w nocy
Bądź mi zawsze ku pomocy,
Strzeż duszy, ciała mego,
zaprowadź mnie do żywota wiecznego.
Amen.

3.2.9. MODLITWA ZA ZMARŁYCH

Wieczny odpoczynek racz im dać Panie,
a światłość wiekuista niechaj im świeci.
Niech odpoczywają w pokoju wiecznym.
Amen.

3.2.10. AKT WIARY

Wierzę w Ciebie, Boże żywy,
W Trójcy jedyny, prawdziwy.
Wierzę, coś objawił, Boże.
Twe słowo mylić nie może.

3.2.11. AKT NADZIEI

Ufam Tobie, boś Ty wierny,
Wszchemogący i miłosierny.
Dasz mi grzechów odpuszczenie,
Łaskę i wieczne zbawienie.

3.2.12. AKT MIŁOŚCI

Boże, choć Cię nie pojmuję,
jednak nad wszystko miłuję,
nad wszystko, co jest stworzone,
boś Ty dobro nieskończone.

3.2.13. AKT ŻALU

Ach, żałuję za me złości
jedynie dla Twej miłości.
Bądź miłości mnie, grzesznemu,
dla Ciebie odpuszczam bliźniemu.

3.3. MAŁY KATECHIZM

3.3.1. PRZYKAZANIA BOŻE

Jam jest Pan Bóg twój, którym cię wywiódł z ziemi egipskiej, z domu niewoli.

1. Nie będziesz miał bogów cudzych przede mną.
2. Nie będziesz brał imienia Pana Boga twego nadaremno.
3. Pamiętaj, abyś dzień święty święcił.
4. Czczij ojca swego i matkę swoją.
5. Nie zabijaj.
6. Nie cudzołóż.
7. Nie kradnij.
8. Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu.
9. Nie pożądaj żony bliźniego swego.
10. Ani żadnej rzeczy, która jego jest.

3.3.2. PRZYKAZANIA MIŁOŚCI

Będziesz miłował Pana Boga swego całym swoim sercem,
całą swoją duszą i całym swoim umysłem,
a bliźniego swego jak siebie samego.

3.3.3. OSIEM BŁOGOSŁAWIENSTW

(Mt 5, 3-12)

„Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy królestwo niebieskie.
Błogosławieni, którzy się smucą, albowiem oni będą pocieszeni.
Błogosławieni cisi, albowiem oni na własność posiadą ziemię.
Błogosławieni, którzy łakną i pragną sprawiedliwości, albowiem oni będą nasyceni.
Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią.
Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą.
Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój, albowiem oni będą nazwani
synami Bożymi.
Błogosławieni, którzy cierpią prześladowanie dla sprawiedliwości,
albowiem do nich należy królestwo niebieskie.
Błogosławieni jesteście, gdy ludzie wam urągają i prześladują was, i gdy mówią
kłamliwie wszystko złe na was z mego powodu. Cieszcie się i radujcie,
albowiem wasza nagroda wielka jest w niebie”.

3.3.4. GŁÓWNE PRAWDY WIARY

1. Jest jeden Bóg, który wszystko stworzył i wszystkim rządzi.
2. Bóg jest Sędzią sprawiedliwym, który za dobre wynagradza, a za złe karze.
3. Są trzy Osoby Boskie: Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty.
4. Syn Boży stał się człowiekiem i umarł za krzyżu dla naszego zbawienia.
5. Dusza ludzka jest nieśmiertelna.
6. Łaska Boża jest do zbawienia koniecznie potrzebna.

3.3.5. PRZYKAZANIA KOŚCIELNE

1. W niedzielę i święta nakazane uczestniczyć we Mszy świętej i powstrzymać się od prac niekoniecznych.
2. Przynajmniej raz w roku przystąpić do sakramentu pokuty.
3. Przynajmniej raz w roku, w okresie wielkanocnym przyjąć Komunię Świętą.
4. Zachowywać nakazane posty i wstrzemięźliwość od pokarmów mięsnych, a w okresach pokuty powstrzymać się od udziału w zabawach.
5. Troszczyć się o potrzeby wspólnoty Kościoła.

3.3.6. SIEDEM DARÓW DUCHA ŚWIĘTEGO

1. Mądrość
2. Rozum
3. Rada
4. Umiejętność
5. Męstwo
6. Pobożność
7. Bojaźń Boża

3.3.7. OWOCE DUCHA ŚWIĘTEGO

1. Miłość
2. Radość
3. Pokój
4. Cierpliwość
5. Łaskawość
6. Dobroć
7. Uprzejmość
8. Cichość
9. Wierność
10. Skromność

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

11. Wstrzeźliwość
12. Czystość

3.3.8. SIEDEM SAKRAMENTÓW ŚWIĘTYCH

1. Chrzest
2. Bierzmowanie
3. Najświętszy Sakrament
4. Pokuta
5. Namaszczenie chorych
6. Święcenia
7. Małżeństwo

3.3.9. TRZY CNOTY BOSKIE

1. Wiara
2. Nadzieja
3. Miłość

3.3.10. CZTERY CNOTY KARDYNALNE

1. Roztropność
2. Sprawiedliwość
3. Umiarkowanie
4. Męstwo

3.3.11. WARUNKI DOBREJ SPOWIEDZI

1. Rachunek sumienia
2. Żal za grzechy
3. Mocne postanowienie poprawy
4. Szczera spowiedź
5. Zadośćuczynienie Panu Bogu i bliźniemu

3.3.12. UCZYNKI MIŁOSIERNE CO DO DUSZY

1. Grzeszących upominać
2. Nieumiejętnych pouczać
3. Wątpiącym dobrze radzić
4. Strapionych pocieszać
5. Krzywdy cierpliwie znosić

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

6. Urazy chętnie darować
7. Modlić się za żywych i umarłych

3.3.13. UCZYNKI MIŁOSIERNE CO DO CIAŁA

1. Głodnych nakarmić
2. Spragnionych napoić
3. Nagich przyodziać
4. Podróżnych w dom przyjąć
5. Więźniów pocieszać
6. Chorych nawiedzać
7. Umarłych pogrzebać

3.3.14. SIEDEM GRZECHÓW GŁÓWNYCH

1. Pycha
2. Chciwość
3. Nieczystość
4. Zazdrość
5. Nieumiarkowanie w jedzeniu i piciu
6. Gniew
7. Lenistwo

3.3.15. GRZECHY PRZECIWKO DUCHOWI ŚWIĘTEMU

1. Grzeszyć, licząc zuchwale na miłosierdzie Boże
2. Rozpaczać albo wątpić w miłosierdzie Boże
3. Sprzeciwiać się uznanej prawdzie chrześcijańskiej
4. Zazdrościć bliźniemu łaski Bożej
5. Mieć zatwardziałe serce wobec zbawiennych napomnień
6. Aż do śmierci odkładać pokutę i nawrócenie

3.3.16. GRZECHY CUDZE

1. Namawiać kogoś do grzechu
2. Nakazywać grzech
3. Zezwalać na grzech
4. Pobudzać do grzechu
5. Pochwalać grzech drugiego
6. Milczeć, gdy ktoś grzeszy
7. Nie karać za grzech

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

8. Pomagać do grzechu
9. Usprawiedliwiać czyjś grzech

3.3.17. GRZECHY WOŁAJĄCE O POMSTĘ DO NIEBA

1. Rozmyślne zabójstwo
2. Grzech sodomski (grzechy nieczyste przeciwko naturze)
3. Uciskanie ubogich, wdów i sierot
4. Zatrzymanie zapłaty sługom i najemnikom za wykonaną pracę

3.3.18. OSTATECZNE RZECZY CZŁOWIEKA

1. Śmierć
2. Sąd Boży
3. Niebo albo piekło

4. NABOŻEŃSTWO DO BOŻEGO MIŁOSIERDZIA

4.1. KORONKA DO BOŻEGO MIŁOSIERDZIA

Na początku:

Ojcie nasz..., Zdrowaś Maryjo..., Wierzę w Boga...

Na dużych paciorkach:

Ojcie Przedwieczny, * ofiaruję Ci Ciało i Krew, * Duszę i Bóstwo * najmilszego Syna Twojego * a Pana naszego Jezusa Chrystusa, * na przebłaganie za grzechy nasze * i całego świata (**1 raz**).

Na małych paciorkach:

Dla Jęgo bolesnej męki * miej miłosierdzie dla nas * i całego świata (**10 razy**).

Na zakończenie:

Święty Boże, * Święty Mocny, * Święty, a Nieśmiertelny, * zmiłuj się nad nami * i nad całym światem (**3 razy**).

O Krwi i Wodo, * któraś wypłynęła z Najświętszego Serca Jezusowego * jako źródł miłosierdzia dla nas, * ufamy Tobie.

Jezu, ufam Tobie (**3 razy**).

Matko Miłosierdzia, módl się za nami!

Św. Janie Pawle II, módl się za nami!

Św. Siostró Faustyno Kowalska, módl się za nami!

Bł. Ks. Michale Sopoćko, módl się za nami!

Wszycy święci i święte Boże, módlcie się za nami!

Wieczny odpoczynek racz im dać Panie, a światłość wiekuista niechaj im świeci (**3 razy**).

Przez miłosierdzie Boże niech odpoczywają w pokoju wiecznym. Amen.

4.2. AKT ZAWIERZENIA ŚWIATA MIŁOSIERDZIU BOŻEMU PRZEZ PAPIEŻA ŚW. JANA PAWŁA II

Boże, Ojczy miłosierny,
który objawiłeś swoją miłość
w Twoim Synu Jezusie Chrystusie,
i wylałeś ją na nas w Duchu Świętym, Pocieszycielu,
Tobie zawierzamy dziś losy świata i każdego człowieka.
Pochyl się nad nami grzesznymi,
ulecz naszą słabość,
przewycięż wszelkie zło,
pozwól wszystkim mieszkańcom ziemi
doświadczyć Twojego miłosierdzia,
aby w Tobie, Trójjedyny Boże,
zawsze odnajdywali źródło nadziei.
Ojczy Przedwieczny,
dla bolesnej męki i zmartwychwstania Twojego Syna,
miej miłosierdzie dla nas i całego świata!
Amen.

5. KULT NASZEGO PANA JEZUSA CHRYSYTA

5.1. LITANIA DO NAJŚWIĘTSZEGO IMIENIA JEZUS

Kyrie, elejson.
Jezu, usłysz nas.

Chryste, elejson. Kyrie, elejson.
Jezu, wysłuchaj nas.

Ojcze z nieba, Boże,
Synu, Odkupicielu świata, Boże,
Duchu Święty, Boże,
Święta Trójco, Jedyne Boże,

zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.

Jezu, Synu Boga żywego,
Jezu, odblasku Ojca,
Jezu, jasności światła wiecznego,
Jezu, królu chwały,
Jezu, słońce sprawiedliwości,
Jezu, Synu Maryi Panny,
Jezu najmilszy,
Jezu przedziwny,
Jezu, Boże mocny,
Jezu, Ojcze na wieki,
Jezu, wielkiej rady zwiastunie,
Jezu najmożniejszy,
Jezu najcierplniejszy,
Jezu najposłuszniejszy,
Jezu cichy i pokornego serca,
Jezu, miłośniku czystości,
Jezu, miłujący nas,
Jezu, Boże pokoju,
Jezu, dawco żywota,
Jezu, cnót przykładzie,
Jezu, pragnący dusz naszych,
Jezu, Boże nasz,
Jezu, ucieczko nasza,
Jezu, Ojcze ubogich,
Jezu, skarbie wiernych,

zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Jezu, dobry pasterzu,
Jezu, światłości prawdziwa,
Jezu, mądrości przedwieczna,
Jezu, dobroci nieskończona,
Jezu, drogo i życie nasze,
Jezu, wesele Aniołów,
Jezu, królu Patriarchów,
Jezu, mistrzu Apostołów,
Jezu, nauczycielu Ewangelistów,
Jezu, męstwo Męczenników,
Jezu, światłości Wyznawców,
Jezu, czystości Dziewic,
Jezu, korono Wszystkich Świętych,

Bądź nam miłościw,
Bądź nam miłościw,

Od zła wszelkiego,
Od grzechu każdego,
Od gniewu Twego,
Od sidła szatańskich,
Od ducha nieczystości,
Od śmierci wiecznej,
Od zaniedbania natchnień Twoich,
Przez tajemnicę świętego Wcielenia Twego,
Przez Narodzenie Twoje,
Przez Dzieciństwo Twoje,
Przez najświętsze życie Twoje,
Przez trudy Twoje,
Przez konanie w Ogrójcu i Mękę Twoją,
Przez krzyż i opuszczenie Twoje,
Przez omdlenie Twoje,
Przez śmierć i pogrzeb Twój,
Przez Zmartwychwstanie Twoje,
Przez Wniebowstąpienie Twoje,
Przez Twoje ustanowienie Najświętszego Sakramentu,
Przez radości Twoje,
Przez chwałę Twoją,

zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.

przepuść nam, Jezu.
wysłuchaj nas, Jezu.

wybaw nas, Jezu.
wybaw nas, Jezu.
wybaw nas, Jezu.
wybaw nas, Jezu.
wybaw nas, Jezu.
wybaw nas, Jezu.
wybaw nas, Jezu.
wybaw nas, Jezu.
wybaw nas, Jezu.
wybaw nas, Jezu.
wybaw nas, Jezu.
wybaw nas, Jezu.
wybaw nas, Jezu.
wybaw nas, Jezu.
wybaw nas, Jezu.
wybaw nas, Jezu.
wybaw nas, Jezu.
wybaw nas, Jezu.
wybaw nas, Jezu.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata,
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata,
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata,

przepuść nam, Jezu.
wysłuchaj nas, Jezu.
zmiłuj się nad nami, Jezu.

Jezu, usłysz nas.

Jezu, wysłuchaj nas.

Módlmy się. Panie Jezu Chryste, któryś rzekł: „Proście, a otrzymacie; szukajcie, a znajdziecie; kołaczcie, a będzie wam utworzone”; † daj nam, prosimy, uczucie swej Boskiej miłości, * abyśmy Cię z całego serca, usty i uczynkiem miłowali i nigdy nie przestawali wielbić. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.

Albo:

Módlmy się. Wszechmogący Boże, obdarz nas ustawiczną bojaźnią i miłością Twojego świętego imienia, * albowiem nigdy nie odmawiasz opieki tym, których utwierdzasz w swojej miłości. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.

5.2. LITANIA DO NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANA JEZUSA

Kyrie, elejson.

Chryste, elejson.

Kyrie, elejson.

Chryste, usłysz nas.

Chryste, wysłuchaj nas.

Ojcze z nieba, Boże,
Synu, Odkupicielu świata, Boże,
Duchu Święty, Boże,
Święta Trójco, Jedyny Boże,

zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.

Serce Jezusa, Syna Ojca Przedwiecznego,
Serce Jezusa, w łonie Matki Dziewicy
przez Ducha Świętego utworzone,
Serce Jezusa, ze Słowem Bożym istotowo zjednoczone,
Serce Jezusa, nieskończonego majestatu,
Serce Jezusa, świątynio Boga,
Serce Jezusa, przybytku Najwyższego,
Serce Jezusa, domie Boży i bramo niebios,
Serce Jezusa, gorejące ognisko miłości,

zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Serce Jezusa, sprawiedliwości i miłości skarbnico,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, dobroci i miłości pełne,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, cnót wszelkich bezdenna głębinno,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, wszelkiej chwały najgodniejsze,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, królu i zjednoczenie serc wszystkich,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, w którym są	
wszystkie skarby mądrości i umiejętności,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, w którym mieszka cała pełnia Bóstwa,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, w którym sobie Ojciec bardzo upodobał,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, z którego pełni wszyscyśmy otrzymali,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, odwieczne upragnienie świata,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, cierpliwe i wielkiego miłosierdzia,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, hojne dla wszystkich, którzy Cię wzywają,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, źródło życia i świętości,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, przebłaganie za grzechy nasze,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, zelżywością napełnione,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, dla nieprawości naszych starte,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, aż do śmierci posłuszne,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, włóczęgią przebite,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, źródło wszelkiej pociechy,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, życie i zmartwychwstanie nasze,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, pokoju i pojednanie nasze,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, krwawa ofiara grzeszników,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, zbawienie ufających Tobie,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, nadziejo w Tobie umierających,	zmiłuj się nad nami.
Serce Jezusa, rozkoszy wszystkich Świętych,	zmiłuj się nad nami.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata,	przepuść nam, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata,	wysłuchaj nas, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata,	zmiłuj się nad nami.

K. Jezu, cichy i pokornego serca.

W. Uczyni serca nasze według Serca Twego.

Módlmy się. Wszchemogący, wieczny Boże, wejrzyj na Serce najmilszego Syna swego i na chwałę, i zadośćuczynienie, jakie w imieniu grzeszników Ci składa, †daj się przebłagać tym, którzy zebrzą Twojego miłosierdzia, * i racz udzielić przebaczenia w imię tegoż Syna swego, Jezusa Chrystusa, który z Tobą żyje i króluje na wieki wieków. Amen.

5.3. ANTYFONA DO SERCA TWOJEGO

Do Serca Twojego uciekamy się Jezu, Boski Zbawicielu! Naszymi grzechami racz się nie zrażać, o Panie Świąty! Ale od wszelakich złych czynów racz nas zawsze zachować, Boże łaskawy i najlitościwszy! O Jezu! O Jezu! O Jezu dobry, Zbawicielu słodki, Pośredniku Boski, jedyna ucieczko nasza! W Sercu Swoim racz nas obmyć, do Serca Swojego racz nas przytulić. W Swym Sercu na wieki racz nas zachować!

O Jezu! O Jezu! O Jezu dobry! Zbawicielu słodki, Pośredniku Boski, jedyna ucieczko nasza!

5.4. AKT POŚWIĘCENIA RODZAJU LUDZKIEGO NAJŚWIĘTSZEMU SERCU PANA JEZUSA

O Jezu Najśłodszy, Odkupicielu rodzaju ludzkiego, wejrzyj na nas, korzących się u stóp Twego ołtarza.

Twoją jesteśmy własnością i do Ciebie należeć chcemy.

Oto dzisiaj każdy z nas oddaje się dobrowolnie Najświętszemu Sercu Twemu, aby jeszcze ściślej zjednoczyć się z Tobą. Wielu nie zna Ciebie wcale, wielu odwróciło się od Ciebie, wzgardziwszy przykazaniami Twymi. Zlituj się nad jednymi i drugimi, o Jezu Najłaskawszy, i pociągnij wszystkich do świętego Serca swego, Królem bądź nam, o Panie, nie tylko wiernym, którzy nigdy nie odstąpili od Ciebie, ale i synom marnotrawnym, którzy Cię opuścili.

Spraw, aby do domu rodzicielskiego wrócili co prędkiej i nie zginęli z nędzy i głodu.

Króluj tym, których albo błędne mniemania uwiodły, albo niezgoda oddziela; przywieź ich do przystani prawdy i jedności wiary, aby rychło nastąpiła jedna owczarnia i jeden pasterz. Użycz Kościołowi Twemu bezpiecznej wolności. Udziel wszystkim narodom spokoju i ładu. Spraw, aby ze wszystkiej ziemi, od końca do końca, jeden brzmiał głos:

Chwała bądź Bożemu Sercu, przez które stało się nam zbawienie; Jemu cześć i chwała na wieki. Amen.

5.5. LITANIA DO NAJDRÓŻSZEJ KRWI CHRYSTUSA

Kyrie, elejson.

Chryste, elejson.

Chryste, usłysz nas.

Kyrie, elejson.
Chryste, wysłuchaj nas.

Ojcze z nieba, Boże,
Synu, Odkupicielu świata, Boże,
Duchu Święty, Boże,
Święta Trójco, Jedyny Boże,

zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.

Krwi Chrystusa, Jednorodzonego Syna Ojca Przedwiecznego,
Krwi Chrystusa, wcielonego Słowa Bożego,
Krwi Chrystusa, nowego i wiecznego Przymierza,
Krwi Chrystusa, przy konaniu w Ogrójcu spływająca na ziemię,
Krwi Chrystusa, tryskająca przy biczowaniu,
Krwi Chrystusa, brocząca spod cierniowej korony,
Krwi Chrystusa, przelana na Krzyżu,
Krwi Chrystusa, zapłato naszego zbawienia,
Krwi Chrystusa, bez której nie ma przebaczenia,
Krwi Chrystusa, która poisz i oczyszczasz dusze w Eucharystii,
Krwi Chrystusa, źródłu miłosierdzia,
Krwi Chrystusa, zwyciężająca złe duchy,
Krwi Chrystusa, męstwo Męczenników,
Krwi Chrystusa, mocy Wyznawców,
Krwi Chrystusa, rodząca Dziewice,
Krwi Chrystusa, ostojo zagrożonych,
Krwi Chrystusa, ochłodo pracujących,
Krwi Chrystusa, pociecho płaczących,
Krwi Chrystusa, nadziejo pokutujących,
Krwi Chrystusa, otucho umierających,
Krwi Chrystusa, pokoju i słodyczy serc naszych,
Krwi Chrystusa, zadatku życia wiecznego,
Krwi Chrystusa, wybawienie dusz z otchłani czyśćcowej,
Krwi Chrystusa, wszelkiej chwały i czci najgodniejsza,

wybaw nas.
wybaw nas.
wybaw nas.
wybaw nas.
wybaw nas.
wybaw nas.
wybaw nas.
wybaw nas.
wybaw nas.
wybaw nas.
wybaw nas.
wybaw nas.
wybaw nas.
wybaw nas.
wybaw nas.
wybaw nas.
wybaw nas.
wybaw nas.
wybaw nas.
wybaw nas.

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata,
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata,
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata,

przepuść nam, Panie.
wysłuchaj nas, Panie.
zmiłuj się nad nami.

K. Odkupiłeś nas, Panie, Krwią swoją.

W. I uczyniłeś nas Królestwem Boga naszego.

Módlmy się. Wszechmogący, wieczny Boże, Ty Jednorodzonego Syna swego ustanowiłeś Odkupicielem świata i Krwią Jego dałeś się przebłagać, † daj nam, prosimy, godnie czcić zapłatę naszego zbawienia i dzięki niej doznawać obrony od zła doczesnego na ziemi, * abyśmy wiekuistym szczęściem radowali się w niebie. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

5.6. DROGA KRZYŻOWA

Droga krzyżowa odprawiona w czasie rekolekcji wielkopostnych, przeżywanych pod przewodnictwem kardynała Karola Wojtyły w 1976 roku w Watykanie, przy udziale papieża bł. Pawła VI (1963-1978).

Wprowadzenie

W tym rozważaniu postaramy się iść śladami Pana na drodze, która wiodła z pretorium Piłata do Wzgórza Trupich Czaszek, zwanego po hebrajsku „Golgota” (J 19,17). Do dzisiaj tę drogę nawiedzają pielgrzymi z całego świata przybywający do Ziemi Świętej. Szedł nią również nasz Ojciec Święty (Paweł VI), otoczony olbrzymim tłumem tubylców i przybyszów. Droga krzyżowa Pana naszego Jezusa Chrystusa jest historycznie przywiązana do tych miejsc, po których prowadziła. Równocześnie jest ona przeniesiona na bardzo wiele miejsc, gdzie wyznawcy Boskiego Mistrza pragną w duchu postępować za Nim, podobnie jak na drodze jerozolimskiej. W sanktuariach takich jak Kalwaria Zebrzydowska pobożność pasyjna wiernych rozbudowała nabożeństwo drogi krzyżowej do wielu stacji. Zwyczajnie jest tych stacji w naszych kościołach czternaście; podobnie jak w Jerozolimie, pomiędzy pretorium a bazyliką Grobu Chrystusowego. Teraz więc zatrzymajmy się przy nich w duchu i rozważajmy Mękę Pana Jezusa dźwigającego krzyż.

Stacja I – Pan Jezus przez Piłata na śmierć skazany

Wyrok Piłata został wydany pod naciskiem arcykapłanów i tłumu. Wyrok śmierci przez ukrzyżowanie miał zaspokoić ich żądania; miał być odpowiedzią na wołanie: „... ukrzyżuj Go, ukrzyżuj!” (Mk 15,13-14 i par.). Namiestnik rzymski odciął się w swoim poczuciu od tego wyroku, umywając ręce. Podobnie jak odciął się uprzednio od słów Chrystusa, w których Królestwo Boże utożsamia On z prawdą, z daniem świadectwa prawdzie (J 18,38). I w jednym, i w drugim wypadku Piłat usiłował zachować niezależność, stanął niejako „na boku”, ale były to tylko pozory.

Zarówno ten krzyż, na który skazał Jezusa z Nazaretu (J 19,16), jak i prawda Jego Królestwa (J 18,36-37) przeszła – musiała przejść – przez sam rdzeń ludzkiego jestestwa rzymskiego namiestnika. Taka była i taka jest Rzeczywistość, od której nie można usunąć się na bok, zejść na margines.

A to, że Jezus, Syn Boży, był pytany o swoje Królestwo, że był o nie posądzony przez człowieka, że był za nie skazany na śmierć – to wszystko stanowi początek ostatecznego świadectwa o Bogu, który „tak umiłował świat” (por. J 3,16).

Stajemy wobec tego świadectwa i wiedzy, że nie wolno nam umywać rąk.

Stacja II – Pan Jezus przyjmuje krzyż

Rozpoczyna się egzekucja, czyli wykonanie wyroku. Skazanego na ukrzyżowanie Jezusa trzeba obarczyć krzyżem, podobnie jak dwóch innych skazańców, którzy mają być objęci tą samą egzekucją. „Policzony został pomiędzy przestępców” (Iz 53,12). Podchodzi więc, aby stanąć pod krzyżem, mając całe ciało straszliwie poszarpane i pokaleczone, ociekając krwią na twarzy spod cierniowej korony; „Ecce Homo” (J 19,5). Jest w Nim cała prawda o Synu Człowieczym wypowiedziana przez proroków, prawda o Słudze Jahwe, zapowiedziana przez Izajasza; „Zdruzgotany za nasze winy [...]. W Jego ranach jest nasze zdrowie” (Iz 53,5). I jest w Nim jakaś zdumiewająca konsekwencja tego, co człowiek uczynił ze swoim Bogiem. Piłat mówi: „Ecce Homo” (J 19,5): Popatrzcie, co uczyniliście z człowiekiem! A poprzez to stwierdzenie przemawia jakby inny jeszcze głos, który zdaje się mówić: Popatrzcie, co w tym Człowieku uczyniliście ze swoim Bogiem!

Przejmujące zaiste zbliżenie. Przejmująca interferencja głosu tego, którego słuchamy z zapisu historii – i tego, który dochodzi do nas poprzez świadomość wiary. „Ecce Homo”.

„Jezus zwany Mesjaszem” (Mt 27,17) bierze krzyż na swoje ramiona (J 19,17). Egzekucja rozpoczęta.

Stacja III – Pan Jezus pierwszy raz upada pod krzyżem

Jezus upada pod krzyżem; upada na ziemię. Nie uruchamia swych nadludzkich sił, nie uruchamia mocy anielskich. „Czy myślisz, że nie mógłbym prosić Ojca mojego, a zaraz wystawiłby Mi więcej niż dwanaście zastępów aniołów?” (Mt 26,53). Nie prosi o to. Skoro raz przyjął kielich z rąk Ojca (Mk 14,36 i par.), chce go wypić do dna, właśnie tego chce. Dlatego nie uruchamia żadnych nadludzkich mocy, choć ma je do dyspozycji. Mogą się dziwić ci, którzy patrzyli, jak rozkazywał ludzkim słabościom, kalectwom, chorobom, śmierci samej. A teraz – czyż przeczy tamtemu wszystkiemu? Przecież; „...myśmy się spodziewali” – powiedzą po kilku

dniach uczniowie w drodze do Emaus (por. Łk 24,21). „Jeśli jesteś Synem Bożym...” (Mt 27,40) – będą prowokowali członkowie Sanhedrynu., „Innych ocalał, siebie samego nie może ocalić?” (Mk 15,31; Mt 27,42) – zawoła tłum.

A On przyjmuje wszystkie te słowa, które zdają się unicestwiać cały sens Jego misji, słów wypowiedzianych, cudów dokonanych. Przyjmuje te wszystkie słowa. Nie chce im niczego przeciwstawić. Chce, aby był zelżony; chce się słańać; chce upadać pod krzyżem: chce. Jest do końca, do każdego szczegółu wierny temu słowu: „Nie moja, ale Twoja wola niech się stanie” (por. Łk 22,42 i par.).

Bóg wyprowadził zbawienie ludzkości z upadków Chrystusa pod krzyżem.

Stacja IV – Pan Jezus spotyka Matkę swoją

Matka. Maryja na drodze krzyżowej spotyka Syna. Jego krzyż staje się Jej krzyżem, Jego ponizenie, hańba publiczna – Jej ponizeniem. Taki jest ludzki porządek spraw, tak to muszą odczuwać otaczający ludzie i tak to trafia do Jej serca: „...a duszę Twoją przeniknie miecz” (Łk 2,35). Słowa wypowiedziane wówczas, gdy Jezus miał czterdzieści dni, w tej chwili się spełniają. W tej chwili dosięgają takiej pełni, jak nigdy przedtem. Idzie więc Maryja, przebita tym niewidzialnym mieczem, w stronę Kalwarii swojego Syna i swojej własnej. Pobożność chrześcijańska widzi Ją z owym mieczem w sercu i w ten sposób maluje lub rzeźbi: Mater Dolorosa.

O Ty, któraś współcierpiała! – powtarzają wierni. Czują, że trzeba tak właśnie wyrazić tajemnicę tego cierpienia. Chociaż jest ono Jej własne, choć dotyka Ją samą w głębi Jej macierzyńskiej istoty – to jednak pełną prawdę o niej wyrażamy mówiąc, że jest współcierpieniem. Należy do tej samej tajemnicy, stanowi poniekąd jedność z cierpieniem Syna.

Stacja V – Szymon Cyrenejczyk pomaga Panu Jezusowi

Szymon z Cyreny wezwany do dźwignia krzyża (por. Mk 15,21; Łk 23,26) z pewnością nie chciał go dźwigać. Został więc przymuszony. Szedł obok Chrystusa pod tym samym ciężarem i użyczał swoich barków, skoro barki Skazańca okazywały się za słabe. Był tak blisko, bliżej niż Maryja, bliżej niż Jan, którego – choć był mężczyzną – nie wezwano, aby pomagał. Wezwano jego, „Szymona z Cyreny, ojca Aleksandra i Rufina” – jak zanotuje św. Marek (Mk 15,21). Wezwano i przymuszono.

Jak długo trwał ten przymus? Jak długo tak szedł obok, zaznaczając, że nic go nie łączy ze Skazańcem i z Jego winą, i z Jego karierą? Jak długo tak szedł, wewnętrznie oddzielony ścianą obojętności dla człowieka, który cierpi?, „Byłem nagi, byłem spragniony, byłem więźniem” (por. Mt 25,35.36); dźwigałem krzyż [...], czy wzięłeś go ze Mną, czy naprawdę do końca wzięłeś go ze Mną?

Nie wiadomo. Św. Marek tylko podaje imiona synów Cyrenejczyka, a tradycja utrzymuje, że należeli oni do wspólnoty chrześcijan otaczających św. Piotra (por. Rz 16,13).

Stacja VI – Weronika ociera twarz Pana Jezusa

Tradycja też doniosła nam o Weronice. Może jest ona jakimś dopowiedzeniem sprawy Cyrenejczyka. Bo tutaj właśnie wiadomo, że chociaż jako niewiasta nie stanęła do dźwigania krzyża, nie została też do tego przymuszona – to przecież z całą pewnością ona wzięła z Jezusem krzyż. Wzięła tak, jak umiała, jak w danej chwili mogła, jak dyktowało jej serce: otarła Jego twarz.

Jak podaje dalej Tradycja, a szczególnie ten wydaje się łatwo wytłumaczalny, na płótnie, którym tę twarz otarła, odbiło się Oblicze Chrystusa. Właśnie dlatego, że było tak bardzo skrwawione i spocone, mogło pozostawić swój ślad i zarys.

Jednakże sens tego szczegółu można odczytać jeszcze inaczej, gdy nawiążemy do eschatologicznej mowy Chrystusa. Wielu zapewne jest takich, którzy wtedy zapytają: „Panie, kiedyśmy Ci to uczynili?”. A Jezus odpowie: „Wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili” (por. Mt 25, 37-40). Odbija bowiem Zbawiciel swe podobieństwo na każdym, nawet najmniejszym uczynku miłości, tak jak na chuście Weroniki.

Stacja VII – Pan Jezus drugi raz upada pod krzyżem

„Ja zaś jestem robak, a nie człowiek, pośmiewisko ludzkie i wzgardzony u ludu” (Ps 22/21, 7). Słowa psalmisty – proroka, znajdują swe pełne urzeczywistnienie na tych ciasnych, stromych uliczkach Jerozolimy, w ciągu ostatnich godzin, które dzielą to miasto od rozpoczęcia Paschy. A wiadomo, że takie godziny przed świętem bywają także gorączkowe. I uliczki są zatłoczone. W takim kontekście spełniają się słowa psalmisty, chociaż nikt o tym nie myśli. Nie zdają sobie z tego z pewnością sprawy ci, którzy okazują wzdargę, dla których stał się pośmiewiskiem ten upadający znowu – po raz drugi pod krzyżem – Jezus z Nazaretu.

A On tego chce; chce spełnienia proroctwa. Więc upada z wysiłku, upada z wycieńczenia. Upada z woli Ojca, która się także wyraziła w słowach proroka: upada ze swej woli, bo „jakże spełnią się Pisma?” (Mt 26,54); „Jam jest robak, a nie człowiek” (Ps 2/21, 7). A więc nawet nie „Ecce Homo” (J 19,5); jeszcze więcej, jeszcze gorzej.

Jednakże robak nie tylko pełza przyłgnięty do ziemi, gorzej od człowieka, który jak król stworzenia kroczy po jej powierzchni. Robak także toczy drewno

i jak robak toczy sumienie człowieka wyrzut za grzech. Wyrzut za drugi upadek Chrystusa.

Stacja VIII – Pan Jezus upomina płaczące niewiasty

Oto wezwanie do żalu, do prawdziwego żalu, do opłakiwania w prawdzie złych uczynków. Jezus mówił do córek jerozolimskich, które płaczą na Jego widok: „Nie płaczcie nade Mną, ale nad sobą i nad synami waszymi” (Łk 23,28). Nie można się ślizgać po powierzchni zła, trzeba sięgać do jego korzenia, do przyczyn, do całej wewnętrznej prawdy sumienia.

Właśnie to chce powiedzieć Jezus dźwigający krzyż, który zawsze „wiedział, co jest w człowieku” (por. J 2,25) – i zawsze wie, co jest w człowieku. Dlatego On musi pozostawać zawsze najbliższym świadkiem naszych czynów i sądów o tych czynach, które wydajemy we własnym sumieniu. Może nawet daje nam poznać, że trzeba, aby te sądy były spokojne, trzeźwe, obiektywne – mówi:, „...nie płaczcie” – a równocześnie związane z całą wymową tej prawdy, że On dźwiga krzyż.

O życie w prawdzie, o chodzenie w prawdzie, błagam Cię, Panie!

Stacja IX – Pan Jezus po raz trzeci upada pod krzyżem

„Uniżył samego siebie, stawszy się posłusznym aż do śmierci, i to śmierci krzyżowej” (Flp 2,8). Każda stacja tej drogi jest jakimś kamieniem milowym tego posłuszeństwa i tego wyniszczenia.

Miarę wyniszczenia uświadamiamy sobie, gdy zaczynamy iść za słowami proroka: „Jahwe zwałił na Niego winy nas wszystkich... Wszyscyśmy pobłądzili jak owce, każdy z nas się obrócił ku własnej drodze; a Jahwe zwałił na Niego winy nas wszystkich” (Iz 53,6).

Miarę wyniszczenia uświadamiamy sobie, gdy widzimy, że znów – po raz trzeci już – upada pod krzyżem. Uświadamiamy sobie, gdy rozważamy, kim jest Ten padający, leżący w prochu ulicy pod krzyżem, przy stopach nieprzyjanych ludzi, którzy nie szczedzą Mu wszelkich upokorzeń i zniewag...

Kim jest Ten upadający? Kim jest Jezus Chrystus? „On, istniejąc w postaci Bożej, nie skorzystał ze sposobności, aby być na równi z Bogiem, lecz ogołocił samego siebie, przyjąwszy postać sługi, stawszy się podobnym do ludzi, a w zewnętrznym przejawie uznany za człowieka, uniżył samego siebie, stawszy się posłusznym aż do śmierci – i to śmierci krzyżowej” (Flp 2,6-8).

Stacja X – Pan Jezus z szat obnażony

Gdy Jezus na Golgocie zostaje z szat obnażony (por. Mk 15,24 par.), myśli nasze zwracają się do Jego Matki, biegną jakby do samych początków tego Ciała, które już teraz, przed ukrzyżowaniem, stanowi jedną wielką ranę (por. Iz 52,14). Tajemnica Wcielenia: Syn Boży przyjmuje Ciało w łonie Dziewicy (por. Mt 1,23; Łk 1,26-38). Syn Boży mówi do Ojca słowami psalmu: „Całopalenia i ofiary za grzech nie podobały się Tobie, aleś mi utworzył ciało” (Ps 40/39 8.7; Hbr 10,6.5). Ciało człowieka wyraża jego duszę. Ciało Chrystusa wyraża miłość Ojca. „Wtedy rzekłem: oto idę, abym spełniał wolę Twoją” (Ps 40/39, 9; Hbr 10,7). „Ja zawsze czynię to, co się Jemu [Ojcu] podoba” (J 8,29). To ciało obnażone pełni wolę Syna i wolę Ojca każdą raną, każdym drgnieniem bólu, każdym zszarpanym mięśniem, każdą strugą krwi, która z Niego się toczy; całym wyczerpaniem ramion, zmiażdżeniem szyi i barków i strasznym bólem skroni. To Ciało pełni wolę Ojca, gdy jest odarte z odzienia i traktowane jak przedmiot kaźni – gdy kryje w sobie ogromny ból sprofanowanego człowieczeństwa.

Na przeróżne sposoby profanowane bywa i dzisiaj ciało człowieka.

Musimy myśleć przy tej stacji o Matce Chrystusa, bo pod Jej sercem, a potem w Jej oczach i w Jej dłoniach Ciało Syna Bożego doznało pełnej czci.

Stacja XI – Pan Jezus przybity do krzyża

„Przebodli ręce moje i nogi moje, policzyli wszystkie kości moje” (Ps 22/21,17 i 18). „Policzyli” – jakże prorocze słowo. Wiadomo przecież, że to Ciało jest zapłatą. Zapłatą wielką jak całe to Ciało: i ręce, i nogi, i każda z kości. Cały Człowiek w największym napięciu: szkielet, mięśnie, system nerwowy, każdy organ, każda komórka – w szczytowym napięciu. „Ja, gdy zostanę nad ziemię wywyższony, przyciągnę wszystkich do siebie” (J 12,32) – oto słowa wyrażające pełną rzeczywistość ukrzyżowania. Wchodzi w nią i w to straszliwe napięcie, które przenika ręce i nogi, i wszystkie kości; w straszliwe napięcie Ciała, które przybito jak przedmiot do belek krzyża, aby się wyniszczyło do końca w śmiertelnych konwulsjach. W tę samą rzeczywistość ukrzyżowania wchodzi cały świat, który Jezus ma pociągnąć ku sobie (por. J 12,32). Świat przejawia w sobie ciężenie Ciała zwisającego prawem bezwładności w dół.

Z tego właśnie ciężenia pochodzi męka Ukrzyżowanego: „Wy jesteście z niskości, a ja jestem z wysoka” (J 8,23). Pierwsze Jego słowa na krzyżu są następujące: „Ojcze, przebacz im, bo nie wiedzą, co czynią” (Łk 23,34).

Stacja XII – Pan Jezus umiera na krzyżu

Chrystus przybity do krzyża, obezwładniony w tej straszliwej pozycji, wzywa Ojca (por. Mk 15,34; Mt 27,46; Łk 23,46). Wszystkie te wezwania świadczą, że stajemy z Nim jedno. „Ja i Ojciec jedno jesteśmy” (J 10,30), „Kto Mnie zobaczył, zobaczył także i Ojca” (J 14,9). „Ojciec mój działa aż do tej chwili – i Ja działam” (J 5,17).

Oto najwyższe, szczytowe działanie Syna w zjednoczeniu z Ojcem. Tak: w zjednoczeniu. W najwyższym zjednoczeniu właśnie wówczas, gdy woła: „Eli, Eli lamma sabachtani – Boże mój, Boże mój, czemuś Mnie opuścił?” (Mk 15,34; Mt 27,46). Działanie to wyraża się pionem korpusu, wyprostowanego wzdłuż pionowej belki krzyża, i poziomym ramionem, napiętym wzdłuż belki poprzecznej. Człowiek, który patrzy na te ramiona, może pomyśleć, że z najwyższym wysiłkiem ogarniają one człowieka i świat.

Ogarniają!

Oto Człowiek. Oto Sam Bóg: „...w Nim żyjemy, ruszamy się i jesteśmy” (Dz 17,28). W Nim, w tych rozpiętych wzdłuż poprzecznej belki krzyża ramionach.

Tajemnica odkupienia.

Stacja XIII – Pan Jezus zdjęty z krzyża

Kiedy ciało Jezusa zostaje zdjęte z krzyża i złożone w ramionach Matki, wówczas staje nam znów przed oczyma ta chwila, w której Maryja przyjęła pozdrowienia Gabriela: „Oto poczniesz i porodzisz Syna, któremu nadasz imię Jezus [...], a Pan Bóg da Mu tron Jego praojca Dawida [...], a Jego panowaniu nie będzie końca” (Łk 1,31-33). Maryja powiedziała tylko: „Niech mi się stanie według słowa Twojego” (Łk 1,38); jakby już wtedy chciała wyrazić to, co teraz przeżywa.

W Tajemnicy Odkupienia łączą się z sobą Łaska, czyli Dar Boga samego, oraz „zapłata” ludzkiego serca. Jesteśmy w tej Tajemnicy obdarowani Darem z wysokości (por. Jk 1,17), a zarazem kupieni zapłatą Syna Bożego, Jezusa Chrystusa (por. 1 Kor 6,20; 7,23; Dz 20,28).

A Maryja, która najbardziej została obdarowana, najpełniej też płaci sercem.

Z tym zaś łączy się przedziwna obietnica, którą wypowiedział Symeon w czasie ofiarowania Jezusa w świątyni: „A duszę twoją własną przeniknie miecz, by wyszły na jaw zamysły serc wielu” (Łk 2,35).

Także i to się spełnia. Ileż ludzkich serc odsłania się przed sercem tej Matki, które tak wielką złożyło zapłatę.

A Jezus znowu cały jest w Jej ramionach. Tak było w stajence betlejemskiej (por. Łk 2,16), w czasie ucieczki do Egiptu (por. Mt 2,14), w Nazarecie (por. Łk 2,39-40) – tak znowu jest i teraz: Pieta.

Stacja XIV – Pan Jezus złożony w grobie

Od chwili, gdy człowiek przez grzech odsunięty został od drzewa życia (por. Rdz 3), ziemia stała się cmentarzem. Ile ludzi, tyle grobów. Wielka planeta mogił. Wśród tych grobów jest jeden, który znajdował się w pobliżu Kalwarii, a był własnością Józefa z Arymatei (por. Mt 27,69). Do tego grobu, darowanego przez życzliwego człowieka, złożono Ciało Jezusa po zdjęciu z krzyża (por. Mk 15,42-46 i par.). A składano je w pośpiechu, ażeby zdążyć przed świętem Paschy (por. J 19,31), które rozpoczynało się o zmierzchu dnia.

Wśród wszystkich grobów rozsianych po kontynentach naszej planety jest jeden Grób, w którym Syn Boży, Człowiek, Jezus Chrystus, zadał śmierć ludzkiej śmierci. „O mors! ero mors tua!” (I antyfony z *Laudes W. Soboty*). Drzewo Życia, od którego odsunięty został człowiek przez grzech, objawiło się ludziom na nowo w Ciele Chrystusa. „Jeśli by kto pożywał tego chleba, żyć będzie na wieki, a chlebem, który Ja mu dam, jest ciało moje na życie świata” (J 6,51).

I chociaż nadal nasza planeta zaludnia się grobami ludzi, choć rośnie cmentarzysko, na którym człowiek z prochu powstały w proch się obraca (por. Rdz 3,19) – to przecież wszyscy ludzie, którzy patrzą w stronę Grobu Jezusa Chrystusa żyją w nadziei zmartwychwstania.

6. KULT NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY

6.1. GODZINKI O NIEPOKALANYM POCZĘCIU NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY

Jutrznia

Zacznijcie wargi nasze, chwalić Pannę świętą,
Zacznijcie opowiadać cześć jej niepojętą.
Przybądź nam miłościwa pani, ku pomocy,
A wyrwij nas z potężnych nieprzyjaciół mocy.
Chwała Ojcu, Synowi Jego Przedwiecznemu,
I równemu Im w Bóstwie Duchowi Świętemu.
Jak była na początku i zawsze i ninie,
Niech Bóg w Trójcy Jedyny na wiek wieków słyńie.

Hymn

Zawitaj Pani świata, niebieska Królowa,
Witaj, Panno nad panny, gwiazdo porankowa!
Zawitaj, pełna łaski, prześliczna światłości,
Pani, na pomoc świata śpiesz się, zbaw nas z złości!
Ciebie Monarcha wieczny od wieków swojemu,
Za Matkę obrał Słowu Jednorodzonemu;
Przez które ziemi okrąg i nieba ogniste,
I powietrze i wody stworzył przezroczyste,
Ciebie, Oblubienicę przyozdobił sobie,
Bo przestępstwo Adama nie ma prawa w Tobie.

K.: Wybrał Ją Bóg i wywyższył ponad wszystko,

W.: I wziął Ją na mieszkanie do przybytku swego.

K.: Pani, wysłuchaj modlitwy nasze,

W.: A wołanie nasze niech do Ciebie przyjdzie.

MÓDLMY SIĘ: Święta Maryjo, Królowo niebieska, Matko Pana naszego Jezusa Chrystusa i Pani świata, która nikogo nie opuszczasz i nikim nie gardzisz, wejrzyj na nas, Pani nasza, łaskawym okiem miłosierdzia swego i uproś nam u Syna swego miłego odpuszczenie wszystkich grzechów naszych, abyśmy, którzy teraz święte

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Twoje Niepokalane Poczęcie nabożnym sercem rozpamiętywamy, wiecznego błogosławieństwa zapłatę w niebie otrzymać mogli; co niechaj da Ten, któregoś Ty o Panno, porodziła, Syn Twój, a Pan nasz Jezus Chrystus, który z Ojcem i Duchem Świętym żyje i króluje w Trójcy Świętej jedyny, Bóg na wieki wieków.

W.: Amen.

K.: Pani, wysłuchaj modlitwy nasze,

W.: A wołanie nasze niech do Ciebie przyjdzie.

K.: Błogosławmy Panu,

W.: Bogu chwała.

P.: A dusze wiernych zmarłych przez miłosierdzie Boże
niech odpoczywają w pokoju.

W.: Amen.

Pryma

Przybądź nam miłościwa Pani, ku pomocy...

Hymn

Zawitaj Panno mądra, domie poświęcony,
Siedmioma kolumnami pięknie ozdobiony.

Od wszelakiej zarazy świata ochroniona,
Pierwej święta w żywocie matki, ni zrodzona.

Tyś Matką wszech żyjących, Tyś jest Świętych drzwiami;

Nowa gwiazdo z Jakuba, Tyś nad Aniołami.

Ogromna czartu jesteś, w szyku obóz silny,
Bądź chrześcijan ucieczką i port nieomylny.

K.: Sam Ją stworzył w Duchu Świętym,

W.: I wyniósł ją nad wszystkie dzieła rąk swoich.

K.: Pani, wysłuchaj modlitwy nasze,

W.: A wołanie nasze niech do Ciebie przyjdzie.

MÓDLMY SIĘ: Święta Maryjo, Królowo niebieska...

Tercja

Przybądź nam miłościwa Pani, ku pomocy...

Hymn

Witaj arko przymierza, tronie Salomona,
Tęczo wszechmocną ręką, z pięknych farb złożona.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Tyś krzak Mojżeszów boskim ogniem gorejąca,
Tyś różdżka Aaronowa, śliczny kwiat rodząca.
Brama rajska zamknięta, runo Gedeona,
Tyś niezwykniętego plastr miodu Samsona.
Przystało, aby Cię Syn tak zacny od winy
Pierworodnej zachował i zmył Ewinej.
Który Ciebie za matkę obierając sobie,
Chciał, by przywara grzechu nie powstała w Tobie.

K.: Ja mieszkam na wysokościach,

W.: I tron mój w słupie obłoku.

K.: Pani, wysłuchaj modlitwy naszej,

W.: A wołanie nasze niech do Ciebie przyjdzie.

MÓDLMY SIĘ: Święta Maryjo, Królowo niebieska...

Seksta

Przybądź nam miłościwa Pani, ku pomocy...

Hymn

Witaj świątynio Boga w Trójcy jedynej,
Tyś raj Aniołów, pałac wstydu panieńskiego.
Pociecho utrapionych, ogrodzie wdzięczności,
O palmo cierpliwości, o cedrze czystości!
Ziemia jesteś kapłańska i błogosławiona,
Święta i pierworodną zmasą nie dotknięta.
Miasto Pańskie i brama na wschód wystawiona,
Wszelkąś łaską, jedyna Panno, wypełniona.

K.: Jak lilia między cierniem,

W.: Tak przyjaciółka moja między córkami Adamowymi.

K.: Pani, wysłuchaj modlitwy naszej,

W.: A wołanie nasze niech do Ciebie przyjdzie.

MÓDLMY SIĘ: Święta Maryjo, Królowo niebieska...

Nona

Przybądź nam miłościwa Pani, ku pomocy...

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Hymn

Witaj, miasto ucieczki, wieżo utwierdzona,
Dawidowa basztami i bronią wzmocniona.
Tyś przy poczęciu ogniem miłości pałała,
Przez Cię władza piekielnych mocarzów stała.
O mężna biołogłowo, Judyt wojująca.
Od niewoli okrutnej lud swój ratująca.
Rachel ożywiciele Egiptu nosiła,
Nam Zbawiciela świata Maryja powiła.

K.: Wszystka piękna jesteś przyjaciółko moja,
W.: A zmaza pierworodna nigdy w Tobie nie powstała.
K.: Pani, wysłuchaj modlitwy nasze,
W.: A wołanie nasze niech do Ciebie przyjdzie.

MÓDLMY SIĘ: Święta Maryjo, Królowo niebieska...

Nieszpory

Przybądź nam miłościwa Pani, ku pomocy...

Hymn

Witaj światło z Gabaon, coś zwycięstwo dało,
Z Ciebie Słowo Przedwieczne w ciało się przybrało.
Aby człowiek z padołu powstał wywyższony,
Niewiele od Aniołów jest on umniejszony.
Słońca tego promieniami Maryja jaśniej,
W poczęciu swym, jak złota zorza światłem sieje.
Między cierniem lilija kruszy łeb smokowi,
Piękna jak w pełni księżyc, świeci człowiekowi.

K.: Jam sprawiła na niebie, aby wschodziła światłość nieustająca,
W.: I jako mgła okryłam wszystką ziemię.
K.: Pani, wysłuchaj modlitwy nasze,
W.: A wołanie nasze niech do Ciebie przyjdzie.

MÓDLMY SIĘ: Święta Maryjo, Królowo niebieska...

Kompleta

Niech nas Syn Twój, o Pani, do siebie nawróci,
A swoje zagniewanie niech od nas odwróci.

Przybądź nam miłościwa Pani, ku pomocy...

Hymn

Witaj, Matko szlachetna w panieńskiej czystości,
Gwiazdami uwieńczona, Pani łaskawości.
Niepokalana, czystsza niżli Aniołowie,
Po prawej ręce Króla stoisz w złotogłowie.
O Rodzicielko łaski, nadziejo grzeszących,
O jasna gwiazdo morska, o porcie tonących.
Brama rajska, niemocnych zdrowie w Twej obronie,
Niech Boga oglądamy na górnym Syjonie.

K.: Jako olej wylany, o Maryjo, Imię Twoje,

W.: Słudzy Twój zakochali się bardzo w Tobie.

K.: Pani, wysłuchaj modlitwy nasze,

W.: A wołanie nasze niech do Ciebie przyjdzie.

MÓDLMY SIĘ: Święta Maryjo, Królowo niebieska...

Ofiarowanie Godzinek

Z pokłonem Panno Święta, ofiarujęm Tobie
Te godzinki ku większej czci Twej i ozdobie;
Prosząc, byś nas zbawienną drogą prowadziła,
A przy śmierci nam słodką Opiekunką była.

Antyfona

Tać to różdżka, w której ani pierworodnej, ani uczynkowej winy skaza nie powstała.

K.: W poczęciu swoim, Panno, niepokalanaś była.

W.: Módl się za nami do Ojca, którego Syna porodziła.

MÓDLMY SIĘ: Najchwalebniejsza Panno Maryjo, niepokalana od zmyty grzechu wszelkiego, Rodzicielko Jezusa, królowo niebieska, cesarzowo świata, ucieczko i patronko wszystkich grzesznych, Matko nieprzebranego miłosierdzia! Wspomnij na nas, święta Panno i Matko miłościwa w godzinę śmierci, kiedy gasnące oczy nasze nie będą mogły widzieć męki Jezusowej, ani język zdrętwiały nie będzie mógł

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

wzywać imion: Jezus, Maryja! Natenczas, święta Panno i Matko miłościwa, broń nas od najazdów nieprzyjacielskich, zachowaj od potępienia wiekuistego i doprowadź dusze nasze do królestwa niebieskiego. O najłaskawsza Dziewico, niepokalana Maryjo!

W.: Amen.

K.: Módl się za nami, święta Boża Rodzicielko.

W.: Abyśmy się stali godnymi obietnic Chrystusowych.

K.: Pani, wysłuchaj modlitwy naszej,

W.: A wołanie nasze niech do Ciebie przyjdzie.

MÓDLMY SIĘ: Boże, któryś przez Niepokalane Poczęcie Najświętszej Panny godne Synowi swemu mieszkanie zgotował, Ciebie prosimy, abys przez wstawienictwo Tej, którąś dla przewidzianej śmierci tego Syna od wszelkiej zmayı zachował, nam niepokalanymi przyść do siebie dozwolił. Przez Chrystusa Pana naszego, który z Tobą żyje i króluje na wieki wieków.

W.: Amen.

6.2. RÓŻANIEC

Jak odmawiać różaniec?

Modlitwa Anioła z Fatimy. Akt uwielbienia Boga

O Boże mój, wierzę w Ciebie,
Uwielbiam Ciebie, ufam Tobie i miłuję Ciebie.
Proszę Cię o przebaczenie dla tych,
Którzy w Ciebie nie wierzą, Ciebie nie uwielbiają,
Tobie nie ufają i Ciebie nie miłują.

Modlitwa Anioła z Fatimy. Modlitwa do Trójcy Przenajświętszej

Trójco Przenajświętsza, Ojcze, Synu i Duchu Świąty. W najgłębszej pokorze cześć Ci oddaję i ofiaruję Tobie Przenajdroższe Ciało i Krew, Duszę i Bóstwo Jezusa Chrystusa obecnego na ołtarzach całego świata jako wynagrodzenie za zniewagi, świętokradztwa i obojętność, którymi jest obrażany. Przez nieskończone zasługi Jego Najświętszego Serca i przez przyczynę Niepokalanego Serca Maryi proszę Cię o łaskę nawrócenia biednych grzeszników.

1. Uczynź znak krzyża św. i odmów *Skład Apostolski* (Wierzę w Boga).
2. Odmów *Ojcze nasz*... (1 raz).

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

3. Odmów *Zdrowaś Maryjo...*(3 razy), prosząc Boga o cnoty Boskie, o: wiarę, nadzieję i miłość.
4. Odmów *Chwała Ojcu...* ... (1 raz).
5. Przedstaw swoje intencje.
6. Wymień pierwszą, (a potem w tym samym porządku podanym poniżej wymień i odmów kolejne cztery tajemnice tej części Różańca św.); rozważ ją i odmów *Ojczy nasz...*(1 raz).
7. Odmów *Zdrowaś Maryjo...*(10 razy).
8. Odmów *Chwała Ojcu...* 1 raz).
9. Odmów *Modlitwę Anioła z Fatimy. Akt wynagrodzenia ...*(1 raz):

„O mój Jezu, przebacz nam nasze grzechy, zachowaj nas od ognia piekielnego, zaprowadź wszystkie dusze do nieba, a szczególnie te, które najbardziej potrzebują Twojego miłosierdzia”.

10. Potem po modlitwie fatimskiej też odmówić po każdej rozważanej tajemnicy Różańca św. *Akt strzelisty do Niepokalanej:*

„O Maryjo bez grzechu pierworodnego poczęta, módl się za nami, którzy się do Ciebie uciekamy, i za wszystkimi, którzy się do Ciebie nie uciekają, a zwłaszcza za nieprzyjaciółmi Kościoła świętego i poleconymi Tobie”.

11. Po medytacji pięciu tajemnic jednej części Różańca św. odmów w intencjach Ojca świętego „*Pod Twoją obronę...*”.
12. Odmów *Królowo Różańca świętego, módl się za nami!*
13. Można odmówić *Modlitwę do św. Józefa po odmówieniu Różańca świętego* (zob. s. 68).
14. Odmów Św. Janie Pawle II, módl się za nami!
15. Odmów *Bł. Zefirynie Giménez Malla i bł. Emilio Fernández Rodríguez, Męczennicy, Apostołowie Różańca świętego, módlcie się za nami!*
16. Odmów *Wszyscy święci i święte Boże, módlcie się za nami!*
17. Odmów *Modlitwę za wszystkich wiernych zmarłych:*

Wieczny odpoczynek racz im dać Panie.

A światłość wiekuista niechaj im świeci.

Niech odpoczywają w pokoju wiecznym. Amen.

18. Na zakończenie modlitwy nabożnie bez pośpiechu *uczynić znak krzyża św.*

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Część pierwsza – Tajemnice Radosne

(odmawia się w poniedziałki i soboty)

1. Zwiastowanie Najświętszej Maryi Pannie
2. Nawiedzenie świętej Elżbiety
3. Narodzenie Pana Jezusa
4. Ofiarowanie Pana Jezusa w świątyni
5. Odnalezienie Pana Jezusa w świątyni

Część druga – Tajemnice Światła

(odmawia się w czwartki)

1. Chrzest Pana Jezusa w Jordanie
2. Objawienie się Pana Jezusa w Kanie Galilejskiej
3. Głoszenie królestwa i wzywanie do nawrócenia
4. Przemienienie Pańskie na górze Tabor
5. Ustanowienie Eucharystii

Część trzecia – Tajemnice Bolesne

(odmawia się we wtorki i piątki)

1. Modlitwa Pana Jezusa w Ogrójcu
2. Biczowanie Pana Jezusa
3. Cierniem ukoronowanie Pana Jezusa
4. Dźwiganie krzyża na Kalwarię
5. Ukrzyżowanie i śmierć Pana Jezusa

Część czwarta – Tajemnice Chwalebne

(odmawia się w środy i w niedziele)

1. Zmartwychwstanie Pana Jezusa
2. Wniebowstąpienie Pana Jezusa
3. Zesłanie Ducha Świętego
4. Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny
5. Ukoronowanie Maryi na Królową nieba i ziemi

6.2.1. RÓŻANIEC Z PAPIEŻEM ŚW. JANEM PAWŁEM II

TAJEMNICE RADOSNE

I. Zwiastowanie Maryi Pannie

Maryja wypowiada swą pełną zgodę myślą i sercem na tajemniczą wolę Bożą i jest gotowa przyjąć, najpierw wiarą, a następnie w swym dziewiczym łonie, Syna Bożego. „Oto ja!”. (...) Maryja dodaje nam otuchy, abyśmy uwierzyli w spełnienie się obietnic Bożych. Wzywa nas, abyśmy mieli w sobie ducha pokory, słuszną wewnętrzną postawę stworzenia wobec Stwórcy. Zachęca nas, abyśmy pokładali bezpieczną nadzieję w Chrystusie, który realizuje w całej pełni plan zbawczy nawet wtedy, gdy wydarzenia wydają się ciemne i trudne do przyjęcia.

II. Nawiedzenie św. Elżbiety

Spotkanie z Elżbietą ma charakter radosnego wydarzenia zbawczego, a więc nie jest tylko spontanicznym wyrazem życzliwości, jaką Maryja okazuje krewnej. Do domu Zachariasza, który stracił mowę zawstydzony własnym niedowiarstwem, Maryja wnosi niespodziewanie całą radość swojej wiary otwartej i gotowej do służby. Nawiedzając św. Elżbietę, Maryja niejako zapowiada misję Jezusa, a współdziałając od samego początku swego macierzyństwa z odkupieńczym dziełem Syna, staje się wzorem tych członków Kościoła, którzy wyruszają w drogę, aby nieść światło i radość Chrystusa ludziom wszystkich krajów i wszystkich czasów.

III. Narodzenie Pana Jezusa

Uciemionemu i cierpiącemu narodowi, który kroczył w ciemnościach, ukazało się „wielkie światło”. (...) Jeśli pierwsze stworzenie zaczęło się od stworzenia światła, to tym bardziej jaśniej blaskiem i jest wielkie światło, które daje początek nowemu stworzeniu: jest nim sam Bóg, który stał się człowiekiem. Wieść o narodzinach Syna Bożego pociesza, a zarazem stawia wymagania. Wiara pozwala nam odczuć, że Bóg otacza nas swoją czułą miłością, a jednocześnie zobowiązuje nas do czynnej miłości Boga i braci.

IV. Ofiarowanie Pana Jezusa w świątyni

„Teraz, o Władco, pozwól odejść słudze Twemu w pokoju, według Twojego słowa. Bo moje oczy ujrzały Twoje zbawienie, któreś przygotował wobec wszystkich

narodów: światło na oświecenie pogan i chwałę ludu Twego, Izraela”. (...) Chrystus jest światłem ludzkiego życia. Jest światłem, bo rozprasza jego mroki. Jest światłem, bo rozjaśnia jego tajemnice. Bo odpowiada na pytania podstawowe i ostateczne zarazem. Jest światłem, bo nadaje życiu sens. Jest światłem, bo przekonuje człowieka o jego wielkiej godności.

V. Znalezienie Pana Jezusa

Gdy po trzydniowych poszukiwaniach odnaleźli Jezusa w świątyni między nauczycielami, Maryja czyni Mu łagodny wyrzut: „Synu, czemuś nam to uczynił?”. Zamiary Boże są często trudne do zrozumienia, wymagają zgody, wiary i pokory. Maryja jest dla nas wzorem człowieka, który poddając się przewodnictwu Ducha Świętego, przyjmuje i zachowuje w sercu – niczym dobre ziarno (por. Mt 13, 23) – słowa objawienia, usiłuje je jak najlepiej zrozumieć, aby przeniknąć w głąb tajemnicy Chrystusa.

TAJEMNICE ŚWIATŁA

I. Chrzest Pana Jezusa w Jordanie

„Tyś jest mój Syn umiłowany!”. Głos z nieba nad Jordanem odnosił się w stopniu najwyższym i niezrównanym do Jezusa, jedyne prawdziwego Syna Bożego od zawsze. Lecz dzisiaj i w każdym chrzcie te słowa z nieba zostają jeszcze niejako na nowo wypowiedziane nad każdym ochrzczonym (...). Trzeba, by ziarno łański złożone w naszych sercach, czyli we wnętrzu ochrzczonych, wzrastało i przynosiło owoce w obfitości (...). Także wy, dorośli, jesteście wezwani do życia zgodnego z waszym chrztem, czyli do odnowienia swojej wiary w Pana i swoich obowiązków kościelnych, ponieważ to, co [podczas chrztu] sprawujemy, wciąga nas wszystkich osobiście.

II. Objawienie się Pana Jezusa na weselu w Kanie Galilejskiej

W każdym wypadku Jej ufność w Syna zostaje wynagrodzona. Jezus, któremu całkowicie pozostawiła inicjatywę, dokonuje cudu, uznając odwagę i pokorę Matki. „Rzekł do nich Jezus: »Napełnijcie stągwie wodą!«. I napełnili je aż po brzegi” (J 2, 7). A więc także ich posłuszeństwo przyczynia się do uzyskania wina w obfitości. Polecenie Maryi: „Zróbcie wszystko, cokolwiek wam powie” (J 2, 5) zachowuje zawsze swą aktualność dla chrześcijan w każdej epoce, a jego celem jest odnowienie cudownych skutków w życiu każdego człowieka (...). Epizod godów w Kanie

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Galilejskiej zachęca nas, byśmy byli odważni w wierze i doświadczyli w naszym życiu prawdy słów ewangelicznych: „Proście, a będzie wam dane”.

III. Głoszenie królestwa Bożego i wzywanie do nawrócenia

Człowiek nie jest biernym świadkiem wkroczenia Boga w dzieje. Jezus wzywa nas, byśmy czynnie starali się o królestwo Boga i o Jego sprawiedliwość i by stało się to naszą zasadniczą troską (por. Mt 6, 33). Człowiek jest więc powołany, by rękami, umysłem i sercem współpracował w szerzeniu królestwa Bożego na świecie. Odnosi się to szczególnie do tych, którzy są powołani do apostołstwa i którzy są – jak mówi św. Paweł – „współpracownikami królestwa Bożego”, ale dotyczy również każdego człowieka.

IV. Przemienienie na górze Tabor

W chwili przemienienia daje się słyszeć głos Ojca niebieskiego: „To jest mój Syn umiłowany, Jego słuchajcie!” (Mk 9, 7). W tych słowach zawiera się cały program: mamy słuchać Jezusa. On objawia nam Ojca, bowiem jako odwieczny Syn jest „obrazem Boga niewidzialnego” (Kol 1, 15), a zarazem – jako prawdziwy Syn Człowieczy – objawia nam, kim jesteśmy, objawia człowieka samemu człowiekowi. A więc nie bójmy się Chrystusa! Podnosząc nas ku wyżynom swego Boskiego życia, nie pozbawia On nas człowieczeństwa, lecz przeciwnie, czyni nas bardziej ludźmi, nadając pełny sens naszemu życiu osobistemu i społecznemu.

V. Ustanowienie Eucharystii

Jezus ustanowił Eucharystię, ponieważ chciał, by Jego odkupieńcza ofiara była obecna w każdej epoce i dla każdego pokolenia. Uczmy się od Najświętszej Panny, której życie było prawdziwą „egzystencją eucharystyczną”. Ona pozwoliła się całkowicie ukształtować przez obecność swego Boskiego Syna (...). Ona jest łaski pełna, jest żywym tabernakulum wcielonego Słowa. Wielbiąc Chrystusa Pana obecnego w Eucharystii, zwróćmy się z dziecięcą wdzięcznością ku Tej, która stała się królewską Bramą dla Jego przyjścia na świat.

TAJEMNICE BOLESNE

I. Modlitwa Pana Jezusa w Ogrójcu

Getsemani – godzina lęku, godzina udręki, smutku, krwawiącego potu, przyjaciół, których oczy są senne i którzy nie rozumieją. (...) Getsemani – godzina

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

modlitwy napiętej jak struna, synowskiej rozmowy z Ojcem, akceptacji z miłością kielicha goryczy. O Przyjacielu ludzi, Twoje zdanie się na wolę Ojca jest naszą mocą w ewangelicznych decyzjach pośród niebezpieczeństw życia. Umocnij nas na drodze wiary, spraw, byśmy bez lęku umieli oddać życie w imię miłości Życia.

II. Biczowanie Pana Jezusa

Jezus w milczeniu przyjmuje zniewagi i szyderstwa. Pośród absolutnego niezrozumienia – Król prawdy (...). „Wzgardzony i odepchnięty przez ludzi Mąż boleści, oswojony z cierpieniem... On się obarczył naszym cierpieniem, On dźwigał nasze boleści”. Oświeceni Prawdą, która wyzwala, prosimy Cię, naucz nas widzieć Twoje oblicze w każdym człowieku. Twoją obecność w każdym biednym i prześladowanym, w każdym, kto czyni pokój i sprawiedliwość – brata wezwanego do łaski Bożego synostwa.

III. Cierniem ukoronowanie Pana Jezusa

Św. Jan wiedzie nas do przemiany naszego rozważania w modlitwę przenikniętą uwielbieniem i czułością na widok cierpień Jezusa, ukoronowanego cierniem: Piłat – pisze św. Jan – ponownie wyszedł na zewnątrz i przemówił do nich: „Oto wyprowadzam Go do was... abyście poznali, że ja nie znajduję w Nim żadnej winy”. Jezus więc wyszedł na zewnątrz, w koronie cierniowej i płaszczu purpurowym (...). Od tego dnia każde pokolenie ludzkie jest wzywane do wypowiedzenia się przed tym Człowiekiem ukoronowanym cierniem. Nikt nie może pozostać obojętny. Trzeba się opowiedzieć. I to nie tylko słowem, ale także czynem.

IV. Droga krzyżowa Pana Jezusa

Teraz Jezus, z całą oczywistością, jest mistrzem, który wyprzedza swoich uczniów, kapłanem wstępującym na ofiarny ołtarz, barankiem niosącym na sobie grzech świata. (...) Od tej pory rozpoczyna się wielki powrót człowieka do domu Ojca. Z krzyżem (...) Jezus oczekuje ostatniego z ludzi, by z nim razem nieść ciężar życia. Jezus, Kapłanie święty, przygnieciony krzyżem, wstąpi na wzgórze ofiary, z Twoją ofiarą połącz cierpienia wszystkich narodów i wszystkie ludy zgromadź przy drzewie krzyża. Niech będzie chwała Ci, Chryste. Twój krzyż wskazuje drogę życia, wyznacza szlak nadziei.

V. Śmierć Pana Jezusa na krzyżu

Dwukrotnie wielkim głosem woła umierający Jezus: „Boże mój, Boże mój, czemuś Mnie opuścił?”. Wołanie tajemnicze i pełne bólu. Głos nadziei wbrew

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

rozpaczy, pieśń zwycięstwa nad mocami zła. Jezus, wierny przyjaciel, zdradzony, wyśmiany, potwierdza to, co dokonało się w zaciszu Wieczernika, potwierdza miłość do człowieka, bowiem „nikt nie ma większej miłości od tej, gdy ktoś życie swoje oddaje za przyjaciół swoich”. Jezu, przez Twoją mękę i śmierć, przebacz nam grzech, mocą Twojego Ducha odnów oblicze ziemi.

TAJEMNICE CHWALEBNE

I. Zmartwychwstanie Pana Jezusa

Zmartwychwstanie Chrystusa przyniosło wszystkim nową nadzieję: od tej pory mieć nadzieję nie znaczy już czekać na coś, co ma się dopiero wydarzyć. Znaczący być pewnym, że to się już dokonało, ponieważ „Pan zmartwychwstał i króluje żywy”. My także jesteśmy powołani, aby spotkać Go osobiście i stać się Jego głosicielami i świadkami, wzorem kobiet i uczniów. „Zmartwychwstał już Chrystus, Pan mój i nadzieja” – powtarzamy dziś, prosząc Go o odwagę wierności i wytrwanie w dobru. Prosimy Go zwłaszcza o pokój – dar, który nam wyjednał przez swoją śmierć i zmartwychwstanie.

II. Wniebowstąpienie Pana Jezusa

W Chrystusie wstępującym do nieba doznaje wywyższenia ludzka natura, postawiona po Bożej prawicy, a uczniowie otrzymują nakaz ewangelizowania świata. Ponadto Chrystus, wstępując do nieba, nie wycofuje się z ziemi: ukrył się w obliczu każdego człowieka, zwłaszcza najbardziej nieszczęśliwego – ludzi ubogich, chorych, stojących na marginesie, prześladowanych...

III. Zesłanie Ducha Świętego

„Trwali jednomyślnie na modlitwie razem z niewiastami, z Maryją, Matką Jezusa, i braćmi Jego” (Dz 1, 14). Tę scenę dzisiaj znowu mamy przed oczyma jako w pełni aktualną rzeczywistość (...). Wszyscy razem, pasterze i wierni, mamy na modlitwie oczy utkwione w Najświętszej Dziewicy, posłusznej animatorce pierwszego ośrodka wspólnoty chrześcijańskiej, którego przeznaczeniem było rozniecenie światła Ewangelii aż po krańce ziemi i aż do finalnego zamknięcia historii.

IV. Wniebowzięcie Matki Bożej

Wniebowzięcie Maryi objawia wielką wartość i godność ludzkiego ciała. W obliczu profanacji i upodlenia, jakich nierzadko zaznaje we współczesnym

społeczeństwie zwłaszcza ciało kobiece, tajemnica wniebowzięcia mówi nam o nadprzyrodzonym przeznaczeniu i o godności każdego ludzkiego ciała, powołanego przez Boga, aby stało się narzędziem świętości i zyskało udział w Jego chwale (...). Wpatrując się w Maryję, chrześcijanin uczy się odkrywać wartość własnego ciała i strzec go jako świątyni Bożej, która oczekuje zmartwychwstania.

V. Ukoronowanie Matki Bożej

Chrześcijanie wpatrują się z ufnością w Maryję Królową, co nie tylko nie umniejsza, ale raczej umacnia ich synowskie zawierzenie Tej, która jest ich Matką porządku łaski. (...) Tak więc chwalebny stan Maryi nie oddala Jej od nas, ale pozwala Jej być zawsze blisko ludzi i otaczać ich opieką. Maryja wie o wszystkim, co dzieje się w naszym życiu, i wspiera nas macierzyńską miłością w życiowych doświadczeniach. (...) Wzięta do chwały niebios, Maryja poświęca się całkowicie dziełu zbawienia, aby móc obdarzyć każdego człowieka szczęściem, które stało się Jej udziałem⁴³.

6.3. LITANIA LORETAŃSKA DO NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY

Kyrie, eleison. Chryste, eleison. Kyrie, eleison.

Chryste, usłysz nas. Chryste, wysłuchaj nas.

Ojcze z nieba, Boże, zmiłuj się nad nami.

Synu, Odkupicielu świata, Boże,

Duchu Święty, Boże,

Święta Trójco, jedyny Boże,

Święta Maryjo, módl się za nami.

Święta Boża Rodzicielko,

Święta Panno nad pannami,

Matko Chrystusowa,

Matko Kościoła,

Matko łaski Bożej,

Matko Miłosierdzia,

Matko nieskałana,

⁴³

http://www.rozaniec.eu/index.php?m=RosarySites&a=ShowRosarySiteArticle&rs_id=2&rsa_id=83&cPage:=0 (dostęp: 11.09.2017); <http://bog-w-moim-balaganie.blog.onet.pl/2011/10/09/rozaniec-z-ojcem-swietym-janem-pawlem-ii/> (dostęp: 11.09.2017); http://www.rozaniec.eu/index.php?m=RosarySites&a=ShowRosarySiteArticle&rsa_id=83&rs_id=2 (dostęp: 11.09.2017).

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Matko najczystsza,
Matko dziewicza,
Matko nienaruszona,
Matko najmilsza,
Matko przedziwna,
Matko dobrej rady,
Matko Nieustającej Pomocy,
Matko Stworzyciela,
Matko Zbawiciela,
Panno roztropna,
Panno czcigodna,
Panno wślawiona,
Panno można,
Panno łaskawa,
Panno wierna,
Zwierciadło sprawiedliwości,
Stolico mądrości,
Przyczyno naszej radości,
Przybytku Ducha Świętego,
Przybytku chwalebny,
Przybytku sławny pobożności,
Różo duchowna,
Wieżo Dawidowa,
Wieżo z kości słoniowej,
Domie złoty,
Arko przymierza,
Bramo niebieska,
Gwiazdo zaranna,
Uzdrowienie chorych,
Ucieczko grzesznych,
Pocieszycielko strapionych,
Wspomożenie wiernych,
Królowo Aniołów,
Królowo Patriarchów,
Królowo Proroków,
Królowo Apostołów,
Królowo Męczenników,
Królowo Wyznawców,

Królowo Dziewic,
Królowo Wszystkich Świętych,
Królowo bez zmyy pierworodnej poczęta,
Królowo wniebowzięta,
Królowo Różańca świętego,
Królowo rodzin,
Królowo pokoju,
Królowo Polski,
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, przepuść nam, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, wysłuchaj nas, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami.

K.: Módl się za nami, Święta Boża Rodzicielko.

W.: Abyśmy się stali godnymi obietnic Chrystusowych.

MÓDLMY SIĘ: Prosimy Cię, Panie Boże, dozwól nam, sługom Twoim, cieszyć się trwałym zdrowiem duszy i ciała, a za przyczyną Najświętszej Maryi, zawsze Dziewicy, racz nas uwolnić od doczesnych utrapień i obdarzyć wieczną radością. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

6.4. POD TWOJĄ OBRONĘ

Pod Twoją obronę
uciekamy się,
święta Boża Rodzicielko,
naszymi prośbami
nie racz gardzić
w potrzebach naszych,
ale od wszelakich złych przygód
racz nas zawsze wybawiać,
Panno chwalebna i błogosławiona.
O Pani nasza,
Orędowniczko nasza,
Pośredniczko nasza,
Pocieszycielko nasza.
Z Synem swoim nas pojednaj,
Synowi swojemu nas polecaj,
swojemu Synowi nas oddawaj.
Amen.

6.5. WITAJ KRÓLOWO

Witaj Królowo, Matko Miłosierdzia,
życie, słodyczy i nadziejo nasza, witaj!
Do Ciebie wołamy
wygnańcy, synowie Ewy,
do Ciebie wzdychamy jęcząc i płacząc
na tym łożu padole.
Przeto, Orędowniczko nasza,
one miłosierne oczy Twoje na nas zwróć,
a Jezusa, błogosławiony owoc żywota Twojego,
po tym wygnaniu nam okaż.
O łaskawa, o litościwa, o słodka Panno Maryjo!

6.6. POMNIJ

Pomnij, o Najświętsza Panno Maryjo,
że nigdy nie słyszano,
abyś opuściła tego,
kto się do Ciebie ucieka,
Twej pomocy wzywa,
Ciebie o przyczynę prosi.
Tą ufnością ożywiony, do Ciebie,
o Panno nad pannami i Matko,
biegnę, do Ciebie przychodzę,
przed Tobą jako grzesznik płaczący staję.
O Matko Słowa,
racz nie gardzić słowami moimi,
ale usłysz je łaskawie i wysłuchaj.
Amen.

6.7. STAŁA MATKA BOLEŚCIWA

Stała Matka Boleściwa
obok krzyża ledwo żywa,
gdy na krzyżu wisiał Syn.

Duszę Jej, co łoż nie mieści,
pełną smutku i boleści,
przeszedł miecz dla naszych win.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

O, jak smutna i strapiona
Matka ta błogosławiona,
której Synem niebios Król!

Jak płakała Matka miła,
jak cierpiała, gdy patrzyła
na boskiego Syna ból.

Gdzież jest człowiek, co łzę wstrzyma,
gdy mu stanie przed oczyma
w mękach Matka ta bez skaz?

Kto się smutkiem nie poruszy,
gdy rozważy bolesć duszy
Matki z Jej Dziecięciem wraz?

Za swojego ludu zbrodnię,
w mękach widzi tak niegodnie,
zsieczzonego Zbawcę dusz.

Widzi Syna wśród konania,
jak samotny głowę skłania,
gdy oddawał ducha już.

Matko, coś miłości zdrojem,
spraw, niechaj czuję w sercu moim
ból Twój u Jezusa nóg.

Spraw, by serce me gorzało,
by radością życia całą
stał się dla mnie Chrystus Bóg.

Matko, ponad wszystko świętsza,
Rany Pana aż do wnętrza
w serce me głęboko wpój.

Cierpiącego tak niezmiernie
Twego Syna ból i ciernie
niechaj duch podziela mój.

Spraw, niech leżą łzy obficie
i przez całe moje życie
serce me z Cierpiącym wiąż.

Pragnę stać pod krzyżem z Tobą,
z Twoją łączyć się żalobą,
w płaczu się rozpływać wciąż.

Panno Święta, swe dziewicze
zapłakane wznies oblicze
jeden niech nas łączy płacz.

Spraw, niech żyję Zbawcy zgonem,
na mym sercu rozżalonym
Jego ból wycisnąć racz.

Niech mnie męki gwoździe zranią,
niechaj, kiedy patrzę na nią,
krew upoi mnie i krzyż.

Męką ognia nieustanną
nie daj gorzeć, Święta Panno,
w sądu dzień swą pomoc zbliż.

A gdy życia kres nastanie,
przez swą Matkę, Chryste Panie,
do zwycięstwa dojsz nam daj.

Gdy ulegnie śmierci ciało,
obleczone wieczną chwałą,
dusza niech osiągnie raj.

(Amen. Alleluja!)

6.8. APEL JASNOGÓRSKI

I wersja:

Maryjo, Królowo Polski,
Maryjo, Królowo Polski,
Jestem przy Tobie, pamiętam,

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Jestem przy Tobie, pamiętam,
Czuwam.

II wersja:

Maryjo, Królowo Polski,
Maryjo, Królowo Polski,
jestem przy Tobie, pamiętam,
jestem przy Tobie, czuwam.
jestem przy Tobie, pamiętam
jestem przy Tobie, czuwam.

III wersja:

1. Maryjo, Królowo Polski, /2x
Jestem przy Tobie, pamiętam o Tobie,
i czuwam na każdy czas. /2x
2. Maryjo, jesteście młodzi, /2x
Już dzisiaj zależy od polskiej młodzieży
następne tysiąc lat. /2x
3. Maryjo, Królowo nasza, /2x
Ciebie prosimy, uświęcaj rodziny,
uświęcaj każdego z nas. /2x
4. Maryjo, Królowo Polski. /2x
Ojca Świętego zachowaj od złego
i strzeż go na każdy czas. /2x

Albo:

Maryjo, Królowo Polski, Maryjo, Królowo Polski,
uprosz nam wiarę głęboką w Boga,
Maryjo, Królowo Polski, Maryjo, Królowo Polski,
Ucz nas pokładać nadzieję w Bogu,
Maryjo, Królowo Polski, Maryjo, Królowo Polski,
Ucz nas, jak Ty kochać Boga w ludziach.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

IV wersja
(śpiewana w czasie VI Światowych Dni Młodzieży
– Jasna Góra 1991):

Maria Regina mundi,
Maria Mater Ecclesiae
Tibi assumus
Tui memores
Vigilamus! Vigilamus!

6.9. AKT ODDANIA SIĘ MATCE BOŻEJ

UŁOŻONY PRZEZ PRYMASA TYSIĄCLECIA
KS. STEFANA KARDYNAŁA WYSZYŃSKIEGO
JASNA GÓRA, 3 MAJA 1966

Matko Boża, Niepokalana Maryjo!!! Tobie poświęcam ciało i duszę moją, wszystkie modlitwy i prace, radości i cierpienia, wszystko, czym jestem i co posiadam.

Ochotnym sercem oddaję się Tobie w niewolę miłości. Pozostawiam Ci zupełną swobodę posługiwania się mną dla zbawienia ludzi i ku pomocy Kościołowi świętemu, którego jesteś Matką.

Chcę odłąć wszystko czynić z Tobą, przez Ciebie i dla Ciebie. Wiem, że własnymi siłami niczego nie dokonam. Ty zaś wszystko możesz, co jest wolą Twojego Syna, i zawsze zwyciężasz. Spraw więc, Wspomożycielko wiernych, by moja rodzina, parafia i cała Ojczyzna były rzeczywistym Królestwem Twego Syna i Twoim. Amen.

6.10. AKT OSOBISTEGO ODDANIA SIĘ PRYMASA POLSKI STEFANA WYSZYŃSKIEGO MATCE NAJŚWIĘTSZEJ

STOCZEK, 8 GRUDNIA 1953

Święta Maryjo, Bogurodzico Dziewico, obieram sobie dzisiaj Ciebie za Panią, Orędowniczkę, Patronkę, Opiekunkę i Matkę moją.

Postanawiam sobie mocno i przyrzekam, że Cię nigdy nie opuszczę, nie powiem i nie uczynię nic przeciwko Tobie. Nie pozwolę nigdy, aby inni cokolwiek czynili, co uwłaczałoby czci Twojej.

Błagam Cię, przyjmij mnie na zawsze za sługę i dziecko swoje. Bądź mi pomocą we wszystkich moich potrzebach duszy i ciała oraz w pracy kapłańskiej dla innych.

Oddaję się Tobie, Maryjo, całkowicie w niewolę, a jako Twój niewolnik poświęcam Ci ciało i duszę moją, dobra wewnętrzne i zewnętrzne, nawet wartość dobrych uczynków moich – zarówno przeszłych, jak obecnych i przyszłych, pozostawiając Ci całkowite i zupełne prawo rozporządzania mną i wszystkim bez wyjątku, co do mnie należy, według Twego upodobania, ku większej chwale Boga, w czasie i w wieczności.

Pragnę przez Ciebie, z Tobą, w Tobie i dla Ciebie stać się niewolnikiem całkowitym Syna Twojego, któremu Ty, o Matko, oddaj mnie w niewolę, jak ja Tobie oddałem się w niewolę.

Wszystko, cokolwiek czynić będę, przez Twoje ręce niepokalane, Pośredniczko łask wszelkich, oddaję ku chwale Trójcy Świętej – „Soli Deo!”

Maryjo Jasnogórska, nie opuszczaj mnie w pracy codziennej i okaż swe czyste Oblicze w godzinę śmierci mojej. Amen.

6.11. AKT ODDANIA SIĘ NIEPOKALANEMU SERCU MARYI

Maryjo, Dziewicza Matko Boga i nasza, oddajemy się Twemu Niepokalanemu Sercu w akcie całkowitego zawierzenia Panu Bogu.

Będziemy prowadzeni przez Ciebie do Chrystusa, Twego Syna i Syna Bożego, a przez Niego i z Nim ku Ojcu Przedwiecznemu. Dążyć będziemy w świetle wiary, nadziei i miłości, aby świat uwierzył, że Chrystus jest wysłannikiem Ojca, by nam przekazać Jego Słowo, a posłani przez Niego, będziemy nieśli aż na krańce ziemi poznanie i miłość ku Niemu.

I tak pod macierzyńską opieką Twego Niepokalanego Serca staniemy się z Chrystusem jednym ludem zdobytych Jego śmiercią i świadkami Jego Zmartwychwstania i przez Niego prowadzeni ku Ojcu na chwałę Przenajświętszej Trójcy, którą wysławiamy, wychwalamy i wielbimy. Amen.

6.12. AKT ODDANIA SIĘ ROMÓW MATCE BOŻEJ I

Jasnogórska Matko Kościoła, Matko i Królowo Romów. Przychodzimy do Ciebie na Jasną Górę. Jak przez ponad 600 lat przyjmowałaś prośby modlącego się ludu, tak przyjmiesz i dziś nasze prośby i nas samych. W Twoich dłoniach, przy Twoim sercu czujemy się bezpieczni. Dlatego też:

ODDAJEMY SIĘ TOBIE, NASZA MATKO!

Nasi przodkowie przybyli na te ziemie niedługo po Twoim przybyciu w tym Cudownym Obrazie. Od dawna nasze koczownicze drogi prowadziły także i do tej świątyni. Twój obraz towarzyszył nam w drodze. A teraz my sami pragniemy być Twoim obrazem. Przy Twojej pomocy nasze życie stawać się będzie coraz bardziej chrześcijańskie, dlatego

ODDAJEMY SIĘ TOBIE, NASZA MATKO!

Wstępujemy dziś na drogę ściślejszych związków z Kościołem. Ty pragniesz chwały Swego Syna w nas. Pomóż, byśmy byli, jak Ty Jego odbiciem. Bez Ciebie jest to wprost niemożliwe, dlatego

ODDAJEMY SIĘ TOBIE, NASZA MATKO!

Twoją największą miłością był Twój Syn – Jezus Chrystus. Ty wiesz, czym jest miłość do dzieci. Powierzamy Ci, Matko, także nasze dzieci. Niech tworzą żywy Kościół. Wraz z naszymi dziećmi

ODDAJEMY SIĘ TOBIE, NASZA MATKO!

Nasza Najlepsza Matko, bądź wybawieniem z czyśćca dla naszych zmarłych. Uproś i nam u Swego Syna, byśmy byli tam, gdzie Twój Syn, a nasz Pan, Jezus Chrystus, Który żyje i króluje na wieki wieków. Amen⁴⁴.

---

⁴⁴ Por. *Devel Sarengro Dad*, nr 7 grudzień 1983, s. 10.

6.13. AKT ODDANIA SIĘ ROMÓW MATCE BOŻEJ II

Najlepsza nasza Matko, Matko nas wszystkich, Matko i Królowo Romów. Ty wiesz, z jakimi uczuciami przybywam zawsze do Ciebie tu, na Jasną Górę, gdzie przez 600 lat przybywały rzesze pielgrzymów, gdzie od setek lat prowadziły także koczownicze drogi. Ty, moja Matko i Pani, wiesz, z jaką ochotą przybyłem tu nazajutrz po przyjęciu daru kapłaństwa. I teraz przybywam tu, by przedstawić ci tych, dla których mam trudzić się, których mi daje Twój Syn. Przyprawiam Ci tych drogich memu sercu braci, byś przyjęła ich za Swoje dzieci, jak przyjęłaś i mnie pod swoją szczególną opiekę.

Twój Syn powiedział, żeś naszą Matką. Będąc najlepszą Matką, nie odrzucasz próśb swych dzieci. W poczuciu swojej słabości, ograniczoności, przychodzę do Ciebie z wielką nadzieją, że wspomozesz mnie. Przez Twoje ręce składam wszystkich powierzonych mi Romów razem z hostią i kielichem, by Twój Syn mocą Ducha Świętego przemienił ich na miłą ofiarę Ojcu Niebieskiemu, by napełnieni łaską Bożą, stawali się, podobnie jak Ty, chwałą Przenajświętszej Trójcy.

Oddaję Ci, Matko Kochana, całą swoją przyszłość, prace, trudy, niepowodzenia i radości. Oddaję Ci na własność całe Krajowe Duszpasterstwo Romów. Niech staje się Twoim Królestwem. Oddaję Ci Romów, jak oddaje się dziecko w ręce Matki, oddaję Ci ich ciała i dusze, wszelkie dobro, jakie tkwi w nich i wszelkie możliwości dobra. Niech pielęgnując swoje własne wartości, jak: umiłowanie wolności, poczucie ludzkiej godności, miłości do dzieci, uszlachetniają je promieniami Chrystusowej łaski.

Proś, Matko, Swego Syna, by dał im głębsze zrozumienie powołania do służby Bożej i powołał wiele szlachetnych serc do pójścia w ślady Chrystusa i Jego Apostołów.

Maryjo, wszystko moje jest Twoim.

O Maryjo słodka, Matko nasza w niebie, prowadź nasze kroki po drodze żywota, jakże często stromej i pełnej wybojów. A u kresu drogi bądź nam niebios bramą i okaż Jezusa, ten błogosławiony owoc Twego łona. Amen⁴⁵.

---

⁴⁵ *Devel Sarengro Dad*, nr 1 grudzień 1982, s. 5-6.

6.14. MODLITWA DO MATKI BOŻEJ RYWAŁDZKIEJ

Święta Boża Rodzicielko,
która od wieków odbierasz hołdy
w świątyni Rywałdzkiej,
uprosz u Boga Miłość i Pokój
dla naszych rodzin.
Matko Boża Rywałdzka,
Ty szczególną opieką otaczasz
dzieci chore i darzysz je
zdrowiem, spraw by wzrastały
w czystości i uczyły się godnie
służyć Bogu według Jego woli.
Amen.

Matko Boża Rywałdzka,
módl się za nami!

6.15. MODLITWA DO MATKI BOŻEJ LICHEŃSKIEJ

Maryjo, Matko Boża i Bolesna Królowo Narodu Polskiego
dziś klęcząc przed Twoim świętym Wizerunkiem
pragniemy Cię błagać
o wstawiennictwo Twoje za nami u Boga,
pragniemy Cię przepraszać za winy,
pragniemy polecić Twej Matczynej opiece
nas samych, nasze troski i cierpienie,
pragniemy uprosić Twe Błogosławieństwo dla naszych rodzin,
dla naszej ojczyzny.

Wspomnij Bolesna Matko tę godzinę,
gdy bolejąca, zapłakana i prawie konająca
stałaś pod krzyżem Swego Syna.
Przez te boleści Twego Serca,
ulżij dziś naszym cierpieniom.
Amen.

Matko Boża Licheńska,
módl się za nami!

6.16. MODLITWA DO MATKI BOŻEJ TUCHOWSKIEJ

Najświętsza i Niepokalana Panno, nasza Matko i Królowo!

Spoglądam na Twój cudowny obraz i cześć Ci oddaję.

Dziękuję Ci, żeś mnie przywiodła tutaj, gdzie tysiące pielgrzymów doznało Twojej matczynej pomocy i pociechy.

Aby Ci oddać cześć, łączę się z Aniołami, którzy otaczają Twój ołtarz.

Łączę się z zastępami wiernych, którzy za Twoją przyczyną doznali tutaj łask nadzwyczajnych, szczególnie zaś łaski zerwania z grzechem i nawrócenia.

O Maryjo, Tuchowska Pani i Królowo. Wierzę, że i ja znajdę u Ciebie zrozumienie.

Przyniosłem ze sobą tyle trosk, tyle bólu i cierpień. Ufam jednak mocno, że Ty, dobra Matko, wysłuchasz mnie i sprawisz ten cud, że odejdę stąd pocieszony, wzmocniony na duchu i wszędzie będę głosił Twoją dobroć i potęgę. Amen.

Matko Boża Tuchowska,
módl się za nami!

6.17. MODLITWA DO MATKI BOŻEJ GIETRZWAŁDZKIEJ

Matko Niebieskiego Pana, Lekarko dusz i ciał ludzkich, Pani Gietrzwałdzka.

Ty, która wsławiłaś to miejsce Swoją obecnością, racz wejrzeć na mnie łaskawym wzrokiem i uproś u Swego Syna Jezusa Chrystusa tak bardzo potrzebne mi łaski...

Przyjdź, litościwa i miłosierna Pani Niebios, z pomocą moim prośbom i postanowieniom.

Amen.

Matko Boża Gietrzwałdzka,
módl się za nami!

6.18. MODLITWA DO MATKI BOŻEJ SKRZATUSKIEJ

Bolesna Pani Skrzatuska,
Matko Chrystusa Zmartwychwstałego,
Wspomożycielko cierpiących!
Oddajemy Ci nasze życie,
pracę, cierpienia i radości.

Stań na straży
naszej wierności Bogu,
umacniaj jedność rodzin,
zachowaj młode pokolenie
od grzechu i zepsucia,
uproś światu pokój
i módl się,
abyśmy byli dla siebie braćmi.

Matko zranionej Miłości i naszej Nadziei,
módl się za nami!

Amen. Alleluja!

Matko Boża Skrzatuska,
módl się za nami!

6.19. APEL DO MATKI BOŻEJ LIMANOWSKIEJ

(Ks. L. Jabłoniecki, i ks. S. Czerw)

Maryjo, Przebolesna Matko Boska,
Królowo nasza, Pani Limanowska!

Ciebie pozdrawiamy, dzięki Ci składamy,
O pomoc błagamy!

Prowadź nas Matko miłości przez łzy,
Cierpienia do wiecznej radości!⁴⁶

Matko Boża Limanowska,
módl się za nami!

---

⁴⁶ *Matka Boska Bolesna, Pani Limanowska. Modlitewnik*, (red.) W. Piotrowski Limanowa 2016, s. 218.

6.20. MODLITWA DO MATKI BOŻEJ NIEUSTAJĄCEJ POMOCY

MODLITWA RZYMSKA

O, Matko Nieustającej Pomocy, z największą ufnością przychodzę dzisiaj przed Twój święty obraz, aby błagać o pomoc Twoją. Nie liczę na moje zasługi ani na moje dobre uczynki, ale tylko na nieskończone zasługi Pana Jezusa i na Twoją niezrównaną miłość macierzyńską. Tyś patrzyła, o Matko, na rany Odkupiciela i na krew Jego wylaną na krzyżu dla naszego zbawienia. Tenże Syn Twój umierając dał nam Ciebie za Matkę. Czyż więc nie będziesz dla nas, jak głosi Twój słodki tytuł, Nieustającą Wspomożycielką? Ciebie więc o Matko Nieustającej Pomocy, przez bolesną mękę i śmierć Twego Boskiego Syna, przez niewypowiedziane cierpienia Twego Serca, błagam najgoręcej, abyś wyprosiła mi u Syna Swego tę łaskę, której tak bardzo pragnę i tak bardzo potrzebuję... (*przedstaw Matce Bożej twoje prośby*).

Ty wiesz, o Matko przebłogosławiona, jak bardzo Jezus Odkupiciel nasz pragnie udzielić nam wszelkich owoców Odkupienia. Ty wiesz, że skarby te zostały złożone w Twoje ręce, abyś je nam rozdzielała. Wyjednaj mi przeto, o najłaskawsza Matko, u Serca Jezusowego tę łaskę, o którą w tej nowennie pokornie proszę, a ja z radością wychwalać będę razem z Tobą nieskończone miłosierdzie Boga. Amen⁴⁷.

Matko Boża Nieustającej Pomocy,
módl się za nami!

---

⁴⁷ *Nabożeństwo do Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Przewodnik duszpasterza*, opr. Komisja Liturgiczna Prowincji Warszawskiej Redemptorystów, red. S. Madeja, Kraków 2010, s. 42-43.

7. KULT ŚWIĘTYCH

7.1. LITANIA DO WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

Ilekróć w poszczególnych częściach litanii przewidziane są dwie formuły oznaczone literami A i B, celebrans lub kantorzy mogą wybrać jedną z nich. W wykazie świętych można na właściwym miejscu włączyć pewne imiona świętych, np. patronów, tytułu kościoła, założycieli diecezji i zakonów itp. Podobnie w czasie nabożeństw błagalnych w różnych potrzebach można dodać wezwania dostosowane do okoliczności.

I. BŁAGANIA DO BOGA

Albo A:

Panie, zmiłuj się nad nami.
Chryste, zmiłuj się nad nami.
Panie, zmiłuj się nad nami.

Panie, zmiłuj się nad nami.
Chryste, zmiłuj się nad nami.
Panie, zmiłuj się nad nami.

Albo B:

Ojczy z nieba, Boże,
Synu, Odkupicielu świata, Boże,
Duchu Święty, Boże,
Święta Trójco, Jedyny Boże,

zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.

II. WEZWANIA DO ŚWIĘTYCH

Święta Maryjo,
Święta Boża Rodzicielko,
Święta Panno nad pannami,
Święci Michale, Gabrielu i Rafale,
Wszyscy święci Aniołowie,

módl się za nami.
módl się za nami.
módl się za nami.
módlcie się za nami.
módlcie się za nami.

Patriarchowie i Prorocy

Święty Abrahamie,
Święty Mojżeszu,

módl się za nami.
módl się za nami.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Święty Eliaszu,	módl się za nami.
Święty Janie Chrzycielu,	módl się za nami.
Święty Józefie,	módl się za nami.
Wszyscy święci Patriarchowie i Prorocy,	módlcie się za nami.

Apostołowie i Uczniowie

Święci Piotrze i Pawle,	módlcie się za nami.
Święty Andrzeju,	módl się za nami.
Święty Janie i Jakubie,	módlcie się za nami.
Święty Tomaszu,	módl się za nami.
Święty Mateuszu,	módl się za nami.
Wszyscy święci Apostołowie,	módlcie się za nami.
Święty Łukasz,	módl się za nami.
Święty Marku,	módl się za nami.
Święty Barnabo,	módl się za nami.
Święta Mario Magdaleno,	módl się za nami.
Wszyscy święci Uczniowie Pańscy,	módlcie się za nami.

Męczennicy

Święty Szczepanie,	módl się za nami.
Święty Ignacy Antiocheński,	módl się za nami.
Święty Polikarpie,	módl się za nami.
Święty Justynie,	módl się za nami.
Święty Wawrzyńcze,	módl się za nami.
Święty Cyprianie,	módl się za nami.
Święty Bonifacy,	módl się za nami.
Święty Wojciechu,	módl się za nami.
Święty Stanisławie,	módl się za nami.
Święty Tomaszu Becket,	módl się za nami.
Święci Janie i Tomasz z Anglii,	módlcie się za nami.
Święty Pawle z Japonii,	módl się za nami.
Święci Izaaku i Janie z Ameryki,	módlcie się za nami.
Święty Piotrze z Polinezji,	módl się za nami.
Święty Karolu z Ugandy,	módl się za nami.
Święte Perpetuo i Felicyto,	módlcie się za nami.
Święta Agnieszko,	módl się za nami.
Święta Mario Goretti,	módl się za nami.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Wszyscy święci Męczennicy,

módlcie się za nami.

Biskupi i Doktorzy Kościoła

Święci Leonie i Grzegorzu,

módlcie się za nami.

Święty Ambroży,

módl się za nami.

Święty Hieronimie,

módl się za nami.

Święty Augustynie,

módl się za nami.

Święty Atanazy,

módl się za nami.

Święci Bazyli i Grzegorzu z Nazjanu,

módlcie się za nami.

Święty Janie Chryzostomie,

módl się za nami.

Święty Marcinie,

módl się za nami.

Święty Patryku,

módl się za nami.

Święci Cyrylu i Metody,

módlcie się za nami.

Święty Karolu Boromeuszu,

módl się za nami.

Święty Franciszku Salezy,

módl się za nami.

Święty Piusie Dziesiąty,

módl się za nami.

Kapłani i Zakonnicy

Święty Antoni,

módl się za nami.

Święty Benedykcie,

módl się za nami.

Święty Bernardzie,

módl się za nami.

Święci Franciszku i Dominiku,

módlcie się za nami.

Święty Tomaszu z Akwinu,

módl się za nami.

Święty Ignacy z Loyoli,

módl się za nami.

Święty Franciszku Ksawery,

módl się za nami.

Święty Stanisławie Kostko,

módl się za nami.

Święty Wincenty a Paulo,

módl się za nami.

Święty Janie Mario Vianneyu,

módl się za nami.

Święty Janie Bosko,

módl się za nami.

Święta Katarzyno Sienieńska,

módl się za nami.

Święta Tereso od Jezusa,

módl się za nami.

Święta Rózo z Limy,

módl się za nami.

Świeccy

Święty Ludwiku,

módl się za nami.

Święty Kazimierzu,

módl się za nami.

Święta Moniko,

módl się za nami.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Święta Jadwigo,
Święta Elżbieto Węgierska,
Wszyscy Święci i Święte Boże,

módl się za nami.
módl się za nami.
módlcie się za nami.

III. WEZWANIA DO CHRYSYTA

Albo A:

Bądź nam miłościw,
Od zła wszelkiego,
Od każdego grzechu,
Od zasadzek szatana,
Od gniewu, nienawiści i wszelkiej złej woli,
Od śmierci wiecznej,
Przez Twoje wcielenie,
Przez Twoje narodzenie,
Przez Twój chrzest i post święty,
Przez Twój krzyż i mękę,
Przez Twoją śmierć i złożenie do grobu,
Przez Twoje święte zmartwychwstanie,
Przez Twoje cudowne wniebowstąpienie,
Przez zesłanie Ducha Świętego,
Przez Twoje przyjście w chwale.

wybaw nas, Panie.
wybaw nas, Panie.
wybaw nas, Panie.
wybaw nas, Panie.
wybaw nas, Panie.
wybaw nas, Panie.
wybaw nas, Panie.
wybaw nas, Panie.
wybaw nas, Panie.
wybaw nas, Panie.
wybaw nas, Panie.
wybaw nas, Panie.
wybaw nas, Panie.
wybaw nas, Panie.
wybaw nas, Panie.
wybaw nas, Panie.

Albo B:

Chryste, Synu Boga żywego,
Chryste, który na ten świat przyszedłeś,
Chryste, który zostałeś ukrzyżowany,
Chryste, który śmierć za nas przyjąłeś,
Chryste, który zostałeś pogrzebany,
Chryste, który zmartwychwstałeś,
Chryste, który wstąpiłeś do nieba,
Chryste, który zesłałeś Ducha Świętego na Apostołów,
Chryste, który siedzisz po prawicy Ojca,
Chryste, który przyjdiesz sędzić żywych i umarłych,

zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.

V. ZAKOŃCZENIE

Albo A:

Chryste, usłysz nas.
Chryste, wysłuchaj nas.

Chryste, usłysz nas.
Chryste, wysłuchaj nas.

Albo B:

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata,
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata,
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata,

zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.

Modlitwa

Boże, ucieczko nasza i mocy, Ty jesteś źródłem pobożności, † wysłuchaj pokorne modlitwy swojego Kościoła * i spraw, abyśmy otrzymali wszystko, o co Cię z ufnością prosimy. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Albo:

Boże, Ty widzisz, że wskutek naszej słabości upadamy w grzechy, † okaz nam swoje miłosierdzie * i spraw, aby przykłady Twoich świętych odnowiły w nas miłość ku Tobie. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

7.2. LITANIA DO ŚWIĘTEGO JÓZEFA

Kyrie elejson, Chryste elejson, Kyrie elejson.
Chryste, usłysz nas. Chryste, wysłuchaj nas.
Ojcze z nieba, Boże, zmiłuj się nad nami.
Synu Odkupicielu świata, Boże,
Duchu Święty, Boże
Święta Trójco, jedyny Boże,
Święta Maryjo, módl się za nami.
Święty Józefie,
Przesławny Potomku Dawida,
Światło Patriarchów,
Oblubieńcze Bogarodzicy,
Przeczysty Stróżu Dziewicy,
Żywicielu Syna Bożego,

Troskliwy Obrońco Chrystusa,
Głowo Najświętszej Rodziny,
Józefie najsprawiedliwszy,
Józefie najczystszy,
Józefie najroztropniejszy,
Józefie najmężniejszy,
Józefie najposłusznieszy,
Józefie najwiernieszy,
Zwierciadło cierpliwości,
Miłośniku ubóstwa,
Wzorze pracujących,
Ozdobo życia rodzinnego,
Opiekunie dziewic,
Podporo rodzin,
Pociecho nieszczęśliwych,
Nadziejo chorych,
Patronie umierających,
Postrachu duchów piekielnych,
Opiekunie Kościoła Świętego,

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, przepuść nam, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, wysłuchaj nas, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami.

P.: Ustanowił go panem domu swego.

W.: I zarządcą wszystkich posiadłości swoich.

MÓDLMY SIĘ: Boże, Ty w niewysłowionej Opatrzności wybrałeś świętego Józefa na Oblubieńca Najświętszej Rodzicielki Twojego Syna, spraw, abyśmy oddając Mu na ziemi cześć jako Opiekunowi, zasłużyli na jego orędownictwo w niebie. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

7.3. MODLITWA DO ŚWIĘTEGO JÓZEFA PO ODMÓWIENIU RÓŻAŃCA ŚWIĘTEGO

Do Ciebie, Święty Józefie, uciekamy się w naszej niedoli. Wezwawszy pomocy Twojej Najświętszej Oblubienicy, z ufnością również błagamy o Twoją opiekę. Przez miłość, która Cię łączyła z Niepokalaną Dziewicą, Bogarodzicą, i przez ojcowską Twą troskliwość, którą otaczałeś Dziecię Jezus, pokornie błagamy: wejrzyj łaskawie na dziedzictwo, które Jezus Chrystus nabył Krwią swoją i swoim potężnym wstawiennictwem dopomóż nam w naszych potrzebach.

Opatrznościowy Stróżu Bożej Rodziny, czuwaj nad wybranym potomstwem Jezusa Chrystusa. Oddal od nas, ukochany Ojcze, wszelką zarazę błędów i zepsucia. Potężny nasz Wybawco, przybądź nam łaskawie z niebiańską pomocą w tej walce z mocami ciemności, a jak niegdyś uratowałeś Dziecię Jezus z niebezpieczeństwa, które groziło Jego życiu, tak teraz broń świętego Kościoła Bożego od wrogich zasadzek i od wszelkiej przeciwności.

Otaczaj każdego z nas nieustanną opieką, abyśmy za Twoim przykładem i Twoją pomocą wsparci mogli żyć świętobliwie, umrzeć pobożnie i osiągnąć wieczną szczęśliwość w niebie. Amen.

7.4. LITANIA DO ŚWIĘTEJ ANNY (do prywatnego odmawiania)

Kyrie, elejson

– Chryste, elejson. Kyrie, elejson.

Chryste, usłysz nas

– Chryste, wysłuchaj nas.

Ojcze z nieba, Boże

– *zmiłuj się nad nami.*

Synu, Odkupicielu świata, Boże,

Duchu Święty, Boże,

Święta Trójco, Jedyny Boże,

Święta Maryjo – *módl się za nami.*

Święta Anno,

Święta Anno, matko Najświętszej Maryi Panny,

Święta Anno, służebnico Ojca Przedwiecznego,

Święta Anno, matko Rodzicielki Syna Bożego,

Święta Anno, świątynio Ducha Świętego,

Święta Anno, piastunko Jezusa i Maryi,

Święta Anno, naczynie wybrane opatrności Bożej,

Święta Anno, miłością Bożą pałająca,

Święta Anno, chlubo wszystkich niewiast,

Święta Anno, przykładzie wiernych żon,

Święta Anno, wzorze wszystkich matek,

Święta Anno, cicha i pokorna,

Święta Anno, matko sprawiedliwa,

Święta Anno, wzorze wychowania dzieci dla Boga,

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Święta Anno, wzorze cichego życia domowego,
Święta Anno, aniele cierpliwości i wyrozumiałości,
Święta Anno, mistrzyni modlitwy i ofiary,
Święta Anno, nauczycielko prawdy i miłości,
Święta Anno, nadziejo chorych i nieszczęśliwych,
Święta Anno, obrońco sierot i wdów,
Święta Anno, pociecho ubogich i opuszczonych,
Święta Anno, ucieczko błądzących,
Święta Anno, opiekunko żniwnych pól,
Święta Anno, przemożna orędowniczko u Boga,

Prosimy cię, święta Anno,

abyś wszystkim rodzinom
katolickim pokój i zgodę wyjednała
– *wysłuchaj nas, święta Anno.*

Abyś wszystkich powołanych do służby Bożej wspierała,
Abyś wszystkich, którzy w trudnych warunkach pracują,
wspomagała,
Abyś podróżujących od wypadków zachowała,
Abyś wszystkim czcicielom twoim nieustannie pomagała,
Abyś nam w godzinę śmierci z pomocą przybyła.

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata – przepuść nam, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata – wysłuchaj nas, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata – zmiłuj się nad nami.

– Módl się za nami, święta Anno.
– Abyśmy się stali godnymi obietnic Chrystusowych.

MÓDLMY SIĘ: Boże, który wybrałeś świętą Annę na matkę Rodzicielki Twego Jednorodzonego Syna, spraw łaskawie, abyśmy za jej przykładem służyli Tobie z miłością i osiągnęli wieczne zbawienie. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

7.5. MODLITWY PRZEZ WSTAWIENICTWO PATRONÓW ROMÓW

7.5.1. MODLITWA O POWOŁANIA KAPŁAŃSKIE, ZAKONNE I MISYJNE

Maryjo Wspomożycielko, wspieraj społeczność Romów, aby mogli wzrastać i byli szanowani w podejmowaniu drogi prawdziwej integracji społecznej i ekumenicznej, a nam pomóż stawać się wytrwale ich przyjaciółmi i wychowawcami. Przez wstawiennictwo błogosławionego Zefiryna Giméneza Malla, romskiego męczennika z Hiszpanii, wzbudź wśród młodych Romów liczne powołania apostołskie, świeckie, zakonne i kapłańskie do służby w Kościele⁴⁸.

7.5.2. MODLITWA PRZEZ WSTAWIENICTWO BŁ. ZEFIRYNA GIMENEZA MALLA – PATRONA ROMÓW

I

Boże Ojcze pełen dobroci,
Ty umocniłeś światłem Twojego Ducha Zefiryne,
pierwszego Roma do poniesienia męczeńskiej śmierci dla Chrystusa i przyłączyłeś go do grona męczenników.

Dziękujemy Ci za ten znak Twojego miłosierdzia dla wszystkich Romów.

Wzbudź w jego narodzie oraz w całym Kościele świętych misjonarzy.

Pomóż nam naśladować przykład Zefiryne, prawdziwego chrześcijanina i dobrego Samarytanina.

Spraw, abyśmy umocnieni Eucharystią i nabożeństwem do Matki Bożej, byli gotowi jak on kroczyć drogą Krzyża, w nadziei uczestniczenia w Twojej chwale.

Przez Chrystusa Pana naszego. Amen⁴⁹.

---

⁴⁸ http://www.misje.salezjanie.pl/images/czasopismo/2010_02.pdf (dostęp: 5.11.2015).

⁴⁹ *Zasoby Archiwum Instytutu Pamięci i Dziedzictwa Romów oraz Ofiar Holokaustu działającego przy Związku Romów Polskich z siedzibą w Szczecinku*, Sygn. 284.

**7.5.3. MODLITWA PRZEZ WSTAWIENICTWO
BŁ. ZEFIRYNA GIMENEZA MALLA – PATRONA ROMÓW
II**

Boże, źródło wszelkich łask,
któremu poświęcił swe życie Rom i Męczennik,
Błogosławiony Zefiryn,
wzór miłości do rodziny i modlitwy,
duch Pokoju i odwaga Męczeństwa
za jego wstawiennictwem udziel
naszym rodzinom wierności,
do naszych wspólnot zgodę,
naszej młodzieży prawości i odwagi,
naszym chorym fizyczne i duchowe uzdrowienie.
Daj nam zrozumieć,
że jesteś naszym Ojcem
a my, że jesteśmy Twoimi dziećmi!
Amen⁵⁰.

**7.5.4. MODLITWA O KANONIZACJĘ
BŁ. ZEFIRYNA GIMENEZA MALLA – PATRONA ROMÓW**

Boże, Ojciec wielki i dobry, światłem i mocą Ducha Świętego obdarzyłeś Roma Zefiryne łaską prowadzenia życia prawdziwie chrześcijańskiego, aż do odważnego poniesienia okrutnej śmierci na podobieństwo Jezusa.

Dzięki składamy Ci za ten znak Twojego miłosierdzia ku wszystkim Romom i prosimy Cię, aby został przez Kościół zaliczony do grona świętych ten Rom, który pomoże także i nam stać się prawdziwymi chrześcijanami, zawsze gotowymi podążać drogą krzyża w nadziei uczestniczenia na zawsze w Twojej chwale.

Przez Chrystusa Pana naszego. Amen⁵¹.

---

⁵⁰ http://www.portal.ecclesia.pt/onpc/index.php?option=com_content&view=article&id=1020 (dostęp: 12.11.2015).

⁵¹ *Zasoby Archiwum Instytutu Pamięci i Dziedzictwa Romów oraz Ofiar Holokaustu działającego przy Związku Romów Polskich z siedzibą w Szczecinku*, Sygn. 284.

**7.5.5. MODLITWY, KTÓRYCH BŁ. ZEFIRYN GIMENEZ MALLA
– PATRON ROMÓW – UCZYŁ SWE BRATANICE**

„Z Bogiem się kładę,
z Bogiem wstaję,
z Najświętszą Dziewicą
i Duchem Świętym.

Trzech aniołów mam u nóg,
trzech przy głowie,
Trzech u boku,
Najświętsza Dziewica u drugiego boku.

W tym położeniu jestem.
Nie wiem, czy wstanę.
Jeśli tej nocy umrę,
moja dusza Bogu będzie się powierzać.

Matko moja, Dziewico Maryjo,
nie oddalaj ode mnie swego spojrzenia,
pójdź za mną wszędzie.
Nie zostawiaj mnie samego.

Aniele Stróżu, słodkie towarzystwo,
nie opuszczaj mnie ani w noc,
ani w dzień
i nie dopuść,
by zginęła moja dusza.

Do Maruji mówił:

„Śpij i odpoczywaj.
Jeśli cokolwiek się zdarzy,
że mogłoby stać się co złego,
Anioł Stróż cię obroni”⁵².

---

⁵² M. Riboldi, *Prawdziwy Kalo*, tłum. E. Wesołek TJ, P. Kulczycki, Mediolan 1994, s. 99.

**7.5.6. MODLITWA PRZEZ WSTAWIENICTWO
BŁ. EMILII FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ⁵³**

Boże miłosierny Ojcze,
przez moc Ducha Świętego
pozwoliłeś Twojej służebnicy Emilii
stać się świadkiem Chrystusa aż do śmierci.
Przez wstawiennictwo Maryi,
której pomogłeś przejść próbę męczeństwa,
wysłuchaj o Panie, prośby tej córki cygańskich ludzi i tych,
którzy tak jak ona zwracają się do Dziewicy Maryi
w modlitwie różańcowej.
Pomóż nam również przekazać wiarę przyszłym pokoleniom.
Przez Jezusa Chrystusa, naszego Pana. Amen⁵⁴.

**7.5.7. MODLITWA O WYPROSZENIE ŁASK
PRZEZ WSTAWIENICTWO SŁUGI BOŻEGO
JUANA RAMONA GIL TORRESA
(do prywatnego odmawiania)**

Boże wszechmogący i pełen miłosierdzia, Ty dałeś Twojemu słudze Juanowi Ramonowi łaskę oddania swojego życia aż do męczeństwa, aby utrzymać i obronić wiarę w Jezusa obecnego w Eucharystii i w Dziewicę Maryję, podkreślając jego uczciwą pracę i miłość do swojej rodziny, udzieli, jeżeli jest to zgodnie z Twoją wolą, łaski za jego wstawiennictwem; prosimy, mając nadzieję, że zostanie on wkrótce włączony do chwały Twoich świętych jako przykład chrześcijańskiej odwagi. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen⁵⁵.

---

⁵³ Bł. Emilia Fernández Rodríguez (1914-1939) została beatyfikowana 25 marca 2017 r. w Almerii w Hiszpanii. Zob. A. Sochaj, *Romscy męczennicy. Apostołowie Różańca Świętego: Bł. Zefiryn Gimenéz Malla (1861-1936), Bł. Emilia Fernández Rodríguez (1914-1939), Sługa Boży Juan Ramón Gil Torres (1887-1936)*, „Romano Atmo”, Szczecinek, nr 1 2017 (67), s. 24-25.

⁵⁴ *Zasoby Archiwum Instytutu Pamięci i Dziedzictwa Romów oraz Ofiar Holokaustu działającego przy Związku Romów Polskich z siedzibą w Szczecinku*, Sygn. 284.

⁵⁵ Por. http://www.diocesisdeleon.org/files/DELEGACIONES/Minorias_Etnicas/Oracion_Gltano.pdf (dostęp: 19.01.2017). <http://www.religionenlibertad.com/ante-los-claretianos-martires-de-barbastro04-45477.htm> (dostęp: 28.03.2017).

8. INNE MODLITWY

8.1. MODLITWA PRZEZ WSTAWIENICTWO PAPIEŻA ŚW. JANA PAWŁA II

Boże, bogaty w miłosierdzie,
z Twojej woli święty Jan Paweł II, papież,
kierował całym Kościołem,
spraw, prosimy, abyśmy dzięki jego nauczaniu
z ufnością otworzyli nasze serca
na działanie zbawczej łaski Chrystusa,
jedynego Odkupiciela człowieka.

Który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, Bóg, przez wszystkie wieki wieków.

Amen.

8.2. MODLITWA ODMAWIANA PRZEZ ŚW. JANA PAWŁA II DO DUCHA ŚWIĘTEGO

Duchu Święty, proszę Cię
o dar Mądrości do lepszego poznania
Ciebie i Twoich doskonałości Bożych,
o dar Rozumu do lepszego zrozumienia
ducha tajemnic wiary świętej,
o dar Umiejętności, abym w życiu kierował
się zasadami tejże wiary,
o dar Rady, abym we wszystkim u Ciebie
szukał rady i u Ciebie ją zawsze znajdował,
o dar Męstwa, aby żadna bojaźń ani względy
ziemskie nie mogły mnie od Ciebie oderwać,
o dar Pobożności, abym zawsze służył
Twojemu Majestatowi z synowską miłością,
o dar Bojaźni Bożej, aby żadna bojaźń
ani względy ziemskie nie mogły mnie
od Ciebie oderwać. Amen.

8.3. LITANIA DO ŚW. JANA PAWŁA II

Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison.
Chryste usłysz nas, Chryste wysłuchaj nas.
Ojcze z nieba, Boże – zmiłuj się nad nami.
Synu Odkupicielu świata, Boże – zmiłuj się nad nami.
Duchu Święty, Boże – zmiłuj się nad nami.
Święta Trójco, Jedyny Boże – zmiłuj się nad nami.
Święta Maryjo – módl się za nami.
Święty Janie Pawle II, módl się za nami.
Zanurzony w Ojcu, bogatym w miłosierdzie,
Zjednoczony z Chrystusem, Odkupicielem człowieka,
Napełniony Duchem Świętym, Panem i Ożywicielem,
Całkowicie oddany Maryi,
Przyjacielu Świętych i Błogosławionych,
Następco Piotra i Sługo sług Bożych,
Stróżu Kościoła nauczający prawd wiary,
Ojcze Soboru i wykonawco jego wskazań,
Umacniający jedność chrześcijan i całej rodziny ludzkiej,
Gorliwy Miłośniku Eucharystii,
Niestrudzony Pielgrzymie tej ziemi,
Misjonarzu wszystkich narodów,
Świadku wiary, nadziei i miłości,
Wytrwały Uczestniku cierpień Chrystusowych,
Apostole pojednania i pokoju,
Promotorze cywilizacji miłości,
Głosicielu Nowej Ewangelizacji,
Mistrzu wzywający do wypłynięcia na głębię,
Nauczycielu ukazujący świętość jako miarę życia,
Papieżu Bożego Miłosierdzia,
Kapłanie gromadzący Kościół na składanie ofiary,
Pasterzu prowadzący owczarnię do nieba,
Bracie i Mistrzu kapłanów,
Ojcze osób konsekrowanych,
Patronie rodzin chrześcijańskich,
Umocnienie małżonków,
Obrońco nienarodzonych,
Opiekunie dzieci, sierot i opuszczonych,
Przyjacielu i Wychowawco młodzieży,

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Dobry Samarytaninie dla cierpiących,
Wsparcie dla ludzi starszych i samotnych,
Głosicielu prawdy o godności człowieka,
Mężu modlitwy zanurzony w Bogu,
Miłośniku liturgii sprawujący Ofiarę na ołtarzach świata,
Uosobienie pracowitości,
Zakochany w krzyżu Chrystusa,
Przykładnie realizujący powołanie,
Wytrwały w cierpieniu,
Wzorze życia i umierania dla Pana,
Upominający grzeszników,
Wskazujący drogę błędzącym,
Przebaczający krzywdzicielom,
Szanujący przeciwników i prześladowców,
Rzeczniku i obrońco prześladowanych,
Wspierający bezrobotnych,
Zatroskany o bezdomnych,
Odwiedzający więźniów,
Umacniający słabych,
Uczący wszystkich solidarności,

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata – przepuść nam, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata – wysłuchaj nas, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata – zmiłuj się nad nami.

Módl się za nami święty Janie Pawle II.

Abyśmy życiem i słowem głosili światu Chrystusa, Odkupiciela człowieka.

Módlmy się: Miłosierny Boże, przyjmij nasze dziękczynienie za dar apostoł-
skiego życia i posłannictwa świętego Jana Pawła II i za jego wstawiennictwem po-
móż nam wzrastać w miłości do Ciebie i odważnie głosić miłość Chrystusa wszyst-
kim ludziom. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

8.4. INNE MODLITWY PRZEZ WSTAWIENNICTWO ŚW. JANA PAWŁA II

I.

Boże w Trójcy Przenajświętszy, dziękujemy Ci za to, że dałeś Kościołowi Papieża świętego Jana Pawła II, w którym zajaśniała Twoja Ojcowska dobroć, chwała krzyża Chrystusa i piękno Ducha miłości.

On, zawierając całkowicie Twojemu miłosierdziu i matczynemu wstawiennictwu Maryi, ukazał nam żywy obraz Jezusa Dobrego Pasterza, wskazując świętość, która jest miarą życia chrześcijańskiego, jako drogę do osiągnięcia wiecznego zjednoczenia z Tobą.

Udziel mi, za jego przyczyną, zgodnie z Twoją wolą łaski. ... (wymienić), o którą pokornie proszę. Amen.

Ojcze nasz..., Zdrowaś Maryjo...

II.

Ojcze, dziękuję Bogu w Trójcy Przenajświętszej za to, że dał Kościołowi Ciebie jako Papieża świętego Jana Pawła II. Dziękuję za Twoją niestrudzoną apostołską posługę dla wszystkich narodów świata, którym gorliwie głosiłeś Dobrą Nowinę o niekończącej miłości Boga do nas.

Dziękuję Ci, Ojcze, za to, że dałeś nam przykład całkowitego zawierzenia Bożemu miłosierdziu i matczynemu wstawiennictwu Maryi, Matki Bożej.

Dziękuję Ci, Ojcze, za to, że w swojej osobie ukazywałeś nam żywy obraz Jezusa Chrystusa Dobrego Pasterza zawsze zatroskanego o zagubionych w życiu i oddalonych od Boga i Kościoła.

Dziękuję Ci za nauczanie, że wszyscy jesteśmy powołani do świętości oraz za wskazania, jak to powołanie zrealizować.

Uprosz mi, abym zgodnie z Bożą wolą mógł otrzymać te łaski, o które Cię proszę. Wyprasza mi światło i dar rady w życiowych wątpliwościach, a siłę i męstwo w pokusach i przeciwnościach.

Niech Twoje wstawiennictwo wyjedna mi chęć ustawicznego oddawania się na służbę Chrystusowi i Maryi oraz przyczynia się do budowania w naszej Ojczyźnie królestwa prawdy, miłości i pokoju. Amen.

**Modlitwa o wyproszenie łask za wstawiennictwem
św. Jana Pawła II**

Święty Janie Pawle II, za Twoim pośrednictwem proszę o łaski dla mnie (i moich bliskich). Wierzę w moc mej Modlitwy i w Twoją zbawienną pomoc. Wyproś mi u Boga Wszechmogącego łaski, o które się modłę... (należy wymienić prośby). Uproś mi dar umocnienia mej wiary, nadziei i miłości.

Pan Jezus obiecał, że o cokolwiek w Jego imię poprosimy, to otrzymamy. Dlatego i ja, Panie, pełen ufności, proszę Cię o potrzebne mi łaski, za wstawiennictwem świętego Jana Pawła II. Wysłuchaj mnie, Panie. Amen.

Święty Janie Pawle II Wielki – módl się za nami!⁵⁶

**8.5. MODLITWA
DO ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA
PAPIEŻA LEONA XIII**

Po łacinie:

„Sancte Michael Archangele,
defende nos in proelio;
contra nequitiam et insidias diaboli esto praesidium.
Imperet illi Deus, supplices deprecamur:
tuque, Princeps militiae Caelestis,
satanam aliosque spiritus malignos,
qui ad perditionem animarum pervagantur in mundo,
divina virtute in infernum detrude.
Amen”.

Po polsku:

„Święty Michale Archaniele,
wspomagaj nas w walce;
a przeciw niegodziwości i zasadzkom złego ducha bądź naszą obroną.
Oby go Bóg pogromić raczył, pokornie o to prosimy,
a Ty, Wodzu niebieskich zastępów, szatana i inne duchy złe,
które na zgubę dusz ludzkich po tym świecie krążą,

---

⁵⁶ Zob. A. Sochaj. *Dewizy papieży XX i XXI wieku*, Kraków 2017, s. 88-92; *Modlitewnik pielgrzyma. Kanonizacja błogosławionego Jana Pawła II. Rzym, 27 kwietnia 2014*, Zielona Góra 2014, s. 26-28.

mocą Bożą strąć do piekła. Amen⁵⁷.

8.6. MODLITWA ŚW. BENEDYKTA

„Światłem niech będzie mi krzyż święty, a nigdy wodzem smok przekłęty!
Idź precz szatanie, duchu złości, nigdy mnie nie kuś do marności!
Złe to, co proponujesz mi. Sam swoją truciznę pij! Amen”.

Na krzyżu św. Benedykta z Nursji znajdują się litery, które są pierwszymi literami tej samej modlitwy, ale po łacinie, która brzmi następująco:

*Crux sancta sit mihi lux, non Draco sit mihi dux.
Vade retro Satana, numquam suade mihi vana.
Sunt mala quae libas, Ipse venena bibas. Amen.*

8.7. MODLITWA W INTENCJI PAPIEŻA

Módlmy się za naszego papieża N., niech nasz Bóg i Pan, który go wybrał do wykonywania władzy biskupiej, zachowa go w zdrowiu i bezpieczeństwie dla swojego Kościoła świętego, aby rządził świętym ludem Bożym.

Wszchemogący, wieczny Boże, Twoja mądrość wszystkim kieruje, † wejrzyj łaskawie na nasze prośby i w swojej dobroci racz zachować wybranego dla nas papieża, * aby lud chrześcijański, który od Ciebie otrzymuje przewodników, pod zwierzchnictwem najwyższego pasterza wzrastał w zasługach swej wiary. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W.: Amen.

8.8. MODLITWA ŚW. GERTRUDY

Ojcie Przedwieczny, ofiaruję Ci Najdroższą Krew Boskiego Syna Twego, Pana naszego, Jezusa Chrystusa, w połączeniu ze wszystkimi Mszami Świętymi dzisiaj na całym świecie odprawianymi, za dusze w Czyśćcu cierpiące, za umierających, za grzeszników na świecie, za grzeszników w Kościele powszechnym, za grzeszników w mojej rodzinie, a także moim domu. Amen.

---

⁵⁷ Egzorcyzmy i inne modlitwy błagalne. Wydanie wzorcowe. Katowice 2002, Dodatki, s. 102, nr 9.

8.9. MODLITWA EKUMENICZNA ZA POMORDOWANYCH ROMÓW I SINTI W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ (1939-1945)

„Boże, Ojcze, przychodzę do Ciebie w Imieniu Jezusa.

Dziękuję Tobie za łaskę, której dałeś nam dożyć, że nie zapomniana jest śmierć naszych bliskich, ale pamięta się o naszych wujkach, dziadkach, ciotkach, o naszych rodzicach, że zostali tutaj zamordowani w tym miejscu.

Dziękuję Tobie Ojcze, za każdego, kto tutaj jest i kto pamięta. Niech pamiętają nasze dzieci i nasze wnuki. Dziękuję Tobie Ojcze, że dałeś nam spokojny czas. Proszę Ciebie o wszystkich, którzy tutaj są, abyś im błogosławił zdrowiem, szczęściem, radością w imieniu Jezusa, aby każdy poznał Jezusa osobiście i żył na tej ziemi dla Niego, dla Jezusa. Ja błogosławię im i każdemu człowiekowi w imieniu Jezusa. Amen”⁵⁸.

8.10. PAMIĘCI ROMSKIEGO LUDU

Boże mój,
to, do czego dopuściłeś, bardzo boli.
Widziałeś cierpienie w czarnych oczach naszych dzieci?
Słyszałeś lament naszych matek i żon?
Widziałeś załzawione oczy naszych dumnych ojców?
Wyczerpane twarze mądrych starszych ludzi?
Czy nasze cierpienie nie jest wystarczająco duże?
Czy nasze oczy nie płakały więcej niż tańczyliśmy?

Zostawiłeś mój lud, żeby kąpał się w morzu błota,
potem pozwoliłeś im umrzeć!

Teraz Romowie szlochają w bólu ku niebu,
składają ręce do Ciebie.
Daj im siłę, żeby znowu wstać,
do ich żywych dzieci,
żeby mogli ucałować ich czoła.
Jestem zimna.
Boże,
Przykryj nasze nagie ciała!

---

⁵⁸ Zasoby Archiwum Instytutu Pamięci i Dziedzictwa Romów oraz Ofiar Holokaustu działającego przy Związku Romów Polskich z siedzibą w Szczecinku, Sygn. 284.

8.11. MODLITWA OSOBY UZALEŻNIONEJ, PRAGNĄCEJ WYRWAĆ SIĘ Z NAŁOGU

Ojczy dobry i miłosierny, który mnie wezwałeś do głębokiej bliskości z Tobą, abym stał się uczestnikiem Twojej własnej natury, proszę Cię, abys wylał na mnie ducha modlitwy i uwielbienia, abym dzięki Duchowi Świętemu mógł wejść w pełny kontakt z Tobą. Modlitwa jest darmowym darem Twojej hojności. Błagam Cię, udziel mi tego daru, abym mógł się modlić nieustannie. Niech Twój Duch Święty, Duch przybrania za synów, świadczy we mnie o Twojej miłości, abym poczuł się kochanym i żył jak Twoje dziecko – wolne od lęku.

Umocnij moją wiarę w Twoją miłość, abym całkowicie zaufał Twojemu Słowu i przyjął jako skierowane do siebie wszystkie obietnice, których udzieliłeś.

Umocnij moją nadzieję, abym wtedy, gdy wszystkie drzwi zamkną się przed moimi problemami, był pewny, że została mi jeszcze jedna możliwość, której nie rozważałem: ta Twoja.

Jeśli chcesz, możesz mnie uzdrowić, oczyścić i przemienić. Zależy to tylko od Twojej woli i od Twego miłosierdzia, jakie masz względem mnie.

Z całą wiarą wołam do Ciebie: Jezusie, Synu Dawida, ulituj się nade mną, ponieważ ten, którego kochasz, jest chory i potrzebuje Ciebie⁵⁹.

8.12. MODLITWY PRZED POSIŁKIEM

- Pobłogosław Panie Boże nas, ten posiłek, tych, którzy go przygotowali, i nucz nas dzielić się chlebem i radością ze wszystkimi. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

- Bądź pochwalony, Panie Boże nasz, za te dary, które z Twej dobroci spożywać mamy. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

- Boże, dzięki Ci składamy za to, co pożywać mamy. Ty nas żywić nie przestajesz, bądź pochwalon za to, co nam dajesz. Amen.

8.13. MODLITWY PO POSIŁKU

- Chwalimy Cię Panie i dziękujemy za ten posiłek, dar Twojej dobroci. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

- Dziękujemy Ci, Boże, za te dary, któreśmy z dobroci Twojej pożywali. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

⁵⁹ <http://www.katolik.pl/prywatne,22414,818,cz.html?idr=10626> (dostęp: 08.09.2017).

• Za ten posiłek i wszystkie dary Twej dobroci chwalimy Cię, Panie. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen⁶⁰.

8.14. MODLITWA KIEROWCY

Boże, pobłogosław mojej podróży.

Spraw, abym jechał bezpiecznie i szczęśliwie dotarł do celu.

Boże prowadź!

Święty Krzysztofie, módl się za nami! Amen.

8.15. MODLITWA PRZED PODRÓŻĄ

Wszchemgący, wieczny Boże, Ty kazałeś Abrahamowi wyjść z jego ziemi i z rodzinnego domu. Ty strzegłeś go bezpiecznie na wszystkich drogach jego pielgrzymowania. Otaczaj opieką także nas, swoje sługi; bądź nam, Panie, w potrzebie pomocą, w drodze towarzyszem i pociechą, w przeciwnościach obroną, abyśmy za Twoim przewodnictwem dotarli do celu i szczęśliwie wrócili do naszych domów. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Albo:

Drogą pokoju niech nas prowadzi wszchemgący i miłosierny Pan, a Jego Anioł niech nas strzeże, byśmy w pokoju i bezpiecznie mogli dotrzeć do celu podróży. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

8.16. MODLITWA PO PODRÓŻY

Panie Jezu, który sam jesteś Drogą, dziękuję Ci, że przez drogi tej ziemi doprowadziłeś mnie bezpiecznie do domu. Chwała Ojcu i Synowi, i Duchowi Świętemu, jak była na początku, teraz i zawsze i na wieki wieków Amen.

---

⁶⁰ http://www.wezel.salezjanie.pl/slowo/index.php?id=41&numer_strony=2 (dostęp:07.09.2017).

9. ROZPOCZĘCIE I ZAKOŃCZENIE PIELGRZYMKI

9.1. ROZPOCZĘCIE PIELGRZYMKI

SŁOWO NA DROGĘ

Drodzy pątnicy. Wyruszacie do sanktuarium N., aby tam polecać Bogu własne sprawy i innych. Nie zapominajcie o naszej parafii, o potrzebach Kościoła i całego świata.

Na drogę pokoju i pomyślności niech was kieruje wszechmogący i miłosierny Pan, a św. Rafał Archanioł niech wam towarzyszy w drodze, byście w pokoju, w zdrwoiu i z radością powrócili do swych domów. Niech to będzie błogosławiony czas wewnętrznej odnowy i duchowego odrodzenia.

MODLITWY

K.: Panie zmiłuj się nad nami.

W.: *Chryste zmiłuj się nad nami.*

K.: O błogosławieństwo Boże módlmy się słowami, których nauczył nas Pan Jezus pielgrzymujący do świętego miasta Jeruzalem.

W.: *Ojcze nasz...*

K.: Zachowaj sługi swoje Panie.

W.: *Którzy w Tobie pokładają nadzieję.*

K.: Módlmy się:

Boże, Ty przeprowadziłeś Izraelitów suchą nogą przez Morze Czerwone i trzech Mędrców za przewodnictwem gwiazdy przyprowadziłeś do Syna Swego, spraw, aby droga nasza była pomyślna i czas pogodny. Niech jak młody Tobiasz, w towarzystwie Twego świętego Anioła, szczęśliwie dojdziemy do celu pielgrzymki, a w końcu do przystani zbawienia wiecznego. Amen.

W.: Amen.

BŁOGOSŁAWIENSTWO

K.: Pan nasz Jezus Chrystus niech będzie przy was, aby was bronić, niech będzie przed wami, aby was prowadzić, niech będzie za wami, aby was strzec, niech będzie za wami, aby was błogosławić. Pokój i błogosławieństwo Boga wszechmogącego, Ojca i + Syna, i Ducha Świętego, niech zstąpi na was i pozostanie na zawsze.

W.: Amen.

Kapłan kropi pielgrzymów wodą święconą.

K.: Idźmy w pokoju.

W.: Amen.

9.2. POWRÓT PIELGRZYMKI

Po pokropieniu pielgrzymów przez kapłana wodą święconą wszyscy wkracają do kościoła. Kapłan wita pątników i dziękuje im w imieniu wszystkich parafian za pielgrzymi trud i za modlitwy zanoszone w intencji parafii.

Modlitwa (po chwili adoracji)

K.: Módlmy się:

Wszechmogący, wieczny Boże, który rozporządzasz czasem naszego życia, użyż sługom Twoim daru trwałego pokoju: niech ci, którym w zdrowiu pozwoliłeś powrócić do zwykłych zajęć, pod opieką czują się bezpieczni. Przez Chrystusa Pana naszego.

W.: Amen.

K.: Jako podziękowanie Opatrzności Bożej za wszystkie łaski udzielone nam podczas pielgrzymki i za szczęśliwy powrót, odmówmy wspólnie Modlitwę Pańską:

W.: *Ojcze nasz...*

Błogosławieństwo sakramentalne.

10. ŚPIEWNIK

10.1. BARI BRAMA

Bari brama puteren.
Ko kameł ta szaj jaweł
Bare ława pisineł.

Ref.: Jezus miro, Jezus miro.
Jezus miro me tut kamaw.

Śpiewam Tobie Boże, Ojczy mój
tę cygańską naszą pieśń
i niech wszyscy ludzie wiedzą,
że ja bardzo kocham Cię.

Ref.: Czas wyruszyć tam, gdzie Bóg.
Czas wyruszyć tam, gdzie Bóg.
Wzywa nas.

10.2. BOGURODZICA

Bogurodzica, Dziewica,
Bogiem sławiona Maryja!
U Twego Syna, Gospodzina,
Matko zwolena Maryja!
Ziści nam, spuści nam.
Kyrie elejson.

Twego dzieła Chrzcziciela, Bożycze,
usłysz głosy, napełń myśli człowiecze.
słysz modlitwę, jaż nosimy,
a dać raczy, jegoż prosimy:
a na świecie zbożny pobyt,
po żywocie rajski przebyt.
Kyrie elejson.

10.3. DYVES JUŠ ZĠAŁ (ZAPADA ZMROK)

1. Dyves juš zġał, dro tamlipen sy svet,
syr ćirykło ugeja, na ryšoł,
bagav gili Devľeskre Dajorjake,
baxtali rat te javeł dadyves.
  2. Naharga juš sare duda merena,
tro rakhiben javeła menca daj,
sute gavenge, jamare vešenge,
Dajory, de baxtali, łachi rat.
  3. Vytrade dur jamendyr sare tugi,
soibena te javen baxtałe,
dołenge, kaj nasty sovena raty,
Dajory, de baxtali, łachi rat.
  4. Kones isy dre ġija pharybena,
Dajory, da bary zor, te ġiġon,
Dołenge, kaj dałe raty merena,
Dajory, de baxtali, łachi rat.
  5. Zasućija da sveto ġilorjasa,
tajša ryšoła pałe do dyves,
ćamudav tyre vasta, mry Dajory,
Devľeskry Daj, de mange łachi rat.
-
1. **Zapada zmrok**, juž świat ukołysany,
Znów jeden dzień odfrunął nam jak ptak.
Panience swej piosenkę na dobranoc
Zaśpiewać chcę w ostatnią chwilę dnia.
  2. I chociaż wnet ostatnie światła zgasną,
Opieka Twa rozproszy nocy mrok.
Uśpionym wsiom, ukołysanym miastom,
Panienko, daj szczęśliwą, dobrą noc.
  3. I ludzkim snom błogosław dłonią jasną,
I oddal od nich cień codziennych trosk.

I tym, co znów nie będą mogli zasnąć,
Panienko, daj szczęśliwą, dobrą noc.

4. A komu noc czuwaniem jest niełatwym
Na czas bezsenny siłę daj i moc.
I tym, co dzisiaj zasną raz ostatni,
Panienko, daj szczęśliwą, dobrą noc.

5. Zaspia świat piosenką kołysany,
odpłynął dzień, by jutro wrócić znów.
Uśmiecham się do Ciebie na dobranoc,
Piastunko moich najpiękniejszych snów.

10.4. MIRO VURDEN (BARKA)

1. Mro Devel sys terdo pro drom,
kharga čhaven, kaj te ġan pał ƀesty,
te xtyłem ġija ƀeskre ƀavenca.

O, Devła, tu pre mandyr dykhesys,
tyre vušta dadyves kharde mro ƀav,
miro vurden mekhav dro veš, Devłoro,
tusa ġava, te rakirav tro ƀav.

2. Som ćororo syr praxaro,
mire vasta – celo barvalipen –
ki buty tusa i mro ġuġo ġi.

O, Devła...

3. Tu kames mre terne vasta,
mro terno ġi celo xaćol tuke.
jeggeno tusa – te kamav syr tu.

O, Devła...

4. Dadyvesestyr khetane
xtyłas ġija, te ġinen tut mišto
tyro ćacipen, ġipnaskre ƀava.

O, Dewła...

1. **Pan kiedyś** stanął nad brzegiem,
szukał ludzi gotowych pójść za Nim;
by łowić serca
Słów Bożych prawdą.

Ref.:

O Panie, to Ty na mnie spojrzaleś,
Twoje usta dziś wyrzekły me imię.
Swoją barkę pozostawiam na brzegu,
Razem z Tobą nowy zacznę dziś łów.

2. Jestem ubogim człowiekiem,
Moim skarbem są ręce gotowe
Do pracy z Tobą
I czyste serce.
3. Ty potrzebujesz mych dłoni,
Mego serca młodego zapałem
Mych kropli potu
I samotności.
4. Dziś wypłyniemy już razem
Łowić serca na morzach dusz ludzkich
Twejej prawdy siecią
I słowem życia.

10.5. O MRODEŁ HIN PASZO PANI

1. O Mrodeł hin paszo pani,
Rodeł manuszen so dżana pał łeste
He paćian sa peskre dadeske.

Ref.:

O Dewła ćhidzał pre ma o jakha
Adadziwes tu wiphendźał miro naw
Saworo mukaw me paszo pani,
dżaw te rodeł tiro Dewłeskro ław.

2. Me Dewła som ćoro manusz
Mro barwalipen hine o wasta,
jiło romano so ke tu prastał.

Ref.:

3. Tu kames he mire wasta,
he miro jiło,he mire gila
Pharo dzidzi pen he korkoripen.

Ref.:

4. Adadziwews džas soduj Dżenne
Rodawa tucha romane jiła,
czaczipen pał tu ando dzidzipen.

10.6. ME TUT KAMAV – PIEŚŃ ROMSKA

mel. ks. Mario Riboldi, sł. ks. Edward Wesołek
przysłana z zagranicy, przełożona na:
(narzecze POLSKA ROMA)

1. Devła. Tusa rakirav,
tu man dykhes doj kaj me som.
Miro Baro Deveł,
tutyр myślinav,
bo me tut kamav.

2. Syr do Rom aǵa phenav:
“Maśkir Romendyr me phirav”,
Mangav, śukar Deveł,
Raja, manca jav,
bo me tut kamav.

3. Ćhaven I Romen dykhav,
syr gene peske dro sveto,
te rodeł peskry baxt,
a me tut rodav,
bo me tut kamav.

4. Devła, šun, me tut mangav,
mange sykav, so te kerav,
San miro ľachiben,
tuke man oddav,
bo me tut kamav.

Przetłumaczona na narzecze BERGITKA ROMA:

1. Devła, tuha vakierav,
tu man dikhies odoj kaj som.
Mindro Baro Mrodeľ,
paľ tu mišlinav,
bo me tut kamav.
2. Sar oda Rom me phenav:
maškro Roma amen phiras,
Mangav, šukar Devła,
Raja, manca av,
bo me tut kamav.
3. Čhaven the Romen dikhav,
sar geľe jon andro svetos,
te rodeľ pengri baxt,
a me tut rodav,
bo me tut kamav.
4. Devła, šun, me tut mangav,
mange sikav, so te kierav,
saľ miro ľachipen,
tuke man oddav,
bo me tut kamav.

Przetłumaczona na narzecze LOVARÓW:

1. Devła, tusa vorbinav,
tiu man dykhes khote kaj sym,
Amaro baro Del,
pra tute gindoľ,
ke me tut kamav.

2. Sar kodo Rom vorbinav:
maškar e Rom amen phiras,
mangav, šukar Devla,
Raja, manca av,
ke me tut kamav.
3. Saven taj Romen dykhav,
sar gele von andy luma,
te rodel pengi baxt, a
taj me tut rodav,
ke me tut kamav.
4. Devla, šun me tut mangav,
mange sikav, so te kerav,
san muro lašimos,
tuke me man dav,
ke me tut kamav⁶¹.

10.7. MIRO BARO DEVEŁ

Miro Baro Devel, tu san zorało.
Pro bolipen ćerhena, tu kerġan sare.
Rageł cello sveto:
ġinav me tut, Devłoro Dad.
Mangeł saro Rom tut:
I me kamav tut, Devel Dad.

Bićhaġan jasmenge i tyre Ćhaves –
Jezusos, kaj zalija jamare grexy.
Bageł celo sveto:
Jezuso, Pšała, tut ġinav.
Mangeł saro Rom tut:
Jezuso, Pšała, manca jav.

I tro Śviento Duxo – ćaćuno Devel,
jov sy gino jamenca, te paćasmišto.
Bageł celo sveto:

---

⁶¹ Zob. *Devel Sarengro Dad*, nr 3, wrzesień 1979, s. 14-16.

Ginav me trut, Devłoro mro.
Mangeł saro Rom tut:
I me kamav tut, Deveł mro.

10.8. GWIAZDO ŚLICZNA

Gwiazdo śliczna wspaniała, Częstochowska Maryjo
Do Ciebie się uciekamy o Maryjo, Maryjo.
Słyszeliśmy wdzięczny głos, jak Maryja wzywa nas:
„Pójdźcie do mnie moje dzieci, przyszedł czas, ach przyszedł czas”.
Gdy ptaszki śpiewają, Maryję wychwalają
Słowiczki wdzięcznym głosem, śpiewają, ach, śpiewają.
I my też zgromadzeni, pokłon dajmy Maryi,
Czyste serce Bożej Matce, darujmy, ach darujmy.

Ćercheń szukar, szukari o Maryjo romani
Amen k esik denaszas, o dajori romani
Szundzian amen sawore, sar dajori wićhineł
Jawen ke ma mire ćhawe, e daj tumen ko dad łeł

Cirikłore sawore dajorakke gila wen
Ćirikłore szukar gila Mariake gila wen

Amen Roma sawore palikeras but łake cista miłe adadziwes
Das ća Amara dake

Albo:

1. Cierxeń parni śukare
o romani Maryja
ky tute gias
ky tu nasas
o Maryja Maryja.
2. Śungium śukar rakiriben
syr Mara khareł jamen
javity me mre ćhavore
javła cyro ax javła.
3. Kidy ćirikłe bagen
Maryja wyśaren ła

ćirikle ĩen rakiriben
šareĳ gudĳo Maryja.

4. Jame skendyne sare
bangiuvas das Maryja
giugi gi Devĳeskre Dake
jame das gi jame das.

10.9. CZARNA MADONNO

Jest zakątek na tej ziemi,
Gdzie powracać każdy chce,
Gdzie króluje Jej Oblicze,
Na Nim cięte rysy dwie.
Wzrok ma smutny, zatroskany,
Jakby chciała prosić cię,
Byś w matczyną Jej opiekę oddał się.

Ref.

Madonno, Czarna Madonno,
Jak dobrze Twym dzieckiem być!
O, pozwól, Czarna Madonno,
W ramiona Twoje się skryć!

W Jej ramionach znajdziesz spokój
I uchronisz się od zła,
Bo dla wszystkich swoich dzieci
Ona serce czułe ma.
I opieką cię otoczy,
Gdy Jej serce oddasz swe,
Gdy powtórzysz Jej z radością słowa te:

Ref.

Dziś, gdy wokół nas niepokój,
Gdzie się człowiek schronić ma,
Gdzie ma pójść, jak nie do Matki,
Która ukojenie da?
Więc błagamy, o Madonno,

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Skieruj wzrok na dzieci swe
i wysłuchaj, jak śpiewamy, prosząc Cię:

Ref.

Po romsku:

Hin thanoro ajso pre phu, kaj wisareł každo pes
Kaj łakro muj kralikano a pe łeste risi duj
Ajsi Odoj zasmuci men, mangel tut e dajori
Kaj te Oddes tutut łake sodziwes

Ref... Madonno Kali madonno ćhaworo te tiro som
O de Man Kali Madonno ke tute garuweł pes
Ande łakre szukar wasta,nić pes tuke nakerła
Perdał peskre cikne ćhawe jiło łacho hin ła da
Joj pes tucha joj pes manca,igen szukar załeła
Pał amende dewłoreske e dajori phenela

Ref.

Adadziwes but daripen, kaj pes manusz garuwła
Kaj som te dżał sa na ke daj
Joj ća amen przyłeła
He wasz oda bares mangas dikh pre tire but ćhawe
Wiszun amen o Dajori mangas tut

lub: (inne tłumaczenie:)

1. Hin kadatan pe kaja phuf
Kaj jawoł me kamaf
Kaj dikawe łakre jake /królonoł/
Łake cinde rysy duj
Jaka roweł, roweł jaka
kaj te kamoł mangel tut
kaj dajori łakro phike
dinas pes

Ref.

Madonno Kali Madonno
O lacies tu ciaworo

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Ode Kali Madonno
Ade Wasta te garuwoł pes

2. Łakro wasta rakeja cit
Ugaruf tut phujastar
Pał sawore tire ciawe
Łacin jiło łate hin
Opiekinel dookerum
łakro jiło de łeske
I pineja łakre radin
kada ław.

Ref.

3. Dookerum hin mariben
Kaj pes manusz garuwła
Kaj hin te dział
Sona kedaj
Sawi łoła man Uewła
O Mangas tut o Madonno
Dik jakenca pociawe
I wiszunas sar gilawas
Mangas tut.

10.10. MATKO NAJŚWIĘTSZA

1. Matko Najświętsza do serca Twego mieczem boleści wskroś przesytego
Wołajmy wszyscy z jękiem, ze łzami, Ucieczko grzesznych, módl się za
nami.
2. Gdzież my, o Matko, ach gdzież pójdziemy i gdzie ratunku szukać będzie-
my.
Twojego Ludu nie gardź prośbami, Ucieczko grzesznych, módl się za nami.
3. Imię Twe, Mario, litością słynie, Tyś nam pomocą w każdej godzinie,
Gdyśmy strapieni bólu cierniami, Ucieczko grzesznych, módl się za nami.

O DAJE ŚWINTO

1. O Daje Świnto, ke tiro jiło, so has przemardo Bara ćhuracha
Wićhinas amen bare jabsenca, tu pał-amende Modlin tut Daje

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

2. Kaj amen Daje kaj amen džacha, he kaj ratunkom amen rodacha
Mangas tut šukar na omuk amen, he pał-amende Modlin tut Daje
  3. Tiro naw Mario sawore džaneł, Tu sał amenca dziwes he raći
Kanda dochudeł amen dukhipen, Tu pał amende Modlin tut Daje
- (lub)*

DAJORY DUKHADY

1. Dajory dukhady ki tyry gi łachi dukhade churjasa zorałes przemardy.
Kharas jame sare godłasa jašvenca helciuvas grexakirde manges pał
jamende.
2. Kaj jame o Dajory ax kaj jame gļasam I kaj ratyneł rodasam jayasa.
Tyre Romenca naociurde jamen helciuvas grexakirde manges pał jamende
3. Lav tyro Mario łachipnasa šungło tu sam jamenges dre štundasa hyrja.
Syr sandry tuga dyduk šuvenca helciuvas grexakirde manges pał jamende

10.11. SERDECZNA MATKO

Serdeczna Matko opiekunko ludzi, niech Cię płacz sierot do litości wzbudzi,
Wygnańcy Ewy do Ciebie wołamy, zlituj się, zlituj i niech się nie tułamy.
Do kogóż mamy wzdychać, nędzne dziatki, tylko do Ciebie, ukochanej matki,
U której serce otwarte każdemu, a osobliwie nędzą strapionemu.
Zasłużyliśmy, to prawda, przez złości, by nas Bóg karał różgą surowości,
Lecz kiedy Ojciec rozgniewany siecze, szczęśliwy, kto się do Matki uciecze.

Łachi Dajori manuszengri daje, szunes rowipen, Rowin tire čhawe
Čhawe Ewakre ke tute wičinas dikh pał-amende kaj te na naszluwas
Ke kaste amen čore Modlinach ke kaste amen e dromenca džacha
Joj každoneske ospħandēł o jiło mange he tuke phuje manuszenge
Čaćes wakeren perdało holi pen o Mrodeł mareł Bara rańoracha
Sar o Dad mareł Bara rańoracha bachałe oda ko ke daj denaszał.

Lub inna wersja:

1. Giłeste Dajory
romenge san łachi
te šuneł roiben

sare umektule.
Wytradeł Eva
jame te tu kharas
zlityn pe zlityn
kaj te,n našagiuvass.

2. Te kon sam te khareł
ciorore šhavore
ke tute kamas tut
Devleskre Dajorjate.
Te sai gijori
phirady sarengre
a najbarendyr
tuga ciororengre.

3. Zaxtyłdziam sare
pał jamary holin
kaj jamen Devel
te mareł rangiorjasa.
Syr Dad holinate
Mareł syklakireł
Baxtało dova
Konte Daj udełpe.

10.12. BOŻY CYGANIE

Nad trudem człowieka, nad zachwytem i tęsknotą,
Nad wszystkimi naszymi drogami
Rozpostarł Pan niebo jak ogromne namioty,
I innego domu nie mamy.

Jesteśmy Boży Cyganie, jesteście wieczni pielgrzymi,
Tęsknotą gnani Boży Cyganie, bezdomni, ale szczęśliwi.
W drogę zabierać nie chcemy więcej, niż serce pomieścić,
Ptakom podobni, jutra niepewni, lecz milionerzy niebiescy.

Ref. Nad trudem...

Wieczność nam kroki odmierzy, nigdzie nie trzeba się spieszyć,
Kochać i służyć, śmiać się i trudzić, trzeba się drogą nacieszyć.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Jesteśmy Boży Cyganie, bez swego miejsca na ziemi,
Zawsze w podróży, nigdzie na dłużej, zatrzymać się nie możemy.

Pherdał phari buci manuszeskro szukaripen
Perdał sawore amare droma, rozcircdas o niebos awka sa bare cachri
Bo awer kher amen nane.
Amen Roma Mrodewłeskre, Sam po bare droma imar
Cliwiszagocha prastarde Roma biokher ale bachtał
Ando drom na kamas te łeł, buter sa o jiło kameł
Sa ćirikłe so tajsja na dżanen milionera nieboskre
E Zuta kroki mirineł, nikhaj sik the dżał na kampieł
Te kameł, te jasał He te kiereł, dromeja pes te radineł
Amen Roma Mrodewłeskre, Biothan pe kada swetos
Ando drom sam, He nikhaj po buter
Naści amen zalikieras.

10.13. DOBRANOC, GŁOWO ŚWIĘTA (Teresa Mirga)

Dobranoc, głowo święta,
dobranoc Twarzy piękna,
Dobranoc, niebieska lilija,
Dobranoc, Jezus i Maryja.

W Tobie jest prawda moja,
W Tobie jest miłość moja,
Udręka i cierpienie
To moje jest zbawienie.

Dobranoc, głowo...

10.14. NASTAWIĘ UCHO ME (Teresa Mirga)

Nastawię ucho me
i usłyszę głos z nieba,
głos Twój, Panie, mnie odnowi
i nie będę więcej błdził.

Zrzuc zaslonę z oczu moich,
niech me oczy ujrzą światło,
ręce moje niech wyciągam
i dostąpię miłosierdzia.

To, co wkoło mnie otacza,
niech Twój święty deszcz umyje,
niech zostanie to, co czyste,
to, co chwali imię Twoje.

Nastawię ucho me...

10.15. PACIAW ME TUKE ŁACIO DEWŁA

Pacław tuke łacio Dewła
Miri wodzi ciori łe
Nic na kerła cikno manus
Tutar me likiereł pes.

Aj Dewła premuk amenge
Aj Dewła premuk ćawengie.

Sikaw amen o łacipen
jek awreskie jiło me deł.
Jiło kowło jiło łacio
Tuke andro niebos me łeł.

Aj Dewła premuk amenge
Aj Dewła premuk ćawengie.

10.16. ME DEWŁES ME PACIAW

Me Dewłes me paciaw.
Me są ciori.
A tusał barwało.
Aj na paciaw. (x 2)

Ref.: Miro jiło tiro łacioław.
Miti romen naści dziława.
Some, some, some, kierawa.
Me tut kamaw.

Igen pchares kamaw.

Ref.: Miro jiło tiro łacio ław.
Miti romen naści dziława.
Some, some, some, kierawa.
Me tut kamaw.

Ty jesteś Panem mym.
I Stwórcą świata.
Bardzo kocham Cię
I wierzę Ci (x 2).

Ref.: Moje serce oddam Ci.
Ja bez Ciebie już nie
mogę żyć.
Twoja łaska jest potrzebna mi.
Ja ufam Ci.

10.17. MATKO, KTÓRA NAS ZNASZ...

Ref.
Matko, która nas znasz,
z dziećmi Twymi bądź,
Na drogach nam nadzieją świeć,
z Synem Twym, z nami idź.

Z wszystkich niewiast wybrana –
przyjdź i drogę wskaż.
Córko ludu Bożego –
do Syna Twego nas prowadź.
Służebnico pokorna –
pokój światu daj.

Królowo ognisk rodzinnych –
Dziewico, wzorze prostoty –
Oblubienico cieśli –

Królowo narodu naszego –
Uciśnionych nadziejo –
Światło łaknących prawdy –

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Pociecho ludu biednego –
Pani wszelkiej radości –
Matko tkliwego serca –

Dziewico, Matko Chrystusa –
Dziewico, Matko Kościoła –
Dziewico, Matko ludzi –

Matko, przez Syna nam dana –
Matko, która nas słuchasz –
Ty nas zawsze rozumiesz –

Dziewico z nami idąca –
Historii świata promieniu –
Pośredniczko najlepsza –

Matko ludzi bezdomnych –
Matko prześladowanych –
Matko ludzi wzgardzonych –

Matko ludzi cierpiących –
Matko z sercem przesytytym –
U stóp krzyża stojąca –

Matko płacząca nad nami –
Matko przed karą chroniąca –
Matko nas przyjmująca –

DAJE, KAI MEN DŽINES....

Ref.: Daje, kai men džines,
tre čhavencxa jav,
pre droma, syr špera sykav,
kaj te džas Devłesa.

1. Sarendyr san vykendyńi, jav te drom sykav.
San jamaro Šukaryben, te tre Čhaveste men ligir.
Kanduńi Bare Devłeske, baxt svetoske de. Ref.: Daje, kai...

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

2. Semencengry Jagory, jav...
Patyvali Čhajory, te tre...
Juzefoskry Romńory, baxt... Ref.: Daje, kai...
3. Romengry Bary Rańory, jav...
Tuganengry Frejdyca, ke tre...
Dud, kaj sykaveł ćaćipen, baxt... Ref.: Daje, kai...
4. Cororengro Barvalipen, jav...
Štrał tyro Devleskre baxća, ke tre...
Daje łachore džesa, baxt... Ref.: Daje, kai...
5. Jezusoskry Dajory, jav...
Khanger jakry Dajory, ke tre...
Paćandunengry łaćhi Daj, baxt... Ref.: Daje, kai...
6. Tre Čhaviestyr san dyńi, jav...
Daje, kaj me śunes, ke tre...
Tu sare jamen xalos, baxt... Ref.: Daje, kai...
7. Devleskry Daj, džas menca, jav...
Syr kham taćkires sveto, ke tre...
Tu ćhuves tut pał jamende, baxt... Ref.: Daje, kai...
8. Kon bikhereskro – łeskry Daj, jav...
Vytradynengry Dajory, ke tre...
Vychurdynengry Dajory, baxt... Ref.: Daje, kai...
9. Kaj xan tugi – łengry daj, jav...
Psemarde džesa Dajory, ke tre...
Teł trušułoro terdy, baxt... Ref.: Daje, kai...
10. Daje, roves pał mende, jav...
Rakhes men, te na xas daba, ke tre...
Psyłes men, łaćhi Dajory, baxt... Ref.: Daje, kai...

10.18. PIEŚŃ O BŁ. ZEFIRYNIE

Słowa: ks. Edward Wesołek⁶²

1. Zefirynie, nasz patronie,
święty męczenniku nasz,
przy niebieskim, Bożym tronie
z Aniołami trzymasz straż.

Ref.: Viva Cristo Rey! Niech żyje Chrystus Król!

2. Cierpieć będę, obfitować
umiesz, jak Apostoł rzekł,
dawać biednym i przyjmować,
a dla wszystkich serce mieć.

Ref.: Viva Cristo Rey! Niech żyje Chrystus Król!

3. Jezus Chrystus w Hostii białej
to dla Ciebie żywy Król,
dla którego życie całe
i największy zniesiesz ból.

Ref.: Viva Cristo Rey! Niech żyje Chrystus Król!

4. Życie, męka, wieczna chwała –
najpiękniejszy wieniec róż,
niech Maryi ziemia cała
służy pośród ziemskich burz.

Ref.: Viva Cristo Rey! Niech żyje Chrystus Król!

5. Kochasz ty dziecięce serca,
Bożą miłość chcesz w nie wlać
i bolejesz, gdy bluźnierca
nie chce czystej mowy znać.

Ref.: Viva Cristo Rey! Niech żyje Chrystus Król!

---

⁶² Por. E. Wesołek, ¡Viva Cristo Rey!, Warszawa 2008, s. 156-157.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

6. Kiedy jesteś już bez domu,
częstym gościem ziemskich dróg,
To nie żalisz się nikomu,
Twoim Panem Chrystus Bóg.

Ref.: Viva Cristo Rey! Niech żyje Chrystus Król!

7. A w jesieni życia swego
jeszcze musisz przelać krew.
Dla miłości Najwyższego
Wznosisz swój serdeczny śpiew.

Ref.: Viva Cristo Rey! Niech żyje Chrystus Król!

10.19. DEVŁORESA

1. Jekhvar tro Baro Devel phendža tuke: mekh tro them,
tre romńasa, semencasa, dža dro sveto Devłoresa.
2. Abrahamo kanduno san Devłeske, bo paćes,
Mekhćan dades, tyro foro, gejan syr Rom Devłoresa.
3. Javdžan ko Kanaano, daj javeła tro šteto,
Čhindengro šero javesa, bo san džido Devłoresa.
4. Čerheńa pro bolipen, ćirykłe dro baro veś –
dakicy čhave tut javna, so tu čhesa Devłoresa.
5. Sanys phuro, jus seł berś, tuke łochija čhavo.
Paććan zorałes Devłeske, čhijan baro
6. San paćandunengro dad, jame sam tre čhavore.
Te phiras pro cello sveto adža syr tu – Devłoresa.

KOLEŁDY I PASTORAŁKI

10.20. PRZYBIEŻELI DO BETLEJEM

1. Przybieżeli do Betlejem pasterze,
Grając skocznie Dzieciątczku na lirze.

Chwała na wysokości,
chwała na wysokości,
A pokój na ziemi.

2. Oddawali swe ukłony w pokorze
Tobie z serca ohotnego, o Boże!

Chwała na wysokości...

1. Jawłe sig adro Betlejis juhasi.
baszawen ciaworeske pe baszadzi.

Ref. Jaszaras Dewłes upre
Jaszaras Dewłes upre
A pre phuf bachtales.

2. Bandziuwahas peskre szere pasz
Łeste, Lęgre jile tuke baro Dewłeskre

Ref. Jaszaras Dewłes upre
Jaszaras Dewłes upre
A pre phuf bachtales.

10.21. CICHA NOC

Cicha noc, święta noc,
Pokój niesie ludziom wszem.
A u żłóbka Matka Święta
Czuwa sama uśmiechnięta
Nad Dzieciątka snem,
Nad Dzieciątka snem.

Cicha noc, święta noc,
Pastuszkowie od swych trzód
Biegną wielce zadziwieni,
Za Anielskim głosem pieni,
Gdzie się spełnił cud,
Gdzie się spełnił cud.

Cicha noc, święta noc,
Narodzony Boży Syn.
Pan Wielkiego Majestatu
Niesie dziś całemu światu
Odkupienie win,
Odkupienie win.

Cicha noc, święta noc,
Jakiż w Tobie dzisiaj cud,
W Betlejem Dziecina święta
Wznosi w górę swe rączęta,
Błogosławi lud
Błogosławi lud.

ŚUKAR RAT

Śukar rat, śviento rat,
čerheña keren duda.
Devleskry Daj chi na soveł,
Peskre Chaves joj rakheł.
O Deveł isy manuś (2x)

Śukar rat, śviento rat,
bakrengre śunen głoso,
kaj łochija jekh Tyknoro,
paśło pro khas nangoro-
o Xrysto sartengro Pśał (2x)

Śukar rat, śviento rat,
Gingade naśen syg doj,
Kaj su paśło mro Devłoro-
Jov sy dry rat Khamoro.
O Deveł sy kamlipen (2x).

Šukar rat, šviento rat,
Frejda dro celo sveto:
Bolipen isy phirado,
A tamlipen našado-
Frejđuvras Jezusosa! (2x)

10.22. WŚRÓD NOCNEJ CISZY

Wśród nocnej ciszy głos się rozchodzi:
Wstańcie, pasterze, Bóg się wam rodzi!
Czym prędzej się wybierajcie,
Do Betlejem pospieszajcie
Przywitać Pana.

Poszli, znaleźli Dzieciątko w żłobie
Z wszystkimi znaki danymi sobie.
Jako Bogu cześć Mu dali,
A witając, zawołali
Z wielkiej radości:

Ach, witaj Zbawco z dawna żądany,
Cztery tysiące lat wyglądany,
Na Ciebie króle, prorocy
Czekali, a Tyś tej nocy
Nam się objawił.

I my czekamy na Ciebie, Pana,
A skoro przyjdiesz na głos kapłana,
Padniemy na twarz przed Tobą,
Wierząc, żeś jest pod osłoną
Chleba i wina.

JEKHVAR DRY PHAŚRAT

1. Jekhvar dry Phaśrat głos osy šundło:
Xten-ta, čhavałe, Devłoro łocheł,
Nasen syg ki Betlejema,
Doj dry da čorory štała
Dykhena Devles.

2. Gene i rakhte tykne Čhavores –
aga vakirnys purane liła.
syr Devleske denys patyv,
gił łestyr pene pre muja,
phendłe frejdasa:
3. Te javes saste, jamaro Devel,
dakicy čiry samys źakirde.
Bare raja i čorore,
sare kharenys tut, Devła.
Javġan da raty.
4. Javesa Devła, kana ke mendyr,
cyr daj čurasam raśaskre łava.
Perasam sare pre čanga,
javesa, Devłoro, menca
syr maro i moł.

10.23. KAJ DO FORO? (GDZIE TO MIASTO?)

1. Kaj do foro, kaj Devłoro źakirdo?
Syr te tradav, kaj te dykhav bolipen?
Do foryco sy dre tutyr, miro pśał,
Doj rakhesa gide Devles, so paćes.
2. Syr te paćav, te udav man Devleske?
Te ġiġuław, te javeł jov drom ro ġi?
Pśyłe łeskre sare łava, so phenġa
Mro Devłoro, kaj te ġines ćaćipen.
3. Phen – ta mange, so jov phenġa sarengę,
So śunava, syr kereła ćaćipen?
Syr javeła Baro Devel, phenela:
Mange kerde, so kerde tyknoreske.
4. Miro Devel, tro kamlipen sy baro,
javġan pry phuv, te pśemaren tyro ġi.
Mro kamlipen sy te javeł dabało:
Tuke mro ġi, a dre tutyr sarengę.

5. Aj, Romałe, vygan avry, pro sveto,
te sykaven do svetoske Devłores.
Te rakiren krybnenca sareng,
kaj o Deveł sy sarengro Dadoro.

10.24. ROMANI KOŁĘDA

Dewła pre phuw awłał
Romenge łači bach
Pro kchocia perejas
Amengie dejas bach.

Dewła pre phuw awłał
Ciorori tiri daj
Pro phusa sowejas
siłestar rowejas.

10.25. DEWŁA KAJ TU SAN⁶³

Dewła kaj tu san poł niżna tana,
odoj me Ty san, odoj me Ty san.
Dewła balikiera tukie kaj mukał
Wesz amengie Dewłoro, Dewłoro (2 x).

Boże, gdzie Ty jesteś, na każdym miejscu
tam Ty jesteś, tam Ty jesteś.
Boże dziękuję Ci za to, że oddałeś swoje
życie przez nas (za nas), Boże, Boże (2 x).

---

⁶³ Dar Pani Lucyny Mirgi.

10.26. PEN MANGIE DEWŁORO⁶⁴

Pen mangie Dewłoro, czy tu kames man
czy tu man kamejas, aj ne, ne ne ne (2x)

Baro sał, sukar sał, roma mandav
pucien, so me ande tute dikaw (2x)

Po polsku:

Powiedz mi, Boże, czy Ty kochasz mnie,
czy Ty mnie kochałeś aj ne, ne ne ne (2x).

Wieki jesteś, piękny jesteś, Romowie
mnie się pytają, co ja w Tobie widzę (2x).

10.27. ROMSKA PIEŚŃ WIELKANOCNA⁶⁵

Tiro rat man Dewła o moreł,
tiro rat man Dewła sasćiareł.

Ref.:

Jon tut Dewła mammas, e korona tow nas,
kaj man zbawidzian. (2x)

Po polsku:

Twoja krew mnie Boże obmyła,
Twoja krew mnie Boże uzdrowiła.

Ref.:

Oni Ciebie, Boże, bili i koronę założyli,
aby mnie zbawić (2x).

---

⁶⁴ Dar Pani Lucyny Mirgi.

⁶⁵ Dar Pani Lucyny Mirgi.

10.28. TUMEN DZIANEN CZY WY WIECIE...

1. Tumen dzianen kaj jehin Papieżis? 3x
Papieżis sawo beszo Święty Duch.
2. Tumen dzianen kaj sam kangieri? 3x
Kangieri sawo beszo Święty Duch.
3. Bud baripen palikeraw Mredel? 3x

Po polsku:

1. Czy wy wiecie, że jesteście Świętynią?
Czy wy wiecie, że jesteście Świętynią?
Czy wy wiecie, że jesteście Świętynią?
Świętynią, w której mieszka Święty Duch?

Ref.

Pełni mocy, wdzięczności i chwały,
Pełni mocy, wdzięczności i chwały,
Pełni mocy, wdzięczności i chwały,
Świętynią, w której mieszka Święty Duch.

2. Tak, my wiemy, że jesteśmy Świętynią,
Tak, my wiemy, że jesteśmy Świętynią,
Tak, my wiemy, że jesteśmy Świętynią,
Świętynią, w której mieszka Święty Duch.
3. Czy wy wiecie, że jesteście rodziną?
Czy wy wiecie, że jesteście rodziną?
Czy wy wiecie, że jesteście rodziną?
Rodziną, w której mieszka Święty Duch?
4. Alleluja, my jesteśmy rodziną,
Alleluja, my jesteśmy rodziną,
Alleluja, my jesteśmy rodziną,
Rodziną, w której mieszka Święty Duch.

10.29. MREDEWŁESKRE RADISALOŁ

1. Mredewłeskre radisaloł radisaloł sar pani
Radisaloł sam miro jiło ła Alleluja!
2. Radisaloł sar pani radisaloł sar pani
mredewłeskre radisaloł miro ła.

BOŻA RADOŚĆ

1. Boża miłość jak rzeka
Boża miłość jak rzeka
Boża miłość wypełnia duszę mą!
Boża miłość jak rzeka
Boża miłość ja rzeka
Boża miłość wypełnia duszę mą!
2. Boża radość jak rzeka...
3. Boży Pokój jak rzeka...

10.30. GILAW HOSANNA

1. Radin wciw kaj tute jaszaraf me 2x
Kaj tut jaszaraf miro Deweł

Ref.

Gilaw hosanna gilaw hosanna
Gilaw deweł sawo Królos hin
Gilaw hosanna gilaw hosanna
Gilaw Deweł adadziwes.

ŚPIEWAJ HOSANNA (Radość tchnij w serce me)

1. Radość tchnij w serce me,
Bym Cię chwalił,
Radość tchnij, proszę, w serce me.
Radość tchnij w serce me,
Bym Cię chwalił,
Bym Cię zawsze chwalił, Panie mój.

Ref: Śpiewaj hosanna, śpiewaj hosanna!
Śpiewaj Panu, który Królem jest!
Śpiewaj hosanna, śpiewaj hosanna!
Śpiewaj Panu cały dzień!

2. Pokój tchnij w serce me, bym odpoczął,
Pokój tchnij, proszę, w serce me.
Pokój tchnij w serce me, bym odpoczął,
Bym w spoczynku także chwalił Cię.

Ref.:

3. Miłość tchnij w serce me, abym służył,
Miłość tchnij, proszę, w serce me.
Miłość tchnij w serce me, abym służył,
Bym swą służbą także chwalił Cię.

4. Wiarę tchnij w serce me, bym się modlił,
Wiarę tchnij, proszę, w serce me.
Wiarę tchnij w serce me, bym się modlił,
Bym modlitwą także chwalił Cię.

10.31 AMARE WINA AKT SKRUCHY

1. Mrodoł omók amenge, Dado pobister amenge
Pobister amare holi, jawenkana dzia phujes
Dado pobister amenge

2. Mrodoł łe ketute
Dado łe ketute
Ketyre dadeskre jiło. Kamasre bandziowahas
Dado łe amen ketute.

10.32. BUD JEHIN JIŁA

Bud jehin jiła
sawo užare phe ewangelies
Bud jehin jiła
Sawo užara...

WIELE JEST SERC

Ref.

/: Wiele jest serc, które czekają na Ewangelię,
Wiele jest serc, które czekają wciąż: / 2x

1. Napełnij serce swoje, tym kosztownym nasieniem,
/: A zobaczysz, że Bóg poprowadzi cię do ludzi: / 2x
2. Sam zobaczysz, że Bóg poprowadzi cię do ludzi,
/: Których będziesz mógł zaprowadzić do Chrystusa: / 2x
3. Sam zobaczysz, że Bóg poprowadzi mnie do ludzi,
/: Których będę mógł zaprowadzić do Chrystusa: / 2x

10.33. GDY SERCA NASZE

Gdy serca nasze smutne są
i gdy na duszy ciężko nam,
prosimy Ciebie, Ojczy nasz,
Ty dopomóż nam.

Ref.: Zaufaj słowu Ojca.
On nigdy nie zawiedzie nas.
Zaufaj jego obietnicom.
On jest dla nas dobry,
więc pomódlmy się.

Kochamy Ciebie, Święty Ojczy.
Świadectwo wiary dałeś nam.
Uczyłeś, jak iść drogą krętą,
By dojść do nieba bram.

Ref.: Zaufaj słowu Ojca.
On nigdy nie zawiedzie nas.
Zaufaj jego obietnicom.
On jest dla nas dobry,
więc pomódlmy się.

BIBLIOGRAFIA

Źródła:

- *Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu w przekładzie z języków oryginalnych*, Poznań – Warszawa 1980.
- *Agenda liturgiczna diecezji opolskiej. Nabożeństwa, poświęcenia i błogosławieństwa*, Opole 1981.
- *Egzorcyzmy i inne modlitwy błagalne. Wydanie wzorcowe*. Katowice 2002.
- *Enchiridion indulgentiarum* (wyd. 4, lipiec 1999).
- *Indulgentiarum Doctrina, Posoborowe Prawodawstwo Kościelne*, t. I, z. 2.
- Jan Paweł II, enc. *Redemptoris Missio* o stałej aktualności postania misyjnego, Watykan 1990.
- Jan Paweł II, list ap. *Rosarium Virginis Mariae* o Różańcu świętym, Watykan 2002.
- *Katechizm Kościoła Katolickiego*, Poznań 1994.
- *Kodeks Prawa Kanonicznego*, Poznań 1984.
- *Mszal Rzymski dla diecezji polskich*, wyd. I, Poznań 1986.
- Papieska Rada do spraw Duszpasterstwa Migrantów i Podróżujących, *Wytyczne dla duszpasterstwa Cyganów*, Watykan 2005.
- *Posoborowe Prawodawstwo Kościelne*, t. IX, z. 3).
- *Zasoby Archiwum Instytutu Pamięci i Dziedzictwa Romów oraz Ofiar Holokautu, który działającego przy Związku Romów Polskich z siedzibą w Szczecinku*, Sygn. 1-303.

Literatura:

- Babicki M. A., *Język romski w Europie na początku XXI wieku*, [w:] *Romowie w Europie. Tożsamość i współczesne wyzwania*, pr. zb. pod red. J. Farysia, P. J. Krzyżanowskiego, B. A. Orłowskiej, Gorzów Wielkopolski 2013.
- Bartosz A., *Nie bój się Cygana*, Sejny 1994, 2004.
- *Devel Sarengro Dad*, nr 3, wrzesień 1979.
- *Devel Sarengro Dad*, nr 1 grudzień 1982.
- *Devel Sarengro Dad*, nr 7 grudzień 1983.
- *Devel Sarengro Dad*, nr 9, grudzień 1989.
- *Encyklopedia chrześcijaństwa*, red. H. Witczyk, Kielce 2000.
- *Idę do Ojca*, Poznań 1990.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

- Kacprzak U., *Romano Raszaj – cygański ksiądz*, [w:] *Romowie w Europie. Tożsamość i współczesne wyzwania*, pr. zb. pod red. J. Farysia, P. J. Krzyżanowskiego, B. A. Orłowskiej, Gorzów Wielkopolski 2013.
- *Kościół wobec Romów – materiały z sesji*, Kraków 1994.
- Marcinek R., *Ty coś w Tuchowie tron sobie obrala. Modlitewnik*, Tuchów 1986.
- *Matka Boska Bolesna, Pani Limanowska. Modlitewnik*, (red.) W. Piotrowski, Limanowa 2016.
- Milewski J., *Romowie żyją wśród nas*, Suwałki 2001.
- *Modlitewnik Fatimski*, opr. zespół pod kierunkiem ks. Mirosława Drozdka SAC, Ząbki 1996.
- *Modlitewnik Gietrzwałdzki. Pani Gietrzwałdzkiej śpiewajmy*, opr. ks. Jerzy Zając, Warszawa 2008.
- *Modlitewnik pielgrzyma. Kanonizacja błogosławionego Jana Pawła II. Rzym, 27 kwietnia 2014*, Zielona Góra 2014.
- Mrozowska D., *Coroczna pielgrzymka Romów do Sanktuarium Maryjnego w Rywałdzie Królewskim*, „Romano Atmo”, Szczecinek, nr 4 2011 (34).
- Mrozowska D., *Ks. Stanisław Opocki, Krajowy Duszpasterz Romów. Człowiek o wielkim sercu*, „Romano Atmo”, Szczecinek, nr 2 2012 (38).
- Mrozowska D., *Romskie formy ewangelizacji*, „Romano Atmo”, Szczecinek, nr 6 2010 (30).
- Mrozowska D., *W pułapce stereotypu. Jacy naprawdę są polscy Romowie?* [w:] *Naród, narodowy, narodowościowy. Stosunki narodowościowe wczoraj i dziś. Wybrane zagadnienia*, pr. zb. pod red. K. Glinki, Zielona Góra 2012.
- Mrozowska D., *XXVI Międzynarodowa Pielgrzymka Romów do sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej do Limanowej*, „Romano Atmo”, Szczecinek, nr 5 2011 (35).
- *Nabożeństwo do Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Przewodnik duszpasterza*, opr. Komisja Liturgiczna Prowincji Warszawskiej Redemptorystów, red. S. Madeja, Kraków 2010.
- *Ojciec nasz. Modlitewnik wspólnoty chrześcijańskiej*, wyd. V, Wrocław 1981.
- Opocki S., *Doświadczenia duszpasterza Romów*, [w:] *U nas dole i niedole. Sytuacja Romów w Polsce*, pod red. E. Nowickiej, Kraków 1999.
- Opocki S., *Dusza człowiek*, „Romano Atmo”, Szczecinek, nr 5 2013 (47).
- Opocki S., *Rola duszpasterstwa w rozbudzaniu aktywności społecznej Romów*, [w:] *Romowie w Europie. Tożsamość i współczesne wyzwania*, pr. zb. pod red. J. Farysia, P. J. Krzyżanowskiego, B. A. Orłowskiej, Gorzów Wielkopolski 2013.
- Pobożniak T., *Cyganie*, Kraków 1972.

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

- *Poradnik dla osób pracujących ze społecznością romską. Kultura romska w pigulce*, pr. zb. pod red. A. Dziewiż-Przychodzień, Radom 2013.
- Riboldi M., *Prawdziwy Kalo*, tłum. E. Wesolek TJ, P. Kulczycki, Mediolan 1994.
- *Sanktuarium Matki Bożej w Tuchowie (Przewodnik)*, opr. K. Plebanek, Tuchów 2001.
- Siedlecki J., *Śpiewnik Kościelny*, Warszawa – Rzeszów 2011.
- *Sławni Romowie. Leksykon*, red. J. Milewski, Radom 2013.
- Sochaj A., *Bł. Zefiryn Gimenez Malla (1861-1936). Problematyczna data śmierci i liturgicznego wspomnienia patrona Romów*, „Romano Atmo”, Szczecinek, nr 6 2013 (48).
- Sochaj A., *Dewizy papieży XX i XXI wieku*, Kraków 2017.
- Sochaj A., *Jan Paweł II Wielki. Pontyfikat Jana Pawła II i Jego poprzedników. Podobieństwa i różnice*, Chicago 2010.
- Sochaj A., *Romscy męczennicy. Apostołowie Różańca Świętego: Bł. Zefiryn Gimenez Malla (1861-1936), Bł. Emilia Fernández Rodríguez (1914-1939), Sługa Boży Juan Ramón Gil Torres (1887-1936)*, „Romano Atmo”, Szczecinek, nr 1 2017 (67).
- Sochaj A., *Niezwykłe lustro Nikodema*, Szczecinek 2014.
- Sochaj A., *Rola języka ojczystego w wierze i duszpasterstwie*, „Studia Koszalińsko-Koło-brzeskie” 2015 nr 22.
- Sochaj A., *Rola mediów regionalnych posługujących się językiem mniejszości (w ramach sesji Modele rozwoju edukacji mniejszości – od nauczania języka do nauczania w języku)*, [w:] *XIX Seminarium Śląskie. Kamień Śląski 2014. Edukacja mniejszościowa w Polsce, wczoraj – dziś – jutro*, Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, Gliwice – Opole 2015.
- Sochaj A., *Tożsamość, prawdziwe imię człowieka*, Gdynia 2011.
- Sochaj A., *Wielka wędrówka – wielki postój (50-lecie przymusowej akcji osiedleńczej Romów w Polsce)*, Szczecinek 2015.
- Sochaj A., *XXVIII Międzynarodowa Pielgrzymka Romów do Sanktuarium NMP Matki Bolesnej w Limanowej*, „Romano Atmo”, Szczecinek, nr 6 2013 (48).
- Św. Alfons Liguori, *Nawiedzenia Najświętszego Sakramentu*, Kraków 2003.
- *Uroczyste otwarcie II Synodu Diecezji Koszalińsko-Koło-brzeskiej, Koszalin, 25 lutego 2017 roku*, red. Sekretariat II Synodu Diecezji Koszalińsko-Koło-brzeskiej, Koszalin 2017.
- Wesolek E., *¡Viva Cristo Rey!*, Warszawa 2008.
- *Wierzę w Ciebie Boże żywy*, opr. J. Miazek, W. Wojdecki, Warszawa 1992.

- *Zasady pisowni słownictwa religijnego*, pr. zb. pod red. R. Przybylskiej i W. Przyczyny, Tarnów 2005.

Netografia:

- <http://adonai.pl/sakramenty/spowiedz/?id=16> (dostęp: 13.09.2017).
- <http://adoremus.pl/index.php?page=czuwanie-55> (dostęp: 13.09.2017).
- <http://bog-w-moim-balaganie.blog.onet.pl/2011/10/09/rozaniec-z-ojcem-swietym-janem-pawlem-ii/> (dostęp: 11.09.2017).
- <http://edu.gazeta.pl/edu/h/Zefiryn+Gim%C3%A9nez+Malla> (dostęp: 29.08.2013).
- http://episkopat.pl/kosciol/kosciol_w_polsce/duszpasterze_krajowi/68.1,duszpasterz.html (dostęp: 27.06.2013).
- <http://katecheta2.narod.ru/messapl.htm> (dostęp: 11.05.2015).
- <http://piesnireligijne.blogspot.com/search/label/Bo%C5%BCa%20mi%C5%82o%C5%9B%C4%87%20jak%20rzeka> (dostęp: 13.05.2015).
- <http://piesnireligijne.blogspot.com/2009/07/czy-wy-wiecie-ze-jestescie-swiatynia.html> (dostęp: 13.05.2015).
- <http://piesnireligijne.blogspot.com/2009/07/wiele-jest-serc-ktore-czekaja-na.html> (dostęp: 13.05.2015).
- <http://radioem.pl/doc/2528458.Kultura-niemiecka-ma-tu-swoje-zadomowienie> (dostęp: 06.07.2015).
- http://romopedia.pl/index.php?title=Strona_g%C5%82%C3%B3wna (dostęp: 25.11.2015).
- <http://teksty.org/religijne,barka,tekst-piosenki> (dostęp: 24.06.2015).
- <http://teksty.org/religijne,matko-ktora-nas-znasz,tekst-piosenki> (dostęp: 20.03.2015).
- <http://teksty.org/religijne,zapada-zmrok,tekst-piosenki> (dostęp: 24.06.2015).
- <http://teksty.wywrota.pl/tekst-chwyty/38081-religijne-radosc-tchnij-w-serce-me.html> (dostęp: 13.05.2015).
- [http://www.diocesisdeleon.org/files/DELEGACIONES/Minorias Etnicas/Oracion_GItano.pdf](http://www.diocesisdeleon.org/files/DELEGACIONES/Minorias_Etnicas/Oracion_GItano.pdf) (dostęp: 19.01.2017).
- <http://www.duszpasterstwo-pielgrzym.krakow.pl/index.php?show=wsk12> (dostęp: 06.07.2015).
- http://www.misje.salezjanie.pl/images/czasopismo/2010_02.pdf (dostęp: 5.11.2015).
- <http://www.opoka.org.pl/slownik/odpust.html> (dostęp: 13.09.2017).
- http://www.portal.ecclesia.pt/onpc/index.php?option=com_content&view=article&id=1020 (dostęp: 12.11.2015).

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

- <http://www.religionenlibertad.com/ante-los-claretianos-martires-de-barbastro04-45477.htm> (dostęp: 28.03.2017).
- http://www.rozaniec.eu/index.php?m=RosarySites&a;=ShowRosarySiteArticle&rs;_id=2&rsa;_id=83&cPage;=0 (dostęp: 11.09.2017).
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Mi%C4%99dzynarodowy_Dzie%C5%84_J%C4%99zyka_Romskiego (dostęp: 30.11.2015).
- <https://stacja7.pl/spowiedz/4-modlitwy-ktore-pomoga-ci-dobrze-przezyc-spowiedz/> (dostęp: 12.09.2017).

INFORMACJA O AUTORZE

Andrzej Sochaj – ur. 12.11.A.D.1977 w Szczecinku.

Edukację szkolną zaczął w Szczecinku w Szkole Podstawowej nr 1 im. Adama Mickiewicza w 1985 roku. Potem ukończył I Liceum Ogólnokształcące im. ks. Elżbiety w Szczecinku (1997); studia filozoficzno-teologiczne na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (UKSW) w 2005 roku. Potem równocześnie studiował w Szczecinie, gdzie zdobył wiedzę w ramach podyplomowych studiów z filozofii w Instytucie Filozofii na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego w 2008 roku.

W 2016 roku ukończył zorganizowane przez Wydział Teologiczny Uniwersytetu Szczecińskiego dwuletnie Studia Podyplomowe z Teologii w Koszalinie. W przypadku absolwentów teologii studia te pozwalają na zdobycie tzw. licencjatu kościelnego i rozpoczęcie pracy nad doktoratem.

Zgodnie z wykształceniem oraz działalnością literacką i społeczną jest: teologiem, filozofem, pisarzem, poetą, a także działaczem społecznym.

Obecnie pracuje w **Instytucie Pamięci i Dziedzictwa Romów oraz Ofiar Holokaustu**, który działa przy Związku Romów Polskich z siedzibą w Szczecinku.

Od 2013 roku jako **Sekretarz**, a od 1.03.2017 roku jako **Zastępca Dyrektora Instytutu Pamięci i Dziedzictwa Romów oraz Ofiar Holokaustu**.

Na co dzień realizuje się duchowo, pracując społecznie w swojej rodzinnej parafii pw. Ducha Świętego w Szczecinku, a także działa w Katolickim

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

Stowarzyszeniu „Civitas Christiana”, będąc Wiceprzewodniczącym Rady Oddziału w Szczecinku. Ponadto od kilku lat działa w szczecineckim Klubie Literackim OPAL (Otwarta Poetycka Alternatywa Literacka), który istnieje przy Samorządowej Agencji Promocji i Kultury (SAPiK) w Szczecinku.

W latach 2005-2012 był nauczycielem religii w Zespole Szkół nr 5 w Szczecinku (obecnie Zespół Szkół Technicznych w Szczecinku).

Był Radnym Rady Miasta Szczecinka (2006-2010).

Prezydent Federalny Republiki Austrii prof. dr hab. **Alexander Van der Belen** dnia 12 maja A.D. 2017 uhonorował go **Złotą Odznaką Honorową za Zasługi dla Republiki Austrii** (niem. *Ehrenzeichen für Verdienste um die Republik Österreich*).

To odznaczenie jest nadawane obywatelom austriackim oraz obcokrajowcom za wybitne dokonania obywatelskie i zasługi dla Republiki Austrii. Odznaka została uroczysto wręczona przez J.E. Ambasadora Austrii w Polsce, dra Thomasa M. Buchsbauma, 28.08.2017 roku w Sali Prezydialnej Urzędu Miasta w Łodzi.

Opublikował dotychczas sześć książek:

- *Jan Paweł II Wielki. Pontyfikat Jana Pawła II i Jego poprzedników. Podobieństwa i różnice*, Wydawnictwo DSP, Chicago 2010.
- *Tożsamość, prawdziwe imię człowieka*, Wydawnictwo Novae Res, Gdynia 2011.
- *Niezwykłe lustro Nikodema*, Wydawnictwo Poligraf, Szczecinek 2014.
- *Wielka wędrówka, wielki postój (50-lecie przymusowej akcji osiedleńczej Romów w Polsce 1964-2014)*, Wydawnictwo Instytut Pamięci i Dziedzictwa Romów oraz Ofiar Holokaustu, Szczecinek 2015.
- *Dewizy papieży XX i XXI wieku*, Wydawnictwo Petrus, Kraków 2017.
- *Zagłada Romów i Sinti w byłym pierwszym niemieckim nazistowskim obozie zagłady Kulmhof w Chełmnie nad Nerem w czasie II wojny światowej (1941-1945)*, Wydawnictwo Instytutu Pamięci i Dziedzictwa Romów oraz Ofiar Holokaustu, Szczecinek 2017.

Opracowanie to zostało przetłumaczone i wydane również w języku niemieckim.

Poza tymi sześcioma książkami również inne teksty, artykuły, rozważania i wiersze ujrzały światło dzienne w czasopiśmie „Romano Atmo”, w lokalnych wydawnictwach „Ziemi Szczecineckiej”, w „Paraklecie” – gazeta parafialna parafii pw. Ducha Świętego w Szczecinku; w „Posłańcu” – gazeta parafialna parafii

ROMSKI MODLITEWNIK I ŚPIEWNIK

pw. św. Rozalii z Palermo, w Internecie w www.romowie.com; „Obserwatorze Szczecineckim”, na swoim koncie na Facebooku i blogu: www.Asochaj@blog.onet.pl; asochaj@redakcja.pl; www.obiektynie.pl; www.obserwatorszczecinecki.pl.

Jednocześnie wydał kilka swoich wierszy w almanachach poetyckich pt.:

- *Chocholi taniec. III almanach klubu poetyckiego „Opal”*, pod redakcją Krystyny Mazur, SAPIK, Szczecinek 2009.
- *Czarownicy i czarodzieje. V almanach klubu poetyckiego „Opal”*, pod redakcją Krystyny Mazur, SAPIK, Szczecinek 2014.

Ponadto w Niedzielę Palmową Roku Pańskiego 2014 opublikował również jako e-book na www.wydaje.pl swoje rozważania Drogi Krzyżowej pt.: *Droga Krzyżowa Człowieka Trzeciego Tysiąclecia*.

W przygotowaniu:

- *Głos Słowa* (tomik wierszy);
- *Pragnienie prawdziwego spotkania*;
- *Bolesław II Szczodry zwany Śmiałym*;
- *ZUPEŁNIE INNY JEZUS?*

Ponadto interesuje się:

sportem, historią, sprawami społeczno-politycznymi, dobrym filmem, książką i muzyką.